

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED SMALL SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES
FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

Miss Tussaporn Poomseda

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2016
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
โดย	นางสาวทัศนพร ปุ่มสีดา
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วัลย์พร ศิริภิรมย์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก)

ทัตพร ปุ่มสีดา : การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (PROPOSED SMALL SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศ. ดร.พฤษ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 291 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 375 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 608 คน คิดเป็นร้อยละ 81.07 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้ $PNI_{modified}$

ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 แนวคิด ได้แก่ 1.1) การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป 1.2) คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($=3.82$, $S.D.=0.80$) ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($=4.69$, $S.D.=0.53$) ยิ่งไปกว่านั้นสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้าน ส่วนค่าความต้องการจำเป็นเมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงาน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ($PNI_{modified}=0.239$) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด เมื่อพิจารณาตามคุณภาพการศึกษา พบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($PNI_{modified}=0.214$) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ 1) เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และมี 8 กลยุทธ์รอง 34 วิธีดำเนินการ

ภาควิชา	นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง	ลายมือชื่อนิสิต
	การศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม
ปีการศึกษา	2559	

5484456127 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS: SCHOOL MANAGEMENT / STRATEGY

TUSSAPORN POOMSEDA: PROPOSED SMALL SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT. ADVISOR: ASST. PROF. CHAYAPIM USAHO, Ph.D., CO-ADVISOR: PROF. PRUET SIRIBANPITAK, Ph.D., 291 pp.

The purposes of this research were 1) to study the conceptual framework of small schools management for educational quality enhancement 2) to examine the current and desired states of small schools management for educational quality enhancement. The sample was comprised of 375 small primary schools under the office of the basic education commission. The respondents were school directors and teachers committee with total of 608 respondents (81.07%). The research instruments included questionnaires, and assessment of the conceptual framework optimum. Statistical applications in analyzing data analysis were frequency, mean (), percentage, standard deviation (S.D.) and prioritize the needs by using $PNI_{modified}$

The finding were: 1) the conceptual framework of small schools management for educational quality enhancement consisted of two components: 1.1) small schools management ; academic management, budgeting management, personnel management and general management, and 1.2) educational quality ; Learning achievement and desired characteristics 2) the overall current states of small schools management for educational quality enhancement were in high level (=3.82, S.D.= 0.80) while the overall desired states of small school management for educational quality enhancement were in highest level (= 4.69, S.D.=0.53). Moreover, the averages of the desirable state were higher than the average of current state in every dimension. Following analysis of school management, academic management showed the highest need ($PNI_{modified}= 0.239$). When analyzed as relate to educational quality, the highest need is in the area of learning achievement ($PNI_{modified}= 0.214$) 3) the small school management strategies for educational quality enhancement consist of four main strategies: 1) Accelerate the development of academic administration in teaching and learning management to enhance the quality of education. 2) Development of budgetary management for expanding cooperation networks to mobilize resources to enhance the quality of education. 3) Development of Personnel Management for enhancing the efficiency of personnel to enhance educational quality. 4) Optimize general administration: develop learning resources both inside and outside the school to enhance educational quality, with eight sub-strategies and thirty-four procedures.

Department: Educational Policy Management Student's Signature
and Leadership Advisor's Signature

Field of Study: Educational Administration Co-Advisor's Signature

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ด้วย ความเมตตา และดูแลเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ
ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้กรุณาให้
คำปรึกษาและคำแนะนำอันมีคุณค่ายิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย
ตลอดจนเสียสละเวลาในการให้ความช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ไปด้วยดี
จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุลและอาจารย์ ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.รังสรรค์ มณีเล็ก กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัยที่กรุณาให้
ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่ง จนทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณคณาจารย์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์อันมีค่า
ต่อผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจประเมินกรอบ
แนวคิด ในการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบร่างกลยุทธ์และเข้าร่วมการ
อภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและครูทุกท่านที่
ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”
กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติทุกคน และคุณครู เพื่อนผู้อำนวยการ
โรงเรียน พี่น้องสาขาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา

คุณค่าที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแต่บิดามารดา ผู้ให้ชีวิตและส่งเสริม
ให้ได้รับ การศึกษาจนกระทั่งมีวันนี้ ขอมอบแต่ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ให้อภัย อนาคตที่ดี
ประสิทธิ์ประสาทให้ ความรู้ตั้งแต่เยาว์วัยจนกระทั่งประสบความสำเร็จในวันนี้และขอขอบคุณ พ่อ
อาณัติ ปุมสิตา ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 นิยามศัพท์	5
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
1.6 ขอบเขตการวิจัย	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิด ทฤษฎี นโยบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.....	13
2.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร.....	13
2.1.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก.....	18
2.1.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก.....	21
2.1.4 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก	22
2.1.5 นโยบายการดำเนินงานรวมโรงเรียนขนาดเล็ก	25

2.1.6 การวิเคราะห์สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กกับขอความช่วยเหลือการบริหารงานโรงเรียน	29
2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	48
2.2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพ	48
2.2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา.....	51
2.2.3 ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา	52
2.2.4 การยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	55
2.2.5 มาตรฐานการศึกษา	68
2.2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	74
2.3 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์	86
2.3.1 การพัฒนากลยุทธ์.....	86
2.3.2 การประเมินความต้องการจำเป็น.....	90
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	91
2.4.1 งานวิจัยในประเทศ	91
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ	98
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	100
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	100
3.2 ขั้นตอนการวิจัย	103
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
4.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	118
4.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา	121
4.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	121
4.2.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน	126

4.2.3 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก	131
4.3 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	140
4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา	140
4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคามของการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	149
4.3.3 (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	161
4.3.4 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับสมบูรณ์	198
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	205
5.1 สรุปผลการวิจัย	205
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	213
5.3 ข้อเสนอแนะ	223
รายการอ้างอิง	227
ภาคผนวก.....	238
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย รายงาน ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์ บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) และรายงานผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ร่างกลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)	239
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแบบประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย.....	247
ภาคผนวก ค แบบสอบถามสภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา	252

ญ

หน้า

ภาคผนวก ง แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (ร่าง) กลยุทธ์การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1).....	276
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	291

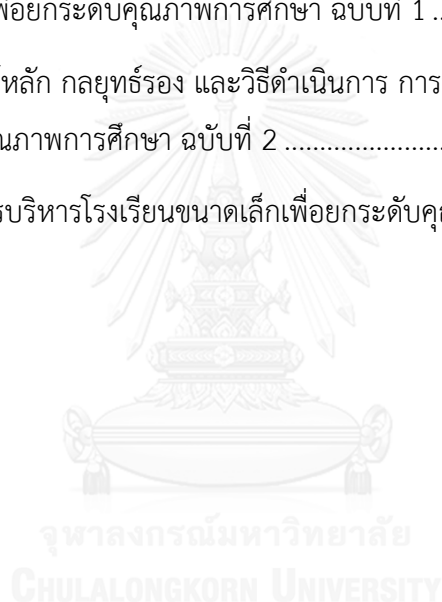
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางแสดง จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กปีการศึกษา 2546-2559	19
ตารางที่ 2.2 ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน	29
ตารางที่ 2.3 ตารางสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก	37
ตารางที่ 2.4 สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก (เรียงลำดับตามความถี่).....	46
ตารางที่ 2.5 ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา.....	63
ตารางที่ 2.6 ตารางสังเคราะห์คุณภาพการศึกษา	79
ตารางที่ 2.7 ตารางแสดงการจัดกลุ่มคุณภาพการศึกษา	81
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามภูมิภาค	106
ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	107
ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน.....	118
ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยตามขอบข่ายด้านคุณภาพการศึกษา	120
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนขนาดเล็ก (สพฐ.).....	125
ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม ...	126
ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารวิชาการ.....	127
ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารงบประมาณ.....	128

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการ บริหารงานบุคคล.....	129
ตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการ บริหารทั่วไป.....	130
ตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวม	131
ตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการ บริหารวิชาการ	132
ตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการ บริหารงบประมาณ.....	133
ตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการ บริหารงานบุคคล.....	134
ตารางที่ 4.13 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการ บริหารทั่วไป.....	135
ตารางที่ 4.14 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตามคุณภาพการศึกษา.....	136
ตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาจากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม	140
ตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาจากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารวิชาการ	141

ตารางที่ 4. 30 จุดแข็ง จุดอ่อน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป.....	153
ตารางที่ 4.31 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา โดยภาพรวม	154
ตารางที่ 4.32 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ	155
ตารางที่ 4.33 โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ.....	156
ตารางที่ 4.34 โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล.....	156
ตารางที่ 4.35 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป.....	157
ตารางที่ 4.36 สรุปผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) ด้วยค่า PNI <small>Modified</small> จากการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา.....	158
ตารางที่ 4.37 สรุปผลการวิเคราะห์ โอกาส (O) ภาวะคุกคาม (T) ด้วยค่า PNI <small>Modified</small> จากการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา	160
ตารางที่ 4.38 สรุปการวิเคราะห์ SWOT Analysis จากการวิเคราะห์ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และภาวะคุกคาม (T) ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา.....	163
ตารางที่ 4.39 จับประเด็นรายคู่ SO,ST,WO,WT ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธี TOWS Matrix Analysis.....	165
ตารางที่ 4.40 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1	169

ตารางที่ 4.41 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1	175
ตารางที่ 4.42 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1	176
ตารางที่ 4.43 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์รอง ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1	177
ตารางที่ 4.44 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1	179
ตารางที่ 4.45 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2	189
ตารางที่ 4.46 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา.....	198

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	10
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัยการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา	62
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการ และผลที่ได้รับแต่ละขั้นตอน	116

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 4.1 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ.....	121
แผนภูมิที่ 4.2 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอายุ	122
แผนภูมิที่ 4.3 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามตำแหน่ง	122
แผนภูมิที่ 4.4 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา	123
แผนภูมิที่ 4.5 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	123
แผนภูมิที่ 4.6 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน.....	124
แผนภูมิที่ 4.7 สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายใน	139
แผนภูมิที่ 4.8 สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอก.....	139
แผนภูมิที่ 4.9 ค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน.....	147
แผนภูมิที่ 4.10 ค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมนอก	148
แผนภูมิที่ 4.11 ค่าความต้องการจำเป็นจำแนกตามคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม	149

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่จะพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะต้องพัฒนาคนให้มีความพร้อม สิ่งที่จะพัฒนาคนได้ดีที่สุด คือ การศึกษา ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จึงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ผ่านมามีคุณภาพการศึกษาทั้งด้านวิชาการ และคุณลักษณะผู้เรียนยังไม่น่าพอใจ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ได้ทำการศึกษาสภาพการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2557 พบว่าคุณภาพการศึกษาไทยโดยรวมหรือโดยเฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอุตสาหกรรม และประเทศส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะวัดโดยผลสัมฤทธิ์ในการสอบวิชาสำคัญของนักเรียน การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้ รวมทั้งการวัดผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบระดับชาติในชั้น ป.6, ม.3, และ ม.6 โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะในวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และ เมื่อพิจารณาผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับประเทศในภาพรวม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ คะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 พบว่าคะแนนเฉลี่ยในรายวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ยกเว้นวิชาสังคมศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ย 50.67 แม้คะแนนเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 แต่โดยภาพรวมยังต่ำกว่ามาตรฐาน

ด้านการทดสอบระดับนานาชาติ ความสามารถเรื่องของการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณและความคิดสร้างสรรค์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (Trends in International Mathematics and Science Study: TIMSS) ในปี 2011 พบว่าประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 458 คะแนนและวิชาวิทยาศาสตร์ 472 คะแนน ตามลำดับซึ่งยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2556) นอกจากนี้ผลการประเมินการทดสอบ ของThe Programmer for International Student Assessment (PISA) ที่ประเมินจากผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับหรือกลุ่มอายุ 15 ปี ก็พบว่า คะแนนเฉลี่ยยังต่ำกว่าคะแนนจากการทดสอบในปี ค.ศ. 2015

พบว่าเด็กไทยอยู่ในอันดับที่ประมาณ 55 จาก 72 ประเทศ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 415, 421 และ 409 คะแนน ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ตามลำดับ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559) และด้านสถานศึกษา พบว่ามีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555)

จากข้อมูลข้างต้น การยกระดับคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจัดเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญในการวางรากฐานคุณภาพการศึกษาโดยโรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย นั่นคือ คุณภาพการศึกษา

ในปีการศึกษา 2559 สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนโรงเรียนในความรับผิดชอบทั้งสิ้น จำนวน 30,717 โรงเรียน ซึ่งในจำนวนโรงเรียนเหล่านั้นเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 15,575 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.70 การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีองค์ประกอบ ขนาดใหญ่จึงเป็นเรื่องที่ลำบาก โดยเฉพาะโรงเรียนเกือบครึ่ง เป็นโรงเรียนที่ไม่มีคุณภาพดังสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสาม ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2554 - 2558) ประจำปีงบประมาณ 2554 พบว่าสถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจำนวน 2,295 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ตั้งอยู่นอกเมือง ส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554)

โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มจะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2545 มีประชากรวัยเรียน จำนวน 6,097,425 คน แต่ในปี 2553 มีประชากรวัยเรียนเพียง 5,066,745 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) ในขณะที่จำนวนโรงเรียนยังมีเท่าเดิม ทำให้จำนวนโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนั้นหากจะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ต้องยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพมาโดยตลอด และได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 โดยมีวิสัยทัศน์ คือ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ในด้านคุณภาพศึกษามุ่งพัฒนา 4 ด้าน คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กอย่างหลากหลายเรื่อยมา เช่น การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน การบูรณาการหลักสูตร การใช้ความร่วมมือจากชุมชน การใช้ ICT ในการพัฒนาคุณภาพ การสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยี การจัดเครือข่ายโรงเรียน การรวมโรงเรียนเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และในปี 2557 โครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ซึ่งเป็นการขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปยังโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ จำนวน 15,369 โรงเรียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก แต่อย่างไรก็ตามปัญหาด้านคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กก็ยังคงอยู่ รัฐบาลแต่ละคณะได้กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาไว้หลายแนวทาง เช่น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 ได้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กไว้ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2554-2556 รวมโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 60 คน จำนวน 5,627 โรงเรียน ระยะที่ 2 ปีการศึกษา 2557- 2559 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 100 คน จำนวน 6,395 โรงเรียน อย่างน้อยร้อยละ 50 ระยะที่ 3 ปีการศึกษา 2560-2561 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คนจำนวน 2,372 โรงเรียน อย่างน้อยร้อยละ 50 โดยยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพ คือ มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ใน 5 สาระการเรียนรู้หลักเท่ากับ หรือ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) แต่นโยบายดังกล่าว ก็มีผู้ปกครองและชุมชนไม่เห็นด้วยจำนวนมาก รัฐบาลปัจจุบัน (คสช.) จึงมีนโยบาย แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก คือ แก้ปัญหาโดยใช้การบริหารจัดการ โดยไม่มีการยุบเลิก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพสูงจำนวน 975 โรงเรียน สพฐ. บริหารจัดการได้ตั้งอยู่แล้ว 2) โรงเรียนที่มีที่ตั้งทางสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นข้อจำกัด ได้แก่ โรงเรียนพื้นที่พิเศษ ห่างไกล พื้นที่สูงหรือเกาะจำนวน 336 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีระยะห่างจากโรงเรียนใกล้เคียงเกิน 6 กม. จำนวน 3,295 โรงเรียน ให้คงสภาพอยู่ก่อน และ 3) โรงเรียนทั่วไปที่มีระยะห่างจากโรงเรียนใกล้เคียงไม่เกิน 6 กม. จำนวน 10,971 โรงเรียน ซึ่งจะเป็นโรงเรียนที่จะเข้าสู่การบริหารจัดการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในปี 2559-2560 ซึ่งมีโรงเรียนที่เหลือจากการดำเนินการที่ผ่านมาจำนวน 10,971 โรงเรียน โดยเป้าหมายหลักคือต้องให้โรงเรียนมีครูครบชั้น และมีนักเรียนเหมาะสมกับห้องเรียนทั้งสองโรงเรียนจะต้องมาบริหารโรงเรียนร่วมกันโดยวิธีการควบรวมแต่ไม่ใช้การยุบเลิก โรงเรียนเว้นแต่โรงเรียนที่มีที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เป็นข้อจำกัดอยู่ บนที่สูง ภูเขา หรือบนเกาะ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2559, <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45565&Key=hotnews.>)

ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กจะยังคงอยู่ได้โดยไม่มีการยุบเลิก หรือไปควบรวมกับโรงเรียนอื่น ต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน นักวิจัย หลายท่านได้ทำการวิจัย

เพื่อหาแนวทางในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก อาทิ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กหลายเรื่อง เช่น แนวทางการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก, บทเรียนการควมรวมโรงเรียนขนาดเล็กในญี่ปุ่น, ปัญหาขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็กแก้ไขอย่างไรดี เป็นต้น (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2558) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเอง ก็ยังได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อกำหนดอนาคตโรงเรียนขนาดเล็กของประเทศไทย จำนวน 16 เรื่อง โดยกลุ่มงานวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาทิ รายงานการวิจัย การพัฒนาการจัดการศึกษาแบบคละชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก, การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่จำเป็นต้องดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) ได้จัดทำโครงการวิจัยโดยการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่งทั่วประเทศในการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น งานวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูที่มีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก 10 จังหวัดของประเทศ

นอกจากนี้ยังมี นักการศึกษา นักวิจัย ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กไว้หลายท่าน เช่น กมลวรรณ รอดจ่าย (2552) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก, ชัดติยา ด้วงสำราญ (2552) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก, จรุง จับบัง (2554) วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ทวี วาจาสัตย์ (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก, พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก, สมพิศ ใช้เฮ็ง (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตเมืองและชนบท, มยุรี แพร่หลาย(2554) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก, พัชรนันท์ หารรักษาภิรมย์โชค และ จิราภรณ์ กาแก้ว วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชน (2557), สมคิด โพธิ์จุมพล และ พันธุ์ศักดิ์ พลสารัมย์ วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย (2558) และ จันท์จิรา จุมหล้า และ คณะ (2557) จัดทำ รายงานการวิจัย: กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2557) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาด้านคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการพัฒนาอย่างหลากหลาย เพราะโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่มีบริบท และปัจจัยในการบริหารที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ดังนั้นกระบวนการบริหารต้องมีความแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยในฐานะนิสิตสาขา

บริหารการศึกษาและปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อหากรอบแนวคิดที่จะบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาว่ามีระดับการปฏิบัติมากน้อยเพียงใดเพื่อหาความต้องการจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในแต่ละด้าน และนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาควรเป็นอย่างไร
2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างไร
3. กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.4 นิยามศัพท์

1. **กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน** หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้บรรลุเป้าหมาย โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก
2. **การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก** หมายถึง การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

3. **การบริหารวิชาการ** หมายถึง การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
4. **การบริหารงบประมาณ** หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ
5. **การบริหารงานบุคคล** หมายถึง การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา การพัฒนาครู การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
6. **การบริหารทั่วไป** หมายถึง การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) การพัฒนางานกิจการนักเรียน
7. **โรงเรียนขนาดเล็ก** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
8. **คุณภาพการศึกษา** หมายถึง ผลของการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยวัดจาก **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** และ**คุณลักษณะอันพึงประสงค์**ของผู้เรียน
9. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
10. **ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรายวิชาใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของผู้เรียน คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3
11. **ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
12. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย
13. **ด้านคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที ความมีสติ ความประหยัด
14. **ด้านทักษะชีวิต** หมายถึง ทักษะในการคิดและแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี ทักษะด้านการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
15. **ด้านสุขภาพกาย** หมายถึง มีน้ำหนัก ส่วนสูง และ สมรรถนะทางกายตามเกณฑ์ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และการออกกำลังกาย

16. การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการพัฒนากลยุทธ์

ใช้แนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ ของ Wheelen และ Hunger (2012) และ Koontz and Wehrich (1990) และการหาค่า PNI ^{Modified} ของ นางลักษณ วัชรชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550) ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวที่ได้กำหนดไว้สอดคล้องกันใน 2 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ประกอบกับการนำเทคนิคในการตรวจสอบและประเมินกลยุทธ์ และการปรับปรุงกลยุทธ์ สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนากลยุทธ์ สำหรับใช้เป็นแนวทางเชิงรุกในการขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปขั้นตอนในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การประเมินและตรวจสอบกลยุทธ์ และการปรับปรุงกลยุทธ์ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) เป็นการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2 ส่วน คือ สภาพแวดล้อมภายนอก (External Analysis) และสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Analysis) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ใช้รูปแบบ PEST analysis เพื่อศึกษาโอกาส และภาวะคุกคามในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ใช้รูปแบบ 4M analysis เพื่อศึกษาจุดแข็ง และจุดอ่อนในด้าน บุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการของโรงเรียนในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังได้นำเทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index modified) หรือ PNI ^{modified} สำหรับประกอบการวิจัยในขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อศึกษาประเด็นที่ต้องการพัฒนาตามลำดับความความต้องการจำเป็น ที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.2 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategic Formulation) เป็นขั้นตอนการออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม แล้วกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix

1.3 การประเมินและตรวจสอบกลยุทธ์ (strategic evaluation and validation) ทำการประเมินและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปได้ของกลยุทธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การปรับปรุงกลยุทธ์ (Improvement Strategy) พัฒนาให้กลยุทธ์ที่จัดทำขึ้นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2. ขอบข่ายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขอบข่ายการบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจการบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 39 “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” ต่อมาได้มีการจำแนกภารกิจย่อยในแต่ละด้านไว้ในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยจึงได้ใช้กรอบภารกิจ 4 ด้านดังกล่าว เป็นภารกิจหลักในการบริหารโรงเรียนในภาพรวม โดยได้ทำการศึกษาวិเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัย ปรากฏภารกิจย่อยที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย ภารกิจการบริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2.2 การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ

2.3 การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

2.4 การบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการพัฒนางานกิจการนักเรียน

3. คุณภาพการศึกษา เป็นกรอบการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยอาศัย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องด้านนโยบายการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษา ด้านทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและพัฒนารอบคุณภาพการศึกษา โดยเน้นคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยกรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษาที่ผ่านมาตามเกณฑ์

3.1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) หมายถึง ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยรายวิชาใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3

3.1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET หมายถึง ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก

3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย

3.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ผู้เรียนมี ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวทิตี ความมีสติ ความประหยัด

3.2.2 ด้านทักษะชีวิต หมายถึง ผู้เรียนมี ทักษะในการคิดและแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี ทักษะด้านการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

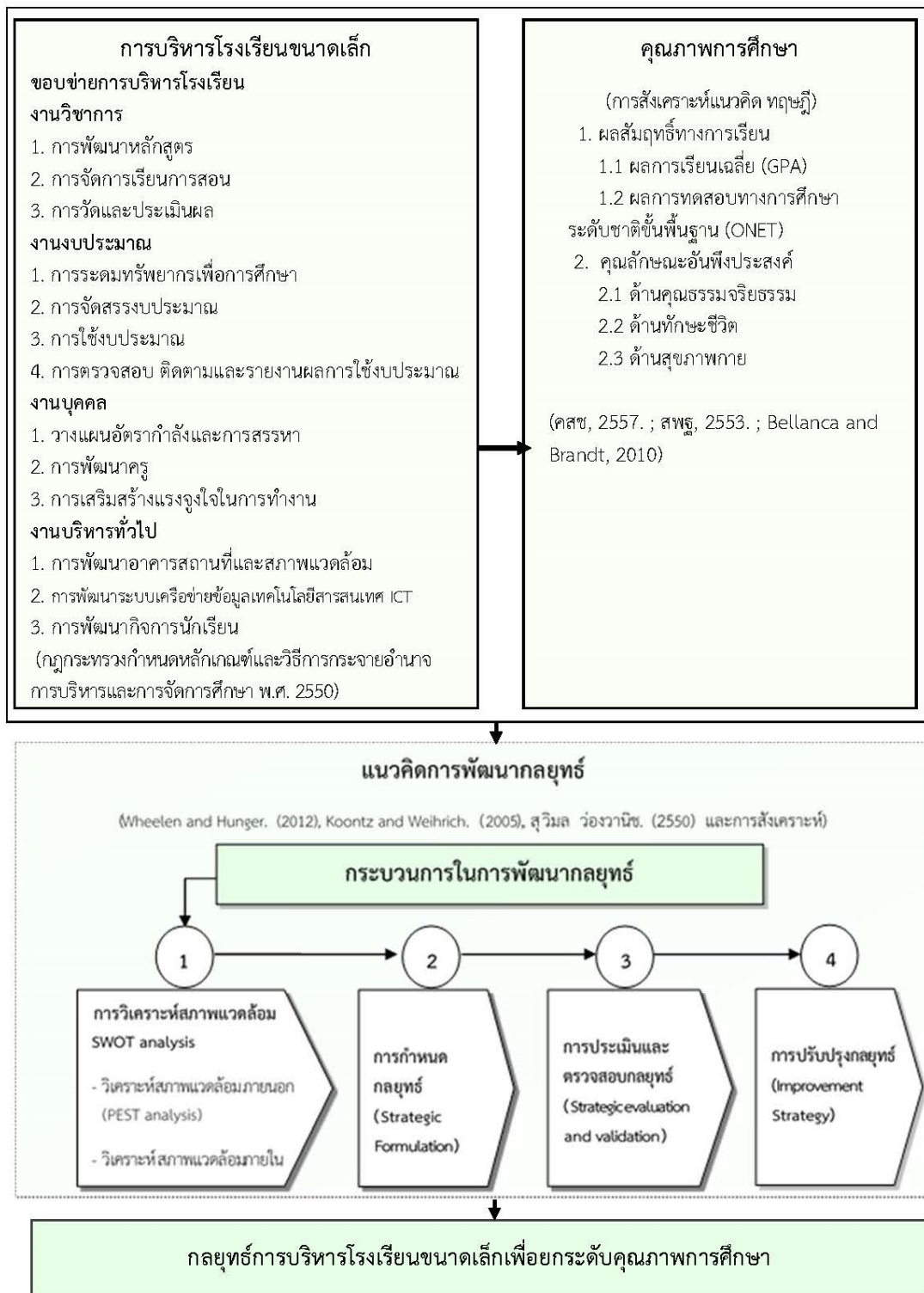
3.2.3 ด้านสุขภาพกาย หมายถึง ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถนะทางกาย ตามเกณฑ์ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและการออกกำลังกาย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

1.6.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15,575 โรงเรียน

1.6.2 ใช้แนวคิดการพัฒนากลยุทธ์ของ Wheelen และ Hunger (2012) และ Koontz and Wehrich (1990) และการหาค่า PNI Modified ของ นางลักษณ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2542) ในการพัฒนากลยุทธ์เป็นกรอบหลักในการวิจัย

1.6.3 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมในปีการศึกษา 2559

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายการพัฒนาการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ

1.7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ไปปรับประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางช่วยเหลือและสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ

1.7.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อทำให้คุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสูงขึ้นจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

1.7.4 โรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตอบสนองความต้องการของชุมชน ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน

1.7.5 โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.7.6 การจัดการศึกษามีคุณภาพ ส่งผลให้คนไทยมีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การวิจัย เรื่องการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในครั้งนี้ครอบคลุมเนื้อหา และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎี นโยบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.1 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร
 - 1.2 สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.4 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.5 นโยบายการดำเนินงานรวมโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.6 การวิเคราะห์สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กกับขอข่ายการบริหารงานโรงเรียน
2. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคุณภาพ
 - 2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 การยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - 2.5 มาตรฐานการศึกษา
 - 2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา
3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์
 - 3.1 การพัฒนากลยุทธ์
 - 3.2 การประเมินความต้องการจำเป็น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิด ทฤษฎี นโยบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

2.1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

2.1.1.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร

แนวคิดในการบริหารได้รับการพัฒนาขึ้นมาตามแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหาร ที่มุ่งจะวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหารอย่างเป็นระบบ ผู้ที่บุกเบิกวิธีการศึกษาแนวนี้คือ เฮนรี ฟาโยล นักบริหารชาวฝรั่งเศส ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งวิชาการบริหารยุคใหม่ Fayol (1996) ฟาโยล ได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎีการบริหารทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ทฤษฎีย่อยอันหนึ่งที่ว่าด้วย หน้าที่ในการบริหาร ห้าประการ คือ กระบวนการ POCCC ประกอบด้วย

P – Planning (การวางแผน)

O – Organizing (การจัดองค์กร)

C – Commanding (การบังคับบัญชา)

C – Coordinating (การประสานงาน)

C – Controlling (การควบคุม)

ซึ่งต่อมาพัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตำราการบริหาร อย่างเช่น ทฤษฎีของ ลูเธอร์ กุลิค ศาสตราจารย์การบริหารรัฐกิจชาวอเมริกัน ได้ขยายแนวความคิดของ ฟาโยล กำหนดหน้าที่ในการบริหาร เรียกเป็นชื่ออันเกิดจากการผสมตัวอักษรแรกให้จำได้ง่ายว่า POSDCORB (Gulick & Urwick, 1936)

P : Planning (การวางแผน)

O : Organizing (การจัดองค์กร)

S : Staffing (การจัดคน)

D : Directing (การสั่งการ)

Co : Coordinating (การประสานงาน)

R : Reporting (การรายงาน)

B : Budgeting (การงบประมาณ)

การบริหารระบบคุณภาพ (Quality Circle) วงจรสู่ความสำเร็จ PDCA เป็นวงจรคุณภาพ (ฮิโตชิ คูเมะ. 2540 : 58-61) พัฒนาจากการคิดค้นโดย Walter Showhart เป็นผู้บุกเบิกในวงการอุตสาหกรรม และได้มีคนรู้จักมากขึ้นโดย Edward W. Deming (1993) ปรมาจารย์ด้านบริหารคุณภาพเผยแพรให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ในนาม

วงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำ คือ

P = Plan การวางแผน

D = Do การปฏิบัติตามแผน

C = Check ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

A = Act ปรับปรุงและพัฒนา

PDCA เป็นเทคนิคการปรับปรุงงาน รวมถึงการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีคุณภาพ Plan การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการหรืองานเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดก็สามารถรับมือได้ และเป็นการวางแผนเพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดี ประกอบด้วย SMART มีลักษณะดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลาดำเนินการวางแผนที่ดีนั้นจะทำให้ทำงานสำเร็จได้ง่าย

Do ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ Check ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่าผลงานที่ปฏิบัติได้ผลคุ้มค่าเพียงไรกับที่ได้คาดหวังไว้ มีข้อมูลใหม่ๆ เกิดขึ้นบ้าง มีการจัดบันทึกข้อมูลที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป Act ดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่างๆ ตามขั้นตอนแล้วต่อไปจะเป็นการนำผลจากขั้นตรวจสอบมาดำเนินการต่อให้เหมาะสม ถ้าผลที่เกิดขึ้นดีก็นำมาปรับใช้ให้เป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ให้เอาข้อมูลมาวิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยมองทางเลือกใหม่ ใ้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ วงจร PDCA จะสมบูรณ์นั้น จะเกิดขึ้นเมื่อเอาขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม (Act) ไปสู่กระบวนการวางแผน (Plan) อีกครั้งหนึ่ง จะเป็นวงจรไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

Sears (1950) นำเสนอกระบวนการบริหาร โดย PODCC ประกอบด้วย

P : Planning (การวางแผน)

O : Organizing (การจัดองค์กร)

D : Directing (การสั่งการ)

C : Coordinating (การประสานงาน) C : Controlling (การควบคุม)

จากการศึกษาและได้สังเคราะห์แนวคิดกระบวนการบริหารแล้ว กระบวนการบริหารโรงเรียนนั้นประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Planning) การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation)

2.1.1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นการบริหารตามหลักการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้กำหนดขอบข่ายของงานในด้านการบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 29)

(1) ด้านการบริหารวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกันคือ

- 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(2) ด้านการบริหารงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกันคือ

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

(3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกันคือ

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

3.12 การออกจากราชการ

3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ **วิทยาลัย**

3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(4) ด้านการบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกันคือ

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 4.20 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.21 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

2.1.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก

ความหมายของโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความหมาย โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

สภาพปัจจุบัน

จากข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกๆปี สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดง จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กปีการศึกษา 2546-2559

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก	ร้อยละ
2546	10,877	33.23
2547	11,599	35.88
2548	12,269	37.94
2549	12,828	39.73
2550	13,518	41.90
2551	13,915	43.73
2552	14,056	44.63
2553	14,397	45.82
2554	14,669	46.88
2555	14,816	47.62
2556	15,386	49.60
2557	15,506	50.15
2558	15,577	50.55
2559	15,575	50.67

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559)

หมายเหตุ ปี 2559 จำนวนประชากร คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็ก

ปัญหาการดำเนินงาน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการในการดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีทั้งหมด 4 ด้าน

1. การบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. การบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จาก การบริการมาใช้ บริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักการธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์การ ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุก

รูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และการจัดการศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความ โปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อุปสรรคในการดำเนินงาน

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาจากความพยายามของโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบ โรงเรียนขนาดเล็ก ได้พยายามดำเนินการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กหลากหลายรูปแบบ และหลาย วิธีในการดำเนินการ ประสบกับปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น

- 1) นโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กไม่ชัดเจน ไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงบ่อยเมื่อมีการ เปลี่ยนผู้บริหารระดับสูง นโยบายขาดความต่อเนื่อง
- 2) ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- 3) ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับปฏิบัติ โรงเรียน และหน่วยงานที่สูงกว่าระดับโรงเรียน
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดความมั่นใจในการเข้าร่วมโครงการ เพราะกลัว ผลกระทบเชิงลบต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน นโยบายด้านการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานที่ รับผิดชอบโรงเรียนมีนโยบายไม่ชัดเจน
- 5) ค่าพาหนะนักเรียนที่ได้รับเฉลี่ยต่อหัว: คน : วัน ถือว่าค่อนข้างต่ำ ไม่เหมาะสมกับสภาพ ความเป็นจริง มีความล่าช้า ได้รับไม่เต็มจำนวน บางปีไม่จัดสรร ไม่ชัดเจน โรงเรียนได้รับความ เดือดร้อน โดยเฉพาะช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของการเปลี่ยนแปลงชุมชนเจ้าของโรงเรียนแล้วโรงเรียนถูก ยุบ จึงไม่ค่อยเห็นด้วย บางแห่งต่อต้าน
- 6) ผู้ปกครองไม่มั่นใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินทางไปโรงเรียนของบุตร หลาน
- 7) ผู้ปกครองไม่มีความมั่นใจคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหลัก
- 8) ขาดการประสานแผนในการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนหลัก และ โรงเรียน ร่วม โครงการมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันจริงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ

2.1.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการจัดการและการบริหารงานทั้งด้าน วิชาการ ด้านบุคลากร งบประมาณ การบริหารทั่วไป ต้องคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ นักเรียนเป็นหลักตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสร้างความเข้มแข็งและยกระดับ คุณภาพสู่การศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กให้สูงขึ้นในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน

และด้านคุณภาพนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็กไว้ คือ บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก การรวมโรงเรียนขนาดเล็ก การยุบ หรือการเลิกล้มโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวได้คำนึงถึง ผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าและการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น การบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพ และรูปแบบการดำเนินงาน จะมุ่งไปที่การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลายสามารถนำวิธีการเรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้ และมุ่งให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วม ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนช่วยเรียน การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก จึงจำเป็นต้องจัดรูปแบบอย่างเหมาะสมให้สอดคล้องและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งมีความผูกพันกับโรงเรียนอย่างแนบแน่นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การยุบหรือการล้มเลิกโรงเรียนขนาดเล็กจึงจำเป็นต้องเป็นวิธีสุดท้ายและชุมชนมีผู้วิจัยและทำการศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก จากรูปแบบ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549)

2.1.4 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

1. รูปแบบ เรียนรวมบางชั้น

การจัดชั้นเรียนที่นำนักเรียนในแต่ละชั้น ที่อยู่ภายในช่วงชั้นเดียวกันมาเรียนรวมกันเป็นห้องเรียนเดียวกัน ซึ่งแต่ละช่วงชั้นประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ของช่วงชั้นนั้นๆ และ การนำนักเรียน มาเรียนรวมกัน อาจเป็นการรวมนักเรียน 2 ชั้นหรือ 3 ชั้น ก็ได้

2. รูปแบบ เรียนรวมช่วงชั้น

ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันศึกษาข้อมูลโรงเรียนเกี่ยวกับข้อมูลจำนวนผู้เรียนในปัจจุบันและคาดการณ์ล่วงหน้า 5 ปี ในเรื่องจำนวนครู สภาพเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของชุมชนสภาพพื้นที่ใกล้เคียงสภาพการคมนาคม แล้วจัดกลุ่มกำหนดเป็นศูนย์รวมโรงเรียน โดยคำนึงถึงสภาพที่ตั้งของโรงปกครอง คือสภาพเทศบาลตำบล สภาพระยะทางการเดินทาง จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อชี้แจงและหารือแนวดำเนินการเพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะการจัดการศึกษาเป็นช่วงชั้น คือ จัดแบ่งการเรียนการสอนออกเป็นช่วงชั้น วางแผนกำหนดจัดครูในโรงเรียนในตำบลรวมกัน โดยจัดครูเข้าสอนตามระดับช่วงชั้นตามความรู้ ความสามารถและความถนัดของครู

โดยพิจารณาการจัดจำนวนครูตามเกณฑ์จำนวนครูที่จะทำการสอนในชั้นเรียน เสนอโครงการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์โรงเรียนระดับตำบล (รวมเรียนช่วงชั้น) ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการเรียนการสอนแบบศูนย์โรงเรียนระดับตำบล เพื่อให้มีหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานการดำเนินการในระดับอำเภอ ตำบลและโรงเรียน จากนั้นดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์โรงเรียนระดับตำบล

3. รูปแบบศูนย์โรงเรียนแบบพักนอน

ศูนย์โรงเรียนแบบพักนอนเกิดขึ้นจากการดำเนินการรวมศูนย์โรงเรียนในรูปแบบต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่เนื่องจากผู้เรียนที่เดินทางมาเรียนรวมไม่สามารถเดินทางไป-กลับระหว่างโรงเรียนหลักได้ เนื่องจากบ้านเรือนอยู่ห่างไกลและการคมนาคมยากลำบาก หลายแห่งเป็นภูเขาและป่าทึบ ดังนั้นผู้เรียนจึงจำเป็นต้องพักนอนค้างคืนที่โรงเรียนหลัก

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา เพราะจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ การนำหลักสูตรไปใช้จึงจะบังเกิดผลตามที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น อาจพิจารณาดำเนินการได้โดยการจัดชั้นเรียนแบบช่วงชั้น และการบูรณาการเนื้อหารายวิชาตามช่วงชั้น การจัดชั้นเรียนแบบช่วงชั้นอาจจัดให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่โรงเรียนมีอยู่โดยการรวมชั้นที่ติดกันเข้าด้วยกัน เช่น ช่วงชั้น ป.1-2, ป.3-4, ป.5-6 หรือช่วงชั้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ช่วงชั้น ป.1-2, ป.3-4, ป.5-6 เป็นต้นสำหรับการบูรณาการเนื้อหาวิชา สามารถดำเนินการได้โดยการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแล้วนำวัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้นี้ในแต่ละกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกันมาเชื่อมโยงสู่การจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลังจากนั้นจึงนำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการแล้วมากำหนดกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครั้งเดียวมาพร้อมกันในแต่ละช่วงชั้น

5. รูปแบบ Mobile Teacher

Mobile Teacher เป็นรูปแบบการนำครูคนใดคนหนึ่ง หรือ หลายๆ คน จากโรงเรียนที่เกินเกณฑ์ออกไปสอนตามโรงเรียนต่างๆ ที่ขาดแคลนครู ทำให้สามารถแก้ปัญหาขาดแคลน ครู และครูที่เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปสอน

6. รูปแบบ การใช้หน่วยคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่

หน่วยคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ มี 4 รูปแบบ ได้แก่

1. Bus Mobile Unit เป็นรถบัส บรรจุคอมพิวเตอร์ 20 เครื่อง สามารถขับเคลื่อนไปบริการให้กับโรงเรียนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ และโรงเรียนที่ขาดแคลนครู
2. Container Mobile Unit เป็นตู้คอนเทนเนอร์บรรจุคอมพิวเตอร์ 15 เครื่อง สามารถใช้รถลากจูงไปบริการให้กับโรงเรียนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ และโรงเรียนที่ขาดแคลนครู
3. Mini Bus Mobile Unit เป็นรถมินิบัส บรรจุคอมพิวเตอร์ 13 เครื่อง สามารถขับเคลื่อนไปบริการให้กับโรงเรียนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ หรือมีแต่ไม่เพียงพอและโรงเรียนที่ขาดแคลนครู
4. Office Station เป็นศูนย์คอมพิวเตอร์ สำหรับบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับโรงเรียนใกล้เคียงที่ขาดแคลน และมีความต้องการที่จะแสวงหาความรู้จากคอมพิวเตอร์

7. รูปแบบ การใช้ห้องเรียนเคลื่อนที่

ห้องเรียนเคลื่อนที่ เกิดขึ้นจากความต้องการของชุมชนที่เห็นความสำคัญของการศึกษา และชุมชนที่อยู่ห่างไกลและการคมนาคมยากลำบาก หลายแห่งเป็นภูเขาและป่าทึบดังนั้นจึงจัดตั้งห้องเรียนเคลื่อนที่เข้าไปจัดการศึกษาให้กับประชาชนวัยเรียนและมีการจัดครูเข้าไปสอน

8. รูปแบบ การเรียนการสอนผ่านดาวเทียม

การเรียนการสอนผ่านดาวเทียม เป็นการเรียนการสอนห่างไกลผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการเน้นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู-อาจารย์ ในโรงเรียนทั่วประเทศเป็นระบบฟรีทีวี มีการออกอากาศในระดับประถมศึกษา 6 ช่อง ระดับมัธยมศึกษา 6 ช่อง ระดับอาชีวศึกษา 1 ช่อง สถาบันเทคโนโลยี-ราชมงคล 1 ช่อง และแยกธนาคารนานาชาติอีก 1 ช่อง รวม 15 ช่อง รายการที่ออกอากาศเน้นวิชาพื้นฐานตั้งแต่ ป.1- ป.6

9. รูปแบบ โรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง

โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องเป็นการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนที่มีความพร้อมกับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีอัตราการขาดแคลนครูไม่ครบชั้นแต่ไม่มาก มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือขาดสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ระดับมากและต้องอยู่ใกล้กันระยะห่างไม่เกิน 2 กิโลเมตร

10. รูปแบบการเรียนรวมทุกชั้นเรียน

รูปแบบการเรียนรวมทุกชั้นเรียนมีรูปแบบการจัดการดังนี้ มีโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนโรงเรียนตั้งแต่ 2-5 โรงเรียน กระจายตัวตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่เป็นที่ตั้งของหมู่บ้าน ที่มีเส้นทางคมนาคมระหว่าง 2-5 กิโลเมตร มีสภาพการคมนาคมที่สะดวกทุกฤดูกาล ให้คัดเลือกโรงเรียนที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ อาคารสถานที่ที่เหมาะสมและตั้งอยู่ศูนย์กลาง หรือสามารถเดินทางได้สะดวก เป็นโรงเรียนหลัก

ส่วนโรงเรียนที่เหลือเป็นโรงเรียนเครือข่าย ทางโรงเรียนนำผู้เรียนทุกระดับชั้นเรียนมาเรียนรวมที่โรงเรียนหลัก โดยได้รับการสนับสนุนค่าพาหนะในการเดินทางมาเรียน มีการวางแผนจัดอัตรากำลังครู ทั้งผู้บริหาร และครูสายผู้สอน ตลอดจนบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันที่โรงเรียนหลัก และนำทรัพยากรจากโรงเรียนเครือข่ายมาใช้ร่วมกันที่โรงเรียนหลัก และปรับสภาพโรงเรียนเครือข่ายเป็นแหล่งเรียนรู้

11. รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เช่น ครูชาวบ้านประสานครูในโรงเรียน การจัดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Teaching) ฐานการเรียนรู้แทนครูถือชอล์ก ครูกลุ่มโรงเรียนเวียนสอน เป็นต้น

นวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้สังเคราะห์และสรุปนวัตกรรมการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีรูปแบบสอดคล้องกันซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจำนวน 7 รูปแบบ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้แบบช่วงชั้น และการเรียนรู้แบบคละชั้น
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. ความร่วมมือจากชุมชน
4. การใช้ ICT ในการพัฒนาคุณภาพ
5. โรงเรียนเครือข่าย
6. ผสมผสานด้วยวิธีการหลากหลาย
7. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2.1.5 นโยบายการดำเนินงานรวมโรงเรียนขนาดเล็ก

ยุทธศาสตร์และมาตรการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาการดำเนินการรวมโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีทิศทาง การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายสำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

1. การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” และกำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน 4 ประการหลัก คือ

1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้าน การซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจ ที่สมบูรณ์ ห่างไกลยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ การบวนการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่โดยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและภาคเอกชน และทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. มาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายอัตรากำลังพลภาครัฐ (คปร.) โดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 เห็นชอบแนวทางการจัดอัตรากำลังและการบริหารจัดการในภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานตามข้อเสนอของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) กำหนดมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และให้กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ปัญหาด้วยการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับบทบาทภาครัฐเพื่อดำเนินภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการให้มีจำนวนโรงเรียนสอดคล้องกับความจำเป็นของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการกำลังคนให้สมดุลและสอดคล้องกับภารกิจด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารทรัพยากรด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการในภารกิจด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางรากฐานการศึกษาใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น ดังนั้น มาตรการสำคัญประการหนึ่งในนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง คือ การรวมโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมดทั้งเป็นการตอบสนองต่อมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 ได้ระบุสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพและลดความสูญเปล่าของโรงเรียนขนาดเล็กด้วยมาตรการที่เหมาะสม ได้แก่ การควบรวม การปรับปรุงประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่าย ตลอดจนสนับสนุนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (school mapping) และแผนดำเนินงานแบบขั้นบันไดภายในปี 2561

2. จัดให้มีการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ เพื่อให้เกิดขนาดที่เหมาะสมโดยชดเชยค่าเดินทางแก่พ่อแม่ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถจัดสรรอัตรากำลังของครูและงบประมาณที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพได้อย่างเต็มที่

3. เร่งดำเนินการให้โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพดีขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิ ส่งเสริมโรงเรียนดีประจำตำบล การควบรวมและถ่ายโอนสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลและให้การอุดหนุนค่ายานพาหนะ

4. ใช้ระบบงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาเป็นสิ่งจูงใจในการแก้ปัญหาโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมาก จนไม่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาได้ โดยให้ควบรวมเป็นโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองด้านพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้, 2553.)

วัตถุประสงค์

เพื่อลดจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กให้เหมาะสมกับความจำเป็นของพื้นที่นำไปสู่การเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษารองรับนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และมาตรการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552

เป้าหมาย

ภายในปีการศึกษา 2561 จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กลดลง ร้อยละ 50 โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2554-2556

ภายในปีการศึกษา 2556 จะสามารถรวมโรงเรียนได้ จำนวน 5,627 โรงเรียน โดยให้เร่งรัดดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนี้

1. ภายในปีการศึกษา 2554 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน 20 คน จำนวน 581 โรงเรียน
2. ภายในปีการศึกษา 2555 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 40 คน จำนวน 1,964 โรงเรียน
3. ภายในปีการศึกษา 2556 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 60 คน จำนวน 3,082 โรงเรียน

สำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 61-120 คน หากมีความพร้อมสามารถดำเนินการรวมโรงเรียนได้

ระยะที่ 2 ปีการศึกษา 2557-2559

ภายในปีการศึกษา 2559 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 100 คน จำนวน 6,395 โรงเรียน อย่างน้อยร้อยละ 50

ระยะที่ 3 ปีการศึกษา 2560-2561

ภายในปีการศึกษา 2561 รวมโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 2,372 โรงเรียน อย่างน้อยร้อยละ 50

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช) ในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

1. จัดเป็นศูนย์เครือข่ายการเรียนรวมสำหรับโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน 2-3 โรงเรียน ลักษณะรูปแบบแก่งจันทร์ โมเดล
2. จัดงบประมาณสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมด้านโอกาสการศึกษาที่มีคุณภาพ
3. พัฒนาโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล บนภูเขา เกาะแก่ง หรือเดินทางยากลำบาก
4. จัดหารถรับ-ส่งนักเรียนที่มีคุณภาพ
5. จัดค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียน

จากการศึกษา และทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและนโยบายเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์เชื่อมโยงกับขอบข่าย การบริหารงานโรงเรียนเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1.6 การวิเคราะห์สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กกับขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน

จากการศึกษานโยบาย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยสามารถจำแนกได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน (2558)	โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้าน 1. การเรียนการสอน 1.1 ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 1.2 ครูไม่ครบชั้น 1.3 หลักสูตรและแผนการจัดการ เรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 1.4 สื่อการเรียนการสอนและแหล่ง เรียนรู้มีจำนวนจำกัด 1.5 สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมี ใช้อย่างจำกัดและขาดประสิทธิภาพ 2. ด้านงบประมาณ 2.1 งบประมาณไม่เพียงพอ 2.2 ขาดศักยภาพในการระดม ทรัพยากร 3. ด้านบุคลากร 3.1 ขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ไม่ ครบวิชาเอก	งานวิชาการ -การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา -การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา -การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา -การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ - การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานงบประมาณ -การระดมทรัพยากรและการ ลงทุนเพื่อการศึกษา งานบุคลากร -การพัฒนาข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
	<p>3.2 ครูขาดขวัญและกำลังใจ</p> <p>3.3 ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย</p> <p>4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>4.1 วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้</p>	<p>-การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ</p> <p>-การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>งานบริหารทั่วไป</p> <p>-การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา</p>
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2558)	<p>จากผลการประเมินภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-พ.ศ.2558) พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับการรับรองคุณภาพเนื่องจากปัญหาด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การขาดแคลนงบประมาณ 2. ครูไม่เพียงพอ ครูไม่ครบชั้น 3. ขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ 4. สถานศึกษาขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้ปรับปรุงพัฒนา 	<p>งานงบประมาณ</p> <p>-การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา</p> <p>งานบุคคล</p> <p>-การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>งานทั่วไป</p> <p>-การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>งานวิชาการ</p> <p>-การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา</p>
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549)	<p>จากรายงานการประเมินโครงการระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาที่ทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาด้านวิชาการ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ขาดสื่อ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัย 1.2 ขาดแหล่งเรียนรู้ 	<p>งานวิชาการ</p> <p>-การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>-การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
	<p>1.3 ครูขาดประสบการณ์ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และ การใช้เทคโนโลยี</p> <p>1.4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และขาดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์</p> <p>2. ปัญหาด้านบุคลากร</p> <p>2.1 ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก</p> <p>2.2 ครูขาดขวัญและกำลังใจ แรงจูงใจในการทำงาน</p> <p>2.3 ขาดบุคลากรสายสนับสนุนการสอน</p> <p>2.4 การพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีน้อย</p> <p>3. ปัญหาด้านอาคารสถานที่ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์</p> <p>อาคารเรียน อาคารประกอบทรุดโทรม ขาดห้องปฏิบัติการ สถานที่ออกกำลังกาย</p> <p>4. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ</p> <p>4.1 ขาดการนิเทศติดตาม</p> <p>4.2 ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา</p>	<p>- การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>งานบุคคล</p> <p>-การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>-การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ</p> <p>-การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>-การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>งานทั่วไป</p> <p>- งานดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม</p> <p>-การนิเทศการศึกษา</p> <p>-การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
	<p>4.3 การใช้ข้อมูลสารสนเทศมาวางแผนการดำเนินงานยังมีน้อย</p> <p>4.4 ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษา</p>	<p>- การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>- การระดมทรัพยากรทางการศึกษา</p>
<p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 (2550)</p>	<p>จากการกำกับติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่าปัญหาที่สำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูไม่ครบชั้น 2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ใช้วิธีการสอนไม่หลากหลาย 3. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน 4. ครูมีวุฒิหรือความรู้ไม่ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ 5. ครูขาดขวัญและกำลังใจ 6. ขาดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 	<p>- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>- การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>- การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ</p> <p>- การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 (2551)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 สรุปผลจากการศึกษาสภาพปัญหาของ โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด พบปัญหาที่สำคัญ ดังนี้ 1. ด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะ ครูไม่ครบชั้น ขาดแคลนสื่อการเรียน การสอน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี 2. ด้านงบประมาณ ขาดแคลนงบประมาณ 3. ด้านบุคลากร ครูไม่ครบชั้น มีภาระงานอื่น มาก ขาดโอกาสในการพัฒนาความรู้ ขาดขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงาน 4. ด้านงานบริหารทั่วไป ภาระงานมาก เพิ่ม ภาระความยุ่งยากในการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก	- การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา - การระดมทรัพยากรทางการศึกษา - การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา - การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
สมพิศ ใช้เฮง (2554)	สมพิศ ใช้เฮง ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากล ยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมือง และชนบท พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาไม่ว่าจะ เป็น ทรัพยากรด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการ สอน ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ซึ่งส่งผล ต่อคุณภาพของนักเรียน	- การระดมทรัพยากรทางการศึกษา - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา - การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
กมลวรรณ รอดจ่าย (2552)	กมลวรรณ รอดจ่าย ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าปัจจัยด้านสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษามีอิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีอิทธิพลทางอ้อม โดยส่งผ่านปัจจัยด้านการบริหารจัดการและปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้สูงสุด	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา - การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
จรรยา จับบัง (2554)	จรรยา จับบัง วิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระบบการวางแผนและการบริหารจัดการ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาความสามารถของครูในการใช้คอมพิวเตอร์ - การเพิ่มประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ - การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน - การสร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร 2. การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างหรือผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา - การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ - การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ - การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา - การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
	<ul style="list-style-type: none"> - การบูรณาการการสอนโดยใช้แผนการสอน คละชั้น - การส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมพัฒนา - การนิเทศกำกับติดตามของผู้บริหาร <p>3. การเสริมสร้างความพร้อมและความ เข้มแข็งของโรงเรียน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การหมุนเวียนการสอนของครูตามความรู้ ความสามารถและความถนัด - การปรับปรุงสถานที่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน - การใช้แผนการสอนคละชั้น - มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบคลุมทุก ด้าน <p>4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้ เข้มแข็ง - การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา -การพัฒนาครู - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา - งานดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม - การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา -งานกิจการนักเรียน -การประสานงานและพัฒนาเครือข่าย การศึกษา -การประสานงานและพัฒนาเครือข่าย การศึกษา - การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงาน

ที่มา	สภาพปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก	การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก
วรกานต์ อินทรโสภา (2555)	วรกานต์ อินทรโสภา ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะการที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำบุคลากร รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนสู่แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่มีความจำเป็นในการพัฒนา คือ 1.การบริหารทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 2. การพัฒนาหลักสูตร 3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 4. การนิเทศและการประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - การระดมทรัพยากรทางการศึกษา -การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา -งานวิจัยและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา - งานนิเทศการศึกษา

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กเชื่อมโยงกับขอบข่ายการบริหารงานพบว่า การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการบริหารทั้ง 4 ด้าน สามารถสังเคราะห์ปัญหาได้ดังตาราง ที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

ที่	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550	ข้อข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	f
8.	การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	√	√	√	√	-	√	√	√	√	√	√	√	√	-	-	12
9.	การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
10.	การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา	-	-	√	√	√	-	√	-	-	√	-	-	-	-	-	5
11.	การวางแผนพัสดุ	-	-	-	-	-	-	√	-	-	-	-	-	-	-	-	1
12.	การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะ เฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
13.	การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
14.	การจัดหาพัสดุ	-	-	√	√	√	-	√	-	-	-	-	√	-	-	-	5
15.	การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
16.	การจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	√	-	-	-	-	1

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

ที่	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550	ข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	f
16.	การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ	√	-	-	√	√	-	-	√	-	-	-	√	√	√	-	7
17.	การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	√	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18.	การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	-	-	-	-	-	-	√	-	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
20.	การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	√	√	√	√	√	√	√	√	-	√	-	√	√	√	√	13
การบริหารทั่วไป																	
1.	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	√	√	-	-	√	-	-	√	-	√	-	-	-	-	-	5
2.	การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา	-	-	√	√	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	√	5
3.	การวางแผนการบริหารงานการศึกษา	-	-	-	-	-	-	√	-	-	√	-	-	-	-	-	2

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนขนาดเล็ก

ที่	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและ การจัดการศึกษา พ.ศ. 2550	ข้อข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	f
16.	งานกิจการนักเรียน	-	-	-	-	-	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	2
17.	การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	-	-	-	-	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	-	2
18.	การส่งเสริม สนับสนุนและ ประสานการจัดการศึกษาของ บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัด การศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
19.	งานประสานราชการกับส่วน ภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การ รายงานผลการปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
20.	การจัดระบบการควบคุมภายใน หน่วยงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
21.	แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการ ลงโทษนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

หมายเหตุ f = ความถี่

1 = สพฐ. (2558)

2 = สมศ. (2558)

3 = TDRI (2558)

4 = พัชรินทร์ และ จิราภรณ์ (2557) 5 = สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2557)

6 = วรกานต์ อินทรโสภา (2555) 7 = พัชรินทร์ จันทาพูน (2555)

8 = จรูญ จับบัง (2554) 9 = สมพิศ ใช้เฮง (2554)

10 = มยุรี แพร์หลาย (2554) 11 = กมลวรรณ รอดจ่าย (2552)

12 = อภิเชษฐ์ ฉิมพลีสวรรค์ (2552) 13 = สพท.สระแก้ว เขต 1 (2551)

14 = สพท.สุรินทร์ เขต 3 (2550) 15 = Griffin (2006)

เมื่อสังเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา แล้วนำมาจัดเรียงตามภาระงานตามค่าความถี่ เพื่อจัดกลุ่มขอบข่ายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก (เรียงลำดับตามความถี่)

ลำดับที่	ขอบข่ายการบริหารงาน	ความถี่
1.	การบริหารวิชาการ 1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษา 7. การวางแผนงานด้านวิชาการ 8. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 9. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	12 8 6 6 5 4 2 2 2 2
2.	การบริหารงบประมาณ 1. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 2. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ 3. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 4. การจัดหาพัสดุ 5. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ 6. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ 8. การวางแผนพัสดุ 9. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 10. การนำเงินส่งคลัง	12 5 5 5 3 2 1 1 1 1

ตารางที่ 2.4 (ต่อ) สังกะระห์ขบข่ยการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก (เรียงลำดับตามความถี่)

ลำดับที่	ขบข่ยการบริหารงาน	ความถี่
3.	การบริหารงานบุคคล 1. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 3. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. การวางแผนอัตรากำลัง 5. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 6. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น 9. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 10. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 12. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 13. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 14. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต	13 7 7 6 4 3 3 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	การบริหารทั่วไป 1. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 3. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 4. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 7. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 8. งานกิจการนักเรียน 9. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	6 5 5 5 3 3 2 2 2

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก โดยยึดภารกิจการบริหารงานโรงเรียน ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เชื่อมโยงกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียน โดยยึด กระบวนการบริหารเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณา คือ มีกระบวนการวางแผน กระบวนการดำเนินการ และกระบวนการประเมินผล เลือกรากกิจกรรมที่สัมพันธ์กับสภาพความต้องการของโรงเรียนขนาดเล็ก สรุปได้ดังนี้

กรอบแนวคิดข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียน ประกอบด้วย 1) การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย ภารกิจการบริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 4) การบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการพัฒนางานกิจการนักเรียน

2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพ

1. แนวคิดในการจัดการคุณภาพของเดมมิ่ง (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. 2545 : 89-99)
หลักการจัดการคุณภาพ 14 ข้อ

1. จงจัดตั้งเป้าหมายการปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการที่ต่อเนื่อง
2. จงยอมรับปรัชญาใหม่ ๆ เพื่อให้องค์กรมีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ
3. จงเลิกใช้การตรวจคุณภาพเป็นวิธีการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพ
4. จงยุติการดำเนินธุรกิจ โดยการตัดสินกันที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว
5. จงปรับปรุงระบบการผลิต การบริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
6. จงจัดให้มีการฝึกอบรมในขณะทำงาน
7. จงสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น
8. จงขจัดความกลัวให้หมดไป
9. จงทำลายสิ่งกีดขวางความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
10. จงจัดการใช้คำขวัญ การติดโปสเตอร์และป้ายแนะนำ

11. จงเลิกใช้มาตรฐานการทำงานและตัวเลขโควต้า
12. จงจัดอุปสรรคที่ทำลายความภาคภูมิใจของพนักงาน
13. จงจัดให้มีแผนการศึกษา และทำการฝึกอบรมให้แก่พนักงาน
14. จงกำหนดความผูกพันที่ยาวนานของผู้บริหารระดับสูง ที่มีต่อการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการผลิตไปตลอด

บทบาทของผู้บริหาร

1. การวางแผน (plan)
 2. การทำ (do)
 3. การตรวจสอบ (check)
 4. การปรับปรุง (act)
2. Joseph M Juran (1993)
1. นิยามคุณภาพ คือ Fitness for Use
 2. ให้กำเนิดแนวคิดลูกค้าภายใน (Internal Customer)
 3. มุ่งเน้นที่ประโยชน์ใช้สอยและการควบคุมด้วยการบริหารจัดการ
 4. ให้ความสำคัญกับต้นทุนแห่งคุณภาพ
 5. แนะนำให้แก้ปัญหาคritical 2 - 3 ปัญหาที่เมื่อแก้ไขแล้วจะทำให้ผลใหญ่หลวงคือปัญหาต่างๆ หายไป
 6. แนะนำให้ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพรับผิดชอบเรื่องวางแผนและการประสานงาน
 7. ใช้วิธีสำรวจอย่างกว้างขวาง

แนวคิดตามทฤษฎีการบริหารคุณภาพของ Juran (J.M. Juran) ที่เรียกว่า ไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจูราน (Triology of Quality - Juran) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของระบบการบริหารคุณภาพกับการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การประกันคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ

3. Philip B Crosby (1979)

- แนวทางการจัดโปรแกรมปรับปรุงคุณภาพ 14 ขั้น คือ
- ขั้นที่ 1 ให้ผู้บริหารมีความผูกพันต่อการจัดการคุณภาพอย่างชัดเจน
 - ขั้นที่ 2 จัดตั้งทีมปรับปรุงคุณภาพโดยให้มีตัวแทนมาจากแต่ละฝ่าย
 - ขั้นที่ 3 กำหนดให้มีการวัดคุณภาพเพื่อแสดงปัญหาที่เป็นอยู่หรือเป็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ขั้นที่ 4 กำหนดต้นทุนคุณภาพและอธิบายวิธีการใช้ต้นทุน คุณภาพ
ในฐานะที่เป็นเครื่องมือ ในการจัดการคุณภาพ

ขั้นที่ 5 ยกระดับการตระหนักถึงระดับคุณภาพ และความห่วงใยส่วนตัวต่อ
ชื่อเสียงคุณภาพ ของบริษัทให้เกิดขึ้นกับพนักงานทุกคน

ขั้นที่ 6 ลงมือแก้ปัญหาตามที่ยกมาในขั้นก่อน ๆ

ขั้นที่ 7 วางแผนจัดโปรแกรมของเสียเป็นศูนย์

ขั้นที่ 8 ฝึกอบรมหัวหน้างานอย่างเข้มข้น เพื่อให้สามารถทำงานในส่วนที่
รับผิดชอบตามกระบวนการปรับปรุงคุณภาพได้สำเร็จ

ขั้นที่ 10 กำหนดเป้าหมาย และกระตุ้นให้บุคคลและกลุ่มกำหนดเป้าหมาย
การปรับปรุงคุณภาพ

ขั้นที่ 11 กระตุ้นให้พนักงานแจ้งปัญหาการปรับปรุงคุณภาพที่เขาประสบ
แก่ผู้บริหาร เพื่อให้เกิดการรณรงค์แก้สาเหตุที่ผิดพลาดให้ได้ตามจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 12 ทำให้ทุกคนที่เข้าร่วมโปรแกรมยอมรับและเกิดความซาบซึ้ง

ขั้นที่ 13 จัดตั้งกลุ่มที่ปรึกษาเพื่อปรึกษาหารือกันเป็นประจำ

ขั้นที่ 14 จัดทำโปรแกรมแบบเดิมซ้ำอีก

4. Armand V Feigenbaum (1983)

เฟเกนบามมองว่า เป้าหมายของการจัดการคุณภาพ ก็คือ การลดต้นทุน
คุณภาพทั้งหมด ซึ่งปกติมากถึงร้อยละ 25-30 ของยอดขายหรือต้นทุนดำเนินการ ส่วนหัวใจของ
โปรแกรมจัดการคุณภาพ ก็คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนคุณภาพ และดำเนินการให้ต้นทุนนี้ลดลง
ข้อสำคัญผู้บริหารต้องมีความผูกพัน 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. สร้างความแข็งแกร่งให้กับกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ
2. ทำให้การปรับปรุงคุณภาพกลายเป็นนิสัย
3. มองคุณภาพและต้นทุนว่าต่างก็มีผลต่อกัน

5. Dr. Kaoru Ishikawa (1968)

แนวคิดของอิชิคาว่านำไปใช้ครั้งแรกที่บริษัทนิปปอน เทเลกราฟและเคเบิล (Nippon
Telegraph and Cable Company) ในปี ค.ศ. 1962 (พ.ศ. 2505) ต่อมาขยายไปทั่วประเทศญี่ปุ่น
ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521) คุณภาพในโรงงานในญี่ปุ่นถึง 1 ล้านกลุ่มและมีคนงานอยู่ในกลุ่มคุณภาพถึง
10 ล้านคน ทุกวันนี้กลุ่มคุณภาพได้ขยายออกไปอีกประมาณเท่าตัวและขยายออกไปถึงภาคบริการ
ด้วย ในหนังสือชื่อ "Total Quality Control" ของอิชิคาว่า กล่าวว่า เครื่องมือเบื้องต้นที่ขาดไม่ได้ใน
การควบคุมคุณภาพมี 7 อย่าง

1. ใบตรวจสอบ (Check-sheet)
 2. กราฟ (Graphs)
 3. ฮิสโตแกรม (Histograms)
 4. แผนภูมิพาเรโต (Pareto Diagrams)
 5. แผนภูมิเหตุและผล (Cause and Effect Diagrams)
 6. แผนภูมิการกระจาย (Scatter Diagrams)
 7. แผนภูมิการควบคุม (Control Charts)
5. Dr. Genichi Taguchi (2005)

ทากูชิ มองคุณภาพในแง่ที่เป็นการสูญเสียแก่สังคม ต้องมีการออกแบบสินค้าให้ดี โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการสูญเสียที่ลูกค้าได้รับเมื่อมีการส่งมอบสินค้า แนวความคิดของทากูชิ มีดังนี้

1. การสูญเสีย (The loss function)
2. การควบคุมคุณภาพให้คงที่ (off- line quality control)

2.2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

Theodore W. Frick (2012) กล่าวถึงเรื่องมิติคุณภาพของการศึกษาประกอบด้วย 4 มิติ คือ

1. Content : เป้าหมายของการเรียนรู้, การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และ ทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. Context : สภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
3. Process : ครูและนักเรียนทำอะไรบ้างในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบท
4. Outcomes : ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอน, การพัฒนาที่ยั่งยืน, และผลกระทบที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง

UNICEF (2000) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย

1. Learners : มีสุขภาพแข็งแรง ได้รับการดูแลที่ดี พร้อมเข้าร่วมกิจกรรมและเรียนรู้ ได้รับการสนับสนุนในการเรียนรู้จากครอบครัวและชุมชน
2. Environments : แข็งแรง ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันด้านเพศ และได้รับการจัดสรรทรัพยากร การอำนวยความสะดวกที่เท่าเทียมกัน
3. Content : หลักสูตรมีความเชื่อมโยง และมีสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่

เพียงพอต่อการฝึกทักษะขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในด้านการอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ และทักษะในการใช้ชีวิต ความรู้ด้านเพศ สุขภาพ โภชนาการ การป้องกัน HIV/AIDS และ สันติภาพ

4. Processes : การฝึกอบรมครูให้ใช้กระบวนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการชั้นเรียน และโรงเรียน การประเมินความชำนาญในการส่งเสริมการเรียนรู้และลดความแตกต่างของผู้เรียน

5. Outcomes : องค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการจัดการศึกษาของชาติ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

2.2.3 ความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษา

การศึกษาความหมายของการยกระดับคุณภาพการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกศึกษาคำว่า “ยกระดับ” “คุณภาพ” และ “คุณภาพการศึกษา” ตามลำดับ ดังนี้

ความหมายของการยกระดับ

คำว่า “ยกระดับ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Enhancement” แปลว่า ทำให้สูงขึ้น ทำให้มากขึ้น เพิ่ม เสริม การทำให้ดีเพิ่มขึ้น ขณะที่ The Business Referral Organization ได้นิยามความหมายของ “ยกระดับ” ว่าหมายถึงการเจริญเติบโต (ความหมายของยกระดับ, 2553 : ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป ยกระดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หมายถึง การทำให้คุณภาพการศึกษามีมาตรฐาน สูงขึ้น

ความหมายของคุณภาพ

“คุณภาพ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Quality” มีลักษณะเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม เช่นเดียวกันกับการที่มีบุคคลบอกว่าของสิ่งหนึ่งดีกว่าหรือเลวกว่าของอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งๆที่ยังไม่สามารถแยกได้อย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบอะไรบ้างที่ทำให้ของทั้งสองสิ่งดังกล่าวดีกว่าหรือเลวกว่ากัน อย่างไรก็ตามองค์ประกอบบางอย่างอาจเป็นเรื่องของความรู้สึกหรือความชอบ ซึ่งเป็นเรื่องของนามธรรม (อดุลย์ วิริยเวชกุล, 2544: 1-2)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน (2546) ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ หมายถึง ลักษณะ ความดีที่เป็นลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ

กรมวิชาการ (2540: 2) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดลักษณะต่างๆครบถ้วนตามคาดหวังของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากหน่วยงานและบุคคลทุกระดับ ทุกฝ่าย ทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ นโยบายที่ชัดเจน การจัดทรัพยากรที่เหมาะสม บุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ท้องถิ่นให้ความร่วมมือ และสนับสนุน

คุณภาพ หมายถึง ลักษณะของผลผลิตหรือผลงานที่มีมาตรฐานซึ่งผู้บริโภคมีความพึงพอใจหรือเป็นผลผลิตที่มีคุณค่า มีคุณลักษณะที่ดี และเมื่อนำมาใช้ในบริบททางการศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับ

ผู้เรียน สถานศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาที่มีมาตรฐานความเป็นเลิศประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา (วัชรีย์ เทพพุทธานุกร, 2554: 53)

จรูญ จีบบัง (2554: 19) สรุปความหมายของคำว่าคุณภาพว่า เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามข้อกำหนดที่ต้องการ

Deming (1986) ที่อธิบายว่า คุณภาพ คือ ตัวดัชนีที่จะบ่งชี้ความมีมาตรฐานของสินค้านั้นๆ รวมถึงการผลิตที่มีต้นทุนต่ำ

Nicholls (1993: 50 - 52) มีความเชื่อว่าคุณภาพของผู้ผลิตคือการผลิตสินค้าหรือบริการได้ตามมาตรฐานที่สามารถให้ประโยชน์สูงสุดแก่ลูกค้าได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า “คุณภาพ” จะเกี่ยวข้องกับมาตรฐานและความเป็นเลิศ ความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความมีประสิทธิภาพโดยการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุดและความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังของลูกค้า

Murgatroyed & Morgan (1994: 45) กล่าวว่า องค์การใดที่มีคุณภาพองค์กรนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับนิยามพื้นฐานของคำว่า คุณภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำ 3 คำ คือ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) การตกลงร่วมกัน (Contract Conformance) และการมุ่งเน้นลูกค้า (Customer-Driven Quality)

Sallis (2002: 5-13) สรุปความหมายของคำว่าคุณภาพ ว่า หมายถึง ความพอใจและความต้องการที่จำเป็นที่ผู้รับบริการต้องการมาก และการมีคุณภาพหรือไม่อยู่ที่การตัดสินใจของผู้รับบริการ

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า คุณภาพ หมายถึง ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามข้อกำหนด หรือ มาตรฐาน โดยผลผลิตนั้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2540: 27) ให้ความหมายของ คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการที่หน่วยงานและบุคคลทุกระดับ ทุกฝ่ายทั้งจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2541: 15) ให้ความหมายของ คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการที่หน่วยงานทุกระดับ ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2550: 1) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียน หรือความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้านอันเป็นผลเนื่องมาจาก การได้รับการศึกษา ถ้าเจริญงอกงามมาก ก็แสดงว่าการศึกษามีคุณภาพมาก ความงอกงามนี้ครอบคลุมตั้งแต่ทักษะขั้น

พื้นฐาน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดเลข ความรู้ ความเข้าใจ ในวิทยาการต่างๆ ที่จำเป็นกับชีวิต ตลอดจนจนถึงความสามารถในการประกอบอาชีพ เป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมเป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ รู้จักพัฒนาตนเอง ให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้านอยู่เสมอ และดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมมีความสุขในสังคม

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา (2550: 2-3) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง ภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม ตามที่ผู้เรียนแต่ละระดับพึงมี พึงเป็น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 42) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา และผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพของหน่วยงานที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของผู้เรียน

ศิริพร ธนะสมบุรณ์ (2552: 10) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอันเป็นผลผลิตทางการศึกษา โดยผ่านความสัมพันธ์เชิงระบบ คือ (1) ด้านปัจจัย ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณที่ใช้ในการจัดการศึกษา สื่อวัสดุอุปกรณ์ รวมไปถึงหลักสูตรหรือเอกสารประกอบการสอน (2) กระบวนการ ได้แก่ การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและ (3) มาตรฐานตัวชี้วัดถึงผลผลิตทางการศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีคุณภาพ

วัชร เทพพุทธานุกร (2554: 55) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลจากการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักสูตรและมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐานตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 5 ของ สมศ.และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความพึงพอใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 11) ได้กำหนด กรอบของคุณภาพการศึกษาไว้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินคุณภาพระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ และ โรงเรียนต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ทวี วาจาสิทธิ์ (2555: 53-54) ให้ความหมายของ คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลของการบริหารจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของหลักสูตร ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการกิจกรรมตามหลักสูตรที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรกำหนด

สุวิมล ว่องวานิช (2543: 1) ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง สิ่งที่คาดหวังซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

Whatmough (1994: 94-95) ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นการรวมคุณภาพจากทัศนะของบุคคล 2 ฝ่าย คือ ทัศนะของผู้รับบริการเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการตามแนวคิดเชิงคุณภาพ และทัศนะคตินักการศึกษา เป็นการให้ความสำคัญแก่หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

Cheng and Tam (1997) ให้ความหมาย ของ คุณภาพการศึกษา ว่า หมายถึง การจัดการศึกษาที่สนองความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้เรียนและสังคม ตลาดแรงงาน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต

กล่าวโดยสรุป คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลการจัดการศึกษา มีมาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ

ดังนั้น การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำให้ ผลการจัดการศึกษา มีมาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ สูงขึ้น

2.2.4 การยกระดับคุณภาพการศึกษา

การยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็น คนเก่ง คนดี มีความสุขนั่นเอง คุณภาพการศึกษาแต่เดิมเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการวัดผลผลิตทางการศึกษา (Educational Production Function Model: EPF Model) 1991 (IIEP UNESCO) ได้กำหนดแนวคิดคุณภาพการศึกษาเชิงระบบ ประกอบด้วย 3 มิติ ที่สัมพันธ์กันคือ Input เกี่ยวข้องกับคุณภาพของหลักสูตร คุณภาพครู Process เกี่ยวข้องกับคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน การบริหาร และการจัดการ Output เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผลผลิต วัดในรูปของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ยุทธศาสตร์ที่เป็นแนวทางหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559 ดังนี้

1. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา
2. ผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาดำเนินการจัดทำสาระรายละเอียดของหลักสูตร กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นำเอาภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

2. พัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชน

2.1 การพัฒนาครูมุ่งพัฒนาให้มีความสำนึกและจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและพัฒนาครูให้เปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนจากแบบบรรยายให้มีความสามารถในการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งในด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Skill) และด้านเทคนิควิธีการ

2.2 การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน

(1) ให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรม เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง รู้หลักชุมชนสัมพันธ์ และเป็นผู้มีความรู้ทางจิตวิทยาสังคม

(2) ให้เป็นผู้มีความสามารถสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาครู บุคลากร จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สร้างบรรยากาศสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

(3) ให้เป็นผู้มีความสามารถทำหน้าที่สอน และสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2.3 การพัฒนาบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนพัฒนาบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และสามารถทำงานสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 พัฒนาบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความมุ่งมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ร่วมกิจกรรม ดูแลบุตรหลานในปกครองและการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

3. การพัฒนาการบริหารจัดการ ให้มีการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีแผนพัฒนาการศึกษา จัดทำแผนยุทธศาสตร์โรงเรียน มีระบบข้อมูลเพื่อการบริหารโรงเรียน (Management Information System: MIS) และการสอน (Computer Assisted Instruction: CAI) มีระบบตรวจสอบ ระบบประเมินตนเอง มีการนิเทศภายในและการควบคุมการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพให้สูงขึ้น ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน ให้มีการบริหารช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนในเขตในเครือข่าย ใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4. การประกันคุณภาพการศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย 1) กระบวนการควบคุมคุณภาพ 2) กระบวนการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพ 3) กระบวนการประเมินคุณภาพ

การปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาหรือการปรับปรุงสถานศึกษา

1. เป็นการดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐาน (Raise Standards) เพื่อเพิ่มคุณภาพ (Enhance quality) และเพิ่มประสิทธิภาพ (Increase Efficiency)

2. ผู้ได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงสถานศึกษา คือ นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาทุกด้าน ครูมีแรงจูงใจ (Motivation) และมีความพอใจกับงาน (Jobs Satisfaction) ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นกับสถานศึกษา ให้ความร่วมมือการจัดการศึกษาผู้บริหารมีความมั่นใจในมาตรฐานและคุณภาพมีแนวทางการปรับปรุงคุณภาพต่อเนื่องจากเดิม

3. การปรับปรุงสถานศึกษา สถานภาพโรงเรียนอยู่ ณ จุดใด โรงเรียนเราอยู่ตรงไหน เราต้องการเปลี่ยนแปลงอะไร เราจะเปลี่ยนแปลงได้อย่างไรในช่วงเวลาที่กำหนด เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเราได้เปลี่ยนแปลงแล้ว

4. แนวทางการปรับปรุงสถานศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐาน เพิ่มคุณภาพเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา

4.1 มีแผนพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวม (Whole School Development Plan)

4.2 ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Teaching and Learning)

ยอมรับแบบการสอนที่หลากหลาย (Wide Range of Teaching Styles/Classroom Experiences)

- 4.3 มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงต่อเนื่อง และก้าวหน้า
- 4.4 ใช้ผลการประเมินกำหนดเป้าหมาย และยกระดับมาตรฐาน
- 4.5 ปรับปรุงการบริหารจัดการหน่วยงานที่มีปัญหา มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
- 4.6 ให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนอ่อน หรือมีปัญหา
- 4.7 ปรับปรุงระบบการแนะแนวในสถานศึกษา
- 4.8 พัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (Professional Development)
- 4.9 มีระบบการบันทึกรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และคนอื่นๆ (2550) ทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัย พบว่า มีกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายวิจัยการศึกษาเกิดขึ้น 6 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์การพัฒนาครู (2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (3) กลยุทธ์การค้นหาคำถามความต้องการ (4) กลยุทธ์เครือข่าย (5) กลยุทธ์การสร้างหุ้นส่วนในพื้นที่ (โรงเรียนพี่เลี้ยง) และ (6) กลยุทธ์กระบวนการจัดการความรู้

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้ดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนเข้มแข็งด้วยการจัดการความรู้ระหว่างปี 2551 – 2552 จากการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้นำเทคนิคการจัดการความรู้โดย “เรื่องเล่าเจ้าพลัง” ส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละโรงเรียนได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ หลากรูปแบบ ผลการสังเคราะห์ พบว่า 1) การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีดำเนินการโดย (1) การจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (2) การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน (3) การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ (4) การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร (5) การประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหา

สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2542) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. กรอบหลักสูตรและมาตรฐาน โรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย คู่มือ แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนและแผนการสอนสู่อุทิศ โดยต้องจัดทำธรรมนูญโรงเรียน คู่มือขั้นตอนการดำเนินการ คู่มือการปฏิบัติงาน แผนการสอน
2. กรอบบุคลากร โรงเรียนต้องสร้างเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และพัฒนา มีการกระตุ้นจิตใจให้ผู้ร่วมงานรู้จักคิด และรักการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อการสร้างสรรค์ ปรับปรุงสิ่งต่างๆให้ดีขึ้น จัดบุคลากรให้ตรงตามความสามารถและสาขาวิชา พัฒนาวิสัยทัศน์ของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริม

ให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม สร้างจิตสำนึกในการทำงาน ให้เห็นว่าการปรับปรุงงานจะต้องปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน พัฒนาผู้สอนให้มีอุดมการณ์ มีใจรักการสอนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดสวัสดิการ ทูสนับสนุนให้มีขวัญกำลังใจและก้าวหน้าในวิชาชีพ

3. กรอบทรัพยากร โรงเรียนต้องปรับปรุงสถานที่ และจัดหาทรัพยากรที่มีมาตรฐานตามกำหนดให้เพียงพอต่อความต้องการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน แสวงหาแนวทางสนับสนุนในองค์กรเอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากร

4. กรอบการกำกับติดตาม ตรวจสอบและรายงาน ทุกสายงานต้องตรวจสอบคุณภาพ วิเคราะห์ปรับปรุง โดยใช้วงจรควบคุมคุณภาพ หรือมีระบบประเมินตนเองของโรงเรียน เป็นการควบคุมภายในทางด้านการบริหารหรือควบคุมเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นทุกฝ่ายให้ได้ประเมินผลการทำงานของตนเอง มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการวัดผลตามสภาพจริง โดยมีจุดมุ่งหมายในการประเมินผลกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน เพื่อเน้นการพัฒนาเป็นหลัก และการประเมินทุกอย่างให้จัดทำรายงานต่อต้านสังกัดและเปิดเผยต่อสาธารณชน

สุวิมล ว่องวานิช และคนอื่นๆ (2550) ทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายวิจัย : ภาคกลางตอนล่างกลุ่ม 2 และกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ความสำเร็จในการสร้างกลยุทธ์ที่ใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ 1) กลยุทธ์ในการพัฒนาครูโดยการเสริมพลัง การประชุมวิชาการ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบูรณาการและการร่วมมือรวมพลัง 2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และการทำงานแบบพหุภาคีของสถานศึกษา องค์กรวิชาชีพในท้องถิ่น หน่วยงานทางการศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่าย 3) กลยุทธ์ค้นหาความต้องการจำเป็นเพื่อการตรวจสอบเบื้องต้นจากการใช้แบบสำรวจความต้องการจำเป็น วิธีประชุมระดมสมอง วิธีพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาที่พบทั่วไป วิธีพิจารณาจากผลการประเมินของหน่วยงานอื่น เช่น สมศ. และวิธีพิจารณาจากข้อค้นพบของงานวิจัยในพื้นที่

อำรุง จันทวานิช (2547) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน วางแผนการดำเนินงานด้านวิชาการ ศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน

2. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยการศึกษากรอบโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

3. ดำเนินการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการ พัฒนาศักยภาพของนักเรียน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข

4. มุ่งพัฒนาครูให้มีความสำนึกและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และพัฒนาครูให้เปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนจากแบบบรรยายให้มีความสามารถในการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

5. พัฒนาคูรู้ด้านทักษะ โดยครูต้องมีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดกลุ่มนักเรียนห้องเรียน การสอนเป็นทีม การสอนเป็นเรื่อง/เป็นสถานการณ์โดยบูรณาการความรู้จากหลายสาขาวิชาและวิถีชีวิตจริง การพัฒนาสื่อรวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสามารถในการประเมินนักเรียนในทุกด้าน

6. การพัฒนาคูรู้ด้านเทคนิควิธีการ โดยครูต้องสามารถใช้เทคนิคการสอนได้อย่างเหมาะสมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

7. การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ให้มีภาวะผู้นำเป็นผู้มีคุณธรรม เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง รู้หลักชุมชนสัมพันธ์ และเป็นผู้มีความรู้ทางจิตวิทยาสังคม

มีความสามารถในการเป็นผู้สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน/ การพัฒนาครู พัฒนาบุคลากร การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้างบรรยากาศ การใช้รางวัล ให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากร การมีมนุษยสัมพันธ์

8. พัฒนาบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการการศึกษา ให้มีความมุ่งมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีความสามารถช่วยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรม การดูแลบุตรหลานในปกครอง และการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา

9. การบริหารและการจัดการแบบการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน
แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา

10. ด้านแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน (School charter)
ในการบริหารโรงเรียนและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน

11. ระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง การนิเทศภายในโรงเรียนและการควบคุมการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพให้สูงขึ้น

12. โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน ให้มีการบริหารช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนในเขต/
ในเครือข่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสูงขึ้น

13. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ในระดับสถานศึกษา โดยการให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วย

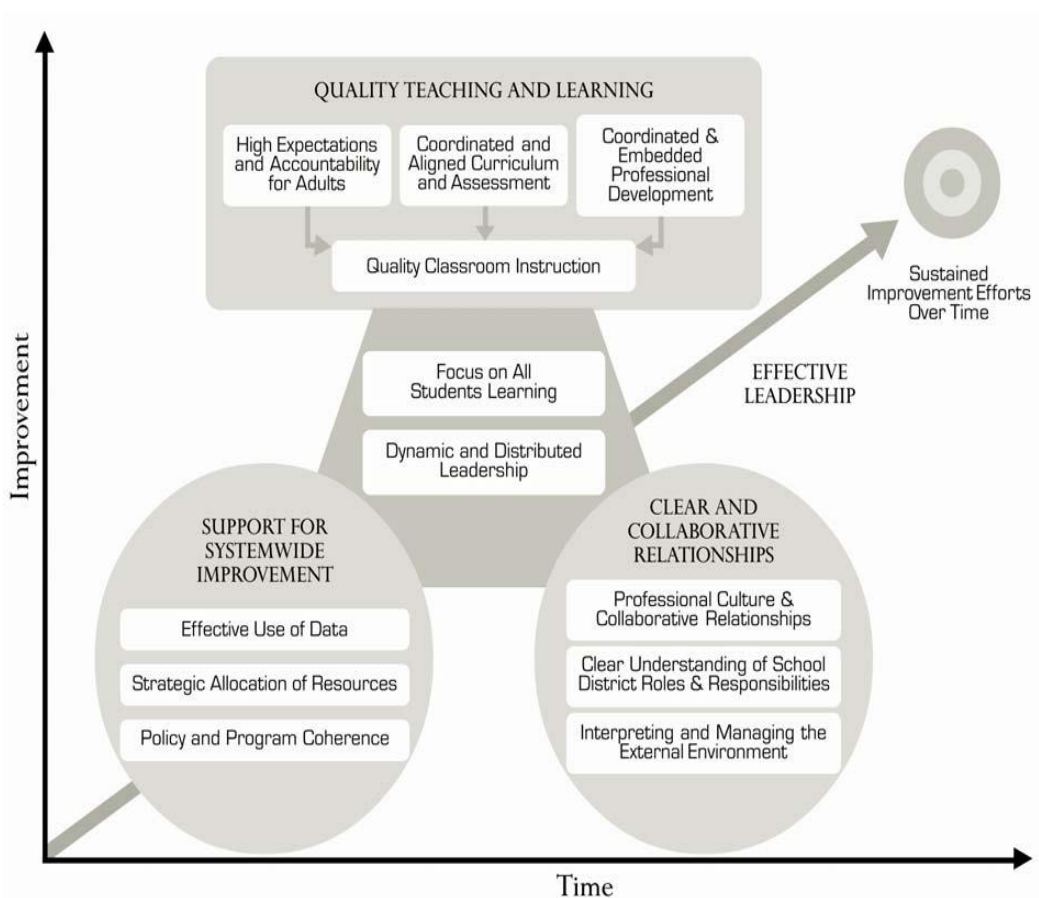
กระบวนการควบคุมคุณภาพ กระบวนการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพและกระบวนการประเมินคุณภาพ

Robinson (1996: CD-ROM) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ TQM ในการสร้างแรงจูงใจให้แก่โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า จุดเน้นของโรงเรียนคุณภาพการเรียนการสอน กลยุทธ์ภาวะผู้นำที่นำมากำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน คือ การสร้างทีมในการแก้ปัญหา ความร่วมมือในการตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การเสริมแรงจูงใจ การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ การให้โอกาส การปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติและผู้ปกครอง

Sallis (2002) กำหนดองค์ประกอบของกรอบงานคุณภาพของสถานศึกษาไว้ 13 กรอบงาน ดังนี้

1. พัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์
2. ทำให้ลูกค้ำพึงพอใจ
3. ออกแบบสร้างบุคลากรหรือคณะทำงานที่มีคุณภาพ
4. ทีมบริหารระดับสูงต้องกำกับติดตามความก้าวหน้า
5. การฝึกอบรมบุคลากรเพื่อสร้างคุณภาพ
6. การกำกับติดตามการใช้หลักสูตร
7. การตรวจสอบวิธีการประเมินผลนักเรียน
8. การประชาสัมพันธ์คุณภาพ
9. การวัดค่าคุณภาพ
10. การทำงานเป็นทีม
11. การประยุกต์ใช้เครื่องมือคุณภาพละเทคนิคต่างๆ
12. การพัฒนาวัฒนธรรมการประเมินตนเอง
13. การประยุกต์กรอบการดำเนินงานแนวคิดที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

Shannon & Bylsma. (2004) ได้ทำการวิจัยและเสนอกรอบแนวคิดในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา รูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน 4 มิติ ได้แก่ 1) มิติคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ (quality teaching and learning) 2) มิติภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล (effective leadership) 3) มิติการสนับสนุนเพื่อการพัฒนาทั้งระบบ (support for systemwide improvement) และ 4) มิติความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและความร่วมมือร่วมใจ (clear and collaborative relationship) ซึ่งแซนนอนและบิลส์มา Shannon & Bylsma ได้เสนอกรอบแนวคิด (Conceptual framework) ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างมิติทั้ง 4 มิติพร้อมกับลักษณะสำคัญ (characteristics) ของแต่ละมิติที่ครอบคลุมทั้ง 13 ประเด็น ดังแสดงในภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัยการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

ที่มา : G. Sue Shannon และPete Bylsma, 2004

<http://www.k12.wa.us/research/pubdocs/districtimprovementreport.pdf>

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่าคุณภาพการศึกษาประกอบไปด้วย คุณภาพครู คุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพผู้บริหารและคุณภาพผู้เรียนแต่ส่วนมากจะเน้นที่ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษานั้นคือคุณภาพผู้เรียน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา

ที่มา	ประเด็นคุณภาพการศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว (รัตนา ดวงแก้ว 2556ก: 11)	คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของทุกๆ ฝ่าย
(Adams, 1993 อ้างถึงใน UNICEF, 2000: 4) ก	คุณภาพการศึกษา พิจารณาจาก ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์
(กรมวิชาการ, 2540: 27)	ให้ความหมายของ คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร
สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา (3-2 :2550)	คุณภาพการศึกษา คือ ภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถ และ คุณธรรมจริยธรรมตามที่ผู้เรียนแต่ละระดับพึงมี พึงเป็น
พนม พงษ์ไพบูลย์ (2550: 1)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่เกิดขึ้นแก่ ตัวผู้เรียน หรือความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้านอัน เป็นผลเนื่องมาจาก การได้รับการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 42)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในทุกๆ ระดับประเภทการศึกษา/
Cheng and Tam (1997)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่สนองความต้องการ ความคาดหวัง และความ พึงพอใจของผู้เรียนและสังคม ตลาดแรงงาน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องครอบคลุมทั้งด้าน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา

ที่มา	ประเด็นคุณภาพการศึกษา
สุวิมล ว่องวาณิช (2543: 1)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เกิดซึ่งต้องการให้เกิดขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ศิริพร ธนะสมบุญ (10 :2552)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอันเป็นผลผลิตทางการศึกษา โดยผ่านความสัมพันธ์เชิงระบบ คือ ด้านปัจจัย (1) ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา งบประมาณที่ใช้ในการจัดการศึกษา สื่อวัสดุอุปกรณ์ รวมไปถึง (2) หลักสูตรหรือเอกสารประกอบการสอน ได้แก่ การจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ และการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและ มาตรฐานตัวชี้วัด (3) ถึงผลผลิตทางการศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีคุณภาพ
วัชรวิ เทพพุทธานุกร (55 :2554)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลจากการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักสูตร และมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐานตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ และมี.ของ สมศ 5 ประสงค์ตามจุดมุ่งหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความพึงพอใจ

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา

ที่มา	ประเด็นคุณภาพการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (11 :2554)	กรอบของคุณภาพการศึกษาไว้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินคุณภาพระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศใน กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ 5 ทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สภษาไทย ภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ และโรงเรียนต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
ทวี วาจาสิทธิ์ (54-53 :2555)	คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลของการบริหารจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของหลักสูตร ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการกิจกรรมตามหลักสูตรที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรกำหนด
Whatmough (1994: 94-95)	คุณภาพการศึกษา เป็นการรวมคุณภาพจากทัศนะของบุคคล ฝ่าย คือ ทัศนะของผู้รับบริการเป็น 2 การให้ความสำคัญแก่ผู้รับบริการตามแนวคิดเชิงคุณภาพ และทัศนคติของนักการศึกษา เป็นการให้ความสำคัญแก่หลักการและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา

ที่มา	ประเด็นคุณภาพการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2558. (แนวปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพนักเรียน น.1)	<p>1นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และ . เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง</p> <p>2นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร . และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21</p> <p>3นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ . การเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ3</p> <p>4 นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย . มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม</p>
นโยบายการปฏิรูปการศึกษา (พ .ศ.2552-2561)	<p>1พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ .</p> <p>2พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ .</p> <p>3พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ . ยุคใหม่</p> <p>4พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้น . การกระจายอำนาจ</p>
ยูเนสโก)UNESCO, 2005)	<p>ตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา</p> <p>1. นักเรียนมีสุขภาพที่ดี ภาวะโภชนาการที่ สมบูรณ์ และมีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์</p> <p>2. ครูมีคุณภาพในการสอนและมีเทคนิคการ สอนที่กระตือรือร้น</p> <p>3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นิยาม ชัดเจนโดยครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณค่า</p> <p>4. หลักสูตรสอดคล้องและสนองความต้องการ ของสังคมและที่พัฒนามา จากความรู้และ ประสบการณ์ของครูและผู้เรียน</p>

ตารางที่ 2.5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา

ที่มา	ประเด็นคุณภาพการศึกษา
	<p>5 สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การศึกษามี . เพียงพอเหมาะสม</p> <p>6. สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นระเบียบ เรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย</p> <p>7 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม .</p> <p>8 เคารพและผูกพันกับชุมชนท้องถิ่น . และ วัฒนธรรม</p>
<p>หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551</p>	<p>1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง . ประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติ ตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือ ศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด . การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต</p> <p>3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย . และรักการออกกำลังกาย</p> <p>4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง . ไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ การ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและ . ภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และ สร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข</p>

จะเห็นได้ว่านักวิชาการส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาจากผลลัพธ์ด้าน
คุณภาพผู้เรียน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ กรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพผู้เรียน ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดด้านคุณภาพผู้เรียนจากการพิจารณาจากเป้าหมาย และแกนหลักในการจัดการศึกษานั้นคือ มาตรฐานการศึกษาทั้ง มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก และค่านึงถึงนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.5 มาตรฐานการศึกษา

2.2.5.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้นิยามมาตรฐานการศึกษาว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

2.2.5.2 วัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติ เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติในระบบและทุกประเภทในระดับมหัพภาค เพื่อเป็นหลักและแนวทางในการ กำหนดนโยบายแผนพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษา ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพ เพื่อให้ทราบสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาของชาติมหัพภาค เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของชาติระยะต่อไป

2.2.5.3 สาระสำคัญโดยย่อของมาตรฐานการศึกษาของชาติ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวงมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มี 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก (5 ตัวบ่งชี้) มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา (3 ตัวบ่งชี้) มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ (3 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกคนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพกาย ร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตัวบ่งชี้

(1) มีกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ คือ มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

(2) มีความรู้ทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิต และการพัฒนาสังคม โดยให้คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเองมีงานทำ และนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม

(3) มีทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

(4) มีทักษะทางสังคมเข้าใจและเคารพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทย และสังคมโลกโดยสันติวิธี

(5) มีคุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต มีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิดได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครูคณาจารย์รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ความสำเร็จของ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ (1) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชน และ (2) ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหารจัดการ และหลักธรรมาภิบาล

ตัวบ่งชี้

(1) การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ด้านพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียน ทุกระบบสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาส สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษา มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

(2) มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงาน มีอัตราการออกจากงาน และอัตราความผิดพลาดทางวินัยลดลง มีแนวโน้มการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่มและติดตามการดำเนินงานของบุคลากรสถานศึกษา ตลอดจนการส่งมอบองค์ความรู้ที่หลากหลาย

(3) มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามท้องถิ่นสภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิธีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและการสร้างกลไก เพื่อคนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

(1) การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่

เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัยลดความขัดแย้ง มีสันติและการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

(2) การศึกษาวิจัย เสริมสร้าง สนับสนุนแห่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้ การศึกษาวิจัย สำรวจ จัดหาและจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ระดมทรัพยากร (บุคลากรงบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกภูมิปัญญาและอื่นๆ) และความร่วมมือจากภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ใหม่ และการพัฒนาประเทศ

(3) การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับ ทุกมิติของสังคม ครอบคลุม ชุมชน องค์กรทุกระดับและองค์กรจัดการศึกษา มีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) มี 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

2) ความสามารถในการวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4) ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ

6) ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

1.1 โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ “มารยาทดี วิถีพอเพียง”

1.2 โครงการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.3 การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ

2.4 การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
อย่างมีคุณภาพ

3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดรับชอบต่อผลการจัดการศึกษา
ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมี
ประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ (พ.ศ.2559 -2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ คะแนนของ ตัวบ่งชี้ละ 5 ตัวบ่งชี้ด้านด้านคุณภาพศิษย์ ประกอบด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต

2.2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

วิสัยทัศน์

คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษารอบสอง

1. คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย
2. เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่
2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่
3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่
4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ

นโยบาย พล.อ.ดาว์พงษ์รื้อฟื้นสุวรรณภูมิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

(กระทรวงศึกษาธิการ, สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2559,

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45565&Key=hotnews>)

มีนโยบายให้ สพฐ. เร่งแก้ปัญหาโดยใช้การบริหารจัดการ โดยไม่มีการยุบเลิก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพสูง 975 โรงเรียน สพฐ.บริหารจัดการได้คืออยู่แล้ว 2.โรงเรียนที่มีที่ตั้งทางสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นข้อจำกัด ได้แก่ โรงเรียนพื้นที่พิเศษ ห่างไกล พื้นที่สูงหรือเกาะ 336 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีระยะห่างจากโรงเรียนใกล้เคียงเกิน 6 กม. 3,295 โรงเรียน ให้คงสภาพอยู่

ก่อน และ 3.โรงเรียนทั่วไปที่มีระยะห่างจากโรงเรียนใกล้เคียงไม่เกิน 6 กม. 10,971 โรงเรียน ซึ่งจะ
เป็นโรงเรียนที่จะเข้าสู่การบริหารจัดการ

นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของ
ประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามค่านิยมหลักของคน
ไทย 12 ประการ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น
สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอัน
ดีงามของคนไทย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบาย
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการ
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่าง
เป็นรูปธรรม

2. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึง เด็กพิการ
และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน
และ การคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูง และโลกของการทำงาน

3. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสาน
สัมพันธ์ กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการ
ประเมิน หลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

4.ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูเป็นผู้ที่มี
ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา มี
ความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตน
เป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับ
นักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ

5. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่ง และมี
ประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ
และมาตรฐาน ได้เป็นอย่างดี

6. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ และมีวิสัยทัศน์ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ที่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

7. สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศ และข่าวสาร เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

8. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี ทั้งส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค เร่งรัด การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียน ให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงานสามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษา ระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

9. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชัน ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

10. มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้การศึกษา นำสู่การแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาการคอร์รัปชัน

11. ทุ่มมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาแล้ว และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

สรุปนโยบายเด่นด้านการศึกษาระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำของ พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ (DR.BORWORN, สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2560, <http://www.drborworn.com/article/detail.asp?id=15644>)

1. ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มุ่งแก้ปัญหาเด็กเรียนในห้องเรียนมากเกินไป มีการบ้านมาก นักเรียนเครียดไม่มีความสุข การเรียนการสอนไม่ส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยการออกแบบจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายตามรายการและบริบทของโรงเรียน ตั้งแต่เวลา 14.00 น.เป็นต้นไปของทุกวัน เพื่อพัฒนา 4H คือ การพัฒนาสมอง การคิดวิเคราะห์ (Head) พัฒนาจิตใจ คุณธรรมจริยธรรม (Heart) ทักษะฝีมือ (Hand) และสุขภาพ (Health)

2. โรงเรียนประชารัฐ เป็นโรงเรียนภายใต้โครงการ “สานพลังประชารัฐด้านการศึกษา พื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ” ที่เกิดจากความร่วมมือภาครัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวม 25 องค์กร จับมือกันขับเคลื่อนเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาพื้นฐาน มุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้นำ (ครู ผู้บริหารฯ) ได้รับการพัฒนาให้มีสัมฤทธิผล โรงเรียนยืน

อยู่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนของประเทศโดยรวม ประชากรศึกษาค้นคว้าเป็นประชารัฐย่อยได้ร่วมประชารัฐใหญ่ของรัฐบาลเพื่อตอบโจทย์ให้กับประเทศ 3 ด้าน (การลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างศักยภาพการแข่งขัน และการสร้างคุณภาพทรัพยากรมนุษย์)

3. สะเต็มศึกษา (STEM) เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (S) เทคโนโลยี (T) กระบวนการทางวิศวกรรม (E) และคณิตศาสตร์ (M) เข้าด้วยกัน อันจะเป็นการแก้ปัญหาการเรียนรู้ขาดการบูรณาการ ไม่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง ขณะที่จำเป็นเตรียมเด็กให้สามารถคิดวิเคราะห์ พัฒนานวัตกรรม ผลผลิตใหม่ ๆ ควบคู่ไปกับทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะแห่งศตวรรษที่ 21 ผ่านจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โครงการงานวิทยาศาสตร์เชิงนวัตกรรม และกิจกรรมสร้างความตระหนัก

4. การยกระดับภาษาอังกฤษ ภายใต้โครงการ “English Boot Camp การพัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ “เพื่อแก้ปัญหาครูสอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ครูขาดทักษะ และเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ ในขณะที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน โดยใช้รูปแบบจัดค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม

5. ป.1 อ่านออกเขียนได้ภายใน 1 ปี เป็นการแก้ปัญหานักเรียนบางส่วนยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และส่งเสริมนโยบายรัฐบาลที่กำหนดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ภายใต้โครงการ “พลิกโฉมโรงเรียนทำให้นักเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี

6. โครงการ DL Thailand เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกล ประกอบไปด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) DLTV ; การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television) คือรูปแบบจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ “ครูตู้” เพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กห่างไกล ขาดโอกาส ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชา โดยการรับสัญญาณถ่ายทอดจากโรงเรียนต้นทาง (โรงเรียนวังไกลกังวล อ.หัวหิน) มายังโรงเรียนปลายทาง (โรงเรียนขนาดเล็ก สพฐ. จำนวน 15,369 แห่ง) โดยโรงเรียนสามารถเลือกวิธีการจัดได้ตามความเหมาะสมและบริบท ได้ทั้งดูจาก “ครูตู้” สด ๆ หรือ เปิด DVD ที่อัดสำเนาครูตู้เอาไว้ 2) DLIT ; การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology)

7. การผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ครูทายาท) เป็นโครงการทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาคนเก่งไม่ยอมเรียนสายครู ขาดแคลนครูในสาขาเฉพาะ และขาดแคลนครูในบางพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ชายขอบ ทุรกันดาร โดยวิธีการคัดเลือกนักเรียน และนักศึกษา เข้าโครงการ แล้วศึกษาต่อปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษา เมื่อจบแล้วจะได้รับการบรรจุเป็นครู (ครูผู้ช่วย) ทดแทนอัตราครูเกษียณตาม ภูมิลาเนาเดิม ในสถานศึกษา สพฐ.

8. TEPE Online การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยระบบ TEPE Online (Teachers and Educational Personals Enhancement Based on Mission and Functional Areas as Majors) เป็นการพัฒนาด้วยระบบออนไลน์ เพื่อแก้ปัญหาครูทั้งห้องเรียน ทั้งนักเรียนไปอบรม ความสิ้นเปลืองงบประมาณการอบรม การอบรมที่ไม่ตรงและไม่ครอบคลุมความต้องการของครู อันจะเป็นการคืนครูสู่ห้องเรียน ใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ยึดโรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา ประสบการณ์วิชาชีพ และผลการพัฒนาสามารถใช้เป็นเครื่องมือพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพได้ ภายใต้สโลแกน “ทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา

9. การรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สพฐ. ที่มีครูไม่ครบชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมต่ำ ประกอบกับนโยบายส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กอย่างจริงจังของรัฐบาล มีเป้าหมายที่จะเพิ่มโอกาสและยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กทุกแห่ง โดยใช้หลากหลายรูปแบบวิธีการ เช่น การควบรวมโรงเรียน (ปี 2559-2560 สพฐ. มีแผนที่จะควบรวม 10,971 โรงเรียน) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสอน จัดสรรอุปกรณ์ดาวเทียมจัดทำ School Mapping เป็นต้น

10. การขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เป็นการปฏิรูปโครงสร้างการศึกษาแบบเร่งด่วน ด้วยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 10/2559 การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และ 11/2559 การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ด้วยเหตุผลและความจำเป็นในการบูรณาการงานระดับพื้นที่ การบังคับบัญชาสั่งการเดียวที่ชัดเจน ความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ และความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล กำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค 18 ภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในทุกจังหวัด กำหนดบุคคลทำหน้าที่ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัด และมีองค์คณะบริหารทั้งในระดับนโยบาย (คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ; คปภ.) และระดับปฏิบัติ (คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด กศจ. และคณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด 3 คณะ ; ออกศจ.) เพื่อขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพ ซึ่งปัจจุบันกำลังดำเนินการด้วยความเข้มข้น

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา พบว่า เป้าหมายในการจัดการศึกษา เป้าหมายหลัก คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคน เก่ง ดีและมีความสุข ดังนั้นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในและภายนอกจึงมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และนโยบายรัฐบาลไม่ว่าจะรัฐบาลใดยังคงมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพคน โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 ตารางสังเคราะห์คุณภาพการศึกษา

ที่	ประเด็นคุณภาพการศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินคุณภาพระดับชาติ (O-Net) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ				√				√
2.	ผู้เรียนเป็นคนดี,คนไทยเป็นคนดี	√		√		√		√	
3.	ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร	√	√	√	√	√	√		√
4.	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด		√	√					√
5.	ผู้เรียนมีทักษะชีวิต			√	√				
6.	คนไทยมีความสุข	√						√	
7.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผล การสอบวัดระดับชาติ		√		√				√
8.	ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น		√	√	√				√
9.	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร		√	√					
10.	การมีคุณลักษณะ และค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและ วัฒนธรรมอันดีของสังคม		√	√		√	√	√	

ตารางที่ 2.6 (ต่อ) ตารางสังเคราะห์คุณภาพการศึกษา

ที่	ประเด็นคุณภาพการศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	8
11.	มีกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ คือ มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย	√	√	√	√			√	
12.	ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก	√							
13.	มีทักษะทางสังคมเข้าใจและเคารพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข	√							
14.	มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต	√	√	√					√
15.	นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21								√
16.	มีคุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต	√		√			√	√	
17.	นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม		√	√					√

หมายเหตุ

1= มาตรฐานการศึกษาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

2=มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน (11 ตุลาคม 2559)

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2559ข)

3=มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ., 2557)

4=หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (สพฐ., 2553)

5=แนวทางการดำเนินการยุบโรงเรียนขนาดเล็กฯ (สพฐ., 2554)

6=สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา (2550: 2-3)

7=ยูเนสโก (UNESCO, 2005)

8=แนวปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพนักเรียน (สพฐ.,2558)

จากการสังเคราะห์คุณภาพการศึกษาสามารถจัดกลุ่มได้ 2 ประเภท คือ คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังแสดงในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 ตารางแสดงการจัดกลุ่มคุณภาพการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	3) ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร 8) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น
	1.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-Net)	1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการประเมินคุณภาพระดับชาติ (O-Net) ในปีการศึกษาที่ผ่านมาเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลทดสอบวัดระดับชาติ
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.1 คุณธรรมจริยธรรม	2) ผู้เรียนเป็นคนดี,คนไทยเป็นคนดี 10) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม 16) มีคุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต 17) นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตารางที่ 2.7 ตารางแสดงการจัดกลุ่มคุณภาพการศึกษา

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	2.2 ทักษะชีวิต	4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด 5) ผู้เรียนมีทักษะชีวิต 9) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 12) ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัวสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก 13) มีทักษะทางสังคมเข้าใจและเคารพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข 14) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 15) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21
	2.3 สุขภาพกาย	6) คนไทยมีความสุข 11) มีกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ คือ มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

สรุปผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่าคุณภาพการศึกษา คือ ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน ดังนั้นกรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษาในงานวิจัยนี้ หมายถึง คุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยเลือกใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่กล่าวถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษาว่า อยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” เป็นฐานในการสังเคราะห์กรอบแนวคิดด้านคุณภาพนักเรียน เนื่องจาก มาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ อีกทั้งยังเป็นแม่บทในการเชื่อมโยงกระบวนการในการจัดการศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน การวัดและประเมินผลที่ยึดตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้งการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) จาก สทศ. ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และทบทวนเอกสารเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพที่โรงเรียนขนาดเล็กจะไม่ถูกยุบ มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกด้านที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน มาสังเคราะห์เป็นกรอบหลักด้านคุณภาพการศึกษา

และทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 คำนิยมหลักคนไทย 12 ประการ ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 มา สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สรุปลงเป็นกรอบแนวคิดด้านคุณภาพ การศึกษา ดังนี้

สรุปกรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา (การสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนเฉลี่ย (GPA)

1.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1 คุณธรรมจริยธรรม

2.2 ทักษะชีวิต

2.3 สุขภาพกาย

เมื่อได้กรอบแนวคิดในภาพรวมแล้วผู้วิจัยกำหนดขอบข่ายกรอบแนวคิดด้านผลสัมฤทธิ์ การเรียนโดยยึดตามเงื่อนไขการดำเนินงานเกี่ยวกับการยุบโรงเรียนขนาดเล็ก คือ

ผลสัมฤทธิ์การเรียนเฉลี่ย (GPA) หมายถึง ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม และภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) หมายถึง ผลการทดสอบในปี การศึกษาที่ผ่านมาเท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษาได้จากการสังเคราะห์และจัดกลุ่มคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 คำนิยมหลักคนไทย 12 ประการ และทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 รายละเอียดดังต่อไปนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ (คสช,2557)

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้แก่เยาวชนและคนไทย ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
11. มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C
3R คือ Reading (อ่านออก), (W)riting (เขียนได้), และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น)
7C ได้แก่

Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ
ทักษะในการแก้ปัญหา)

Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวน
ทัศน์)

Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็น
ทีม และภาวะผู้นำ)

Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร
สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร)

Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

จากการทบทวนเอกสารข้างต้นสามารถสรุปขอบข่ายขอบแนวคิดคุณภาพการศึกษาด้าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ดังนี้

คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์
สุจริต ความอดทน ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที ความมีสติ ความประหยัด

ทักษะชีวิต หมายถึง ทักษะในการคิดและแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อและ
เทคโนโลยี ทักษะด้านการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

สุขภาพกาย หมายถึง มีน้ำหนัก ส่วนสูง และ สมรรถนะทางกายตามเกณฑ์ มีสุขนิสัยในการ
ดูแลสุขภาพ และการออกกำลังกาย

2.3 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์

2.3.1 การพัฒนากลยุทธ์

กลยุทธ์ หมายถึง แนวทาง วิธีการ หรือแบบแผนการปฏิบัติที่ได้มีการพิชิตวิเคราะห์ และผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Wheelen และ Hunger (2012) ได้ให้นิยามไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ชุดของการตัดสินใจและการปฏิบัติต่างๆ ทางด้านการจัดการซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานระยะยาวของบริษัทประกอบด้วย การตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร การจัดทำกลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนกลยุทธ์หรือแผนระยะยาว การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการประเมินผลและการควบคุม และได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นที่การตรวจสอบ และประเมินโอกาสและอุปสรรคหรือข้อจำกัด โดยคำนึงถึงจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรเป็นหลักสำคัญ

Wheelen และ Hunger (2012) ได้กล่าวว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์นั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการคือ

1. การตรวจสอบสภาพแวดล้อม
2. การกำหนดกลยุทธ์
3. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ
4. การประเมินผลและควบคุม

ในการตรวจสอบสภาพแวดล้อม Wheelen และ Hunger (2012) อธิบายว่าเป็นการตรวจตรา ประเมินและเผยแพร่ข้อมูล สิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กรให้กับผู้ที่รับผิดชอบงานสำคัญในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญทางกลยุทธ์ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในเป็นตัวสำคัญที่จะกำหนดอนาคตขององค์กร วิธีการที่ง่ายที่สุดในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมดังกล่าวคือ SWOT Analysis ซึ่ง Albert Humphrey นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย สแตมฟอร์ด (Stanford University) เป็นผู้คิดค้นแรกโดยใช้คำว่า SOFT analysis และต่อมาใช้คำว่า Satisfactory Opportunity Fault และ Threat และปัจจุบันได้พัฒนาเป็นคำว่า SWOT Analysis ซึ่งเป็นคำย่อมาจากอักษรตัวแรกของคำว่า Strength Weakness Opportunity และ Threat ตามลำดับ จากแนวคิดของ Wheelen and Hunger (2012) ที่กล่าวว่าในรอบหลายปีที่ผ่านมา SWOT Analysis ได้รับการพิสูจน์เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มานานที่สุดซึ่ง SWOT Analysis ทำให้ผู้บริหารได้ทราบสถานภาพขององค์กรว่าเป็นอย่างไร มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และภาวะคุกคาม (Threat) ต่อการพัฒนาองค์กรรวมทั้งได้ทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness)

เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์กรนี้ไปวางแผนยุทธศาสตร์ที่จะใช้ประโยชน์จากโอกาสและสามารถรับมือกับภาวะคุกคามต่างๆได้ รวมทั้งสามารถสร้างความเข้มแข็งและลดจุดอ่อนขององค์กรได้ การวิเคราะห์ SWOT คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาสและภาวะคุกคาม และสภาพแวดล้อมภายในเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งจากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะทำให้ทราบสถานะหรือสถานการณ์ในปัจจุบันขององค์กรเพื่อวางแผนพัฒนาองค์กรนั้น สามารถดำเนินการ ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาส (Opportunity) และภาวะคุกคาม (Threat) ดังที่ ปกรณ์ ปริยากร (2548: 100-101) ได้กล่าวว่าหลักที่นิยมใช้ทั่วไปคือหลักที่เรียกว่า PEST Analysis ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การเมือง (Political Component = P) เป็นการวิเคราะห์นโยบายและกฎหมายต่างๆ ของภาครัฐที่น่าจะมีผลทั้งในเชิงบวกและลบต่อการดำเนินกิจการ เช่นนโยบายการเงินการคลัง การประกันสังคม กฎหมายลิขสิทธิ์ เป็นต้น

2) เศรษฐกิจ (Economic Component = E) เป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจระดับมหภาค เช่นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราการว่างงาน อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนด้านที่ดิน ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3) สังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Component = S) เป็นการวิเคราะห์สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น อัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ วิธีการใช้ชีวิต อาชีพ เป็นต้น

4) เทคโนโลยี (Technology Component = T) เป็นการวิเคราะห์สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะมีผลต่อการผลิตสินค้าหรือบริการ เช่น ความรู้และวิทยาการแขนงต่างๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้อุปกรณ์อัตโนมัติ เป็นต้น

เมื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมบนระบบเครือข่าย พบว่า PEST สามารถพัฒนาเป็น คำใหม่โดยเติม “E” เพิ่มอีกหนึ่งตัว เป็นคำว่า “PESTLE” ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ว่า PESTLE เป็นวิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวงการธุรกิจซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในวงกว้างโดยปัจจัยจากสภาพแวดล้อมเหล่านี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการควบคุม แต่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักในการพัฒนาผลผลิตหรือการวางแผนยุทธศาสตร์ จากผลการวิจัย พบว่า ในระยะแรกมีการอ้างอิงถึงเครื่องมือและเทคนิคในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมนอกจากแนวคิดของ Francis J. Aguilar (1967) ที่กล่าวถึงการแบ่งหมวดหมู่ของสภาพแวดล้อมภายนอก 4 ด้านคือ Economic (ด้านเศรษฐกิจ) Technical (ด้านเทคนิค) Political (ด้านการเมือง) Social (ด้านสังคม) ซึ่งเรียกตามอักษรตัวแรกเป็นคำย่อว่า “ETPS” ต่อมาได้มีนักวิชาการ และนักบริหารพัฒนาแนวคิดดังกล่าวเป็นคำว่า PEST และ PESTLE อย่างไรก็ตามคำว่า “PESTLE” นิยมใช้ในการตรวจสอบที่มุ่งมองสภาพแวดล้อมขององค์กรและ

มักจะใช้ในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ควบคู่กับเทคนิค SWOT คำว่า “PESTLE” เป็นคำที่มาจากอักษรตัวแรกของคำ 6 คำ ดังนี้ (rapidbi, 2009 : online)

Political หมายถึง การเมือง

Economic หมายถึง เศรษฐกิจ

Social หมายถึง สังคม

Technology หมายถึง เทคโนโลยี

Legal หมายถึง กฎหมาย

Environment หมายถึง สิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

ศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบงบประมาณ (2545: 32 อ้างถึงใน สิรินันท์ ศรีวีระสกุล, 2553 : 85 - 89) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในว่าเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและสถานศึกษาสามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน(Weakness) ของสถานศึกษาตามประเด็น 6 ด้าน ดังนี้

1) โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure: S1) ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย ระบบงานของสถานศึกษาฯลฯ

2) ผลผลิตและการบริการ (Product and Service: S2) ได้แก่ ประสิทธิภาพของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการของการศึกษาและคุณภาพของนักเรียน ฯลฯ

3) บุคลากร (Man: M1) ได้แก่ ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา

4) ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money: M2) ได้แก่ ความเพียงพอ ความคล่องตัวใน การเบิกจ่ายเงิน ประสิทธิภาพของการใช้เงินที่เน้นผลผลิต การระดมทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ฯลฯ

5) ทรัพยากร (Material: M3) ได้แก่ ความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ใน สถานศึกษา

6) การบริหารจัดการ (Management: M4) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ การวิเคราะห์ด้วยปัจจัยดังกล่าวสามารถเรียกสั้น ๆ ว่า 2S4M ซึ่งเป็นคำย่อที่มาจากอักษรตัวแรกของแต่ละด้าน โดย 2S มาจากด้านที่ 1,2 และ 4M มาจากคำที่ 3 - 6 การนำผลการวิเคราะห์ และสรุปสภาพแวดล้อมจะแสดงสถานภาพของสถานศึกษาที่บ่งบอกทิศทางของสถานศึกษาได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1) เอื้อและแข็งเป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสหรือพร้อมให้การสนับสนุนและปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง เช่น ชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นต้น กลยุทธ์ที่ใช้เป็นกลยุทธ์สร้างความเจริญเติบโต

2) เอื้อแต่อ่อน เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีจุดอ่อนภายในสถานศึกษา แต่มีโอกาจากปัจจัยภายนอกที่พร้อมให้การสนับสนุนและหากมีการแก้ปัญหาหรือจุดอ่อนของสถานศึกษาแล้ว จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งมากขึ้นอันจะนำไปสู่สถานภาพที่เอื้อและแข็ง

3) ไม่เอื้อแต่แข็ง เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีความพร้อม มีความเข้มแข็งแต่มีภาวะคุกคามจากปัจจัยภายนอกที่เป็นปัญหา ดังนั้นจำเป็นต้องชะลอตัวเพื่อคอยโอกาสจากปัจจัยภายนอก เช่น รอคารฟื้นตัวของเศรษฐกิจ รอกฎหมายหรือระเบียบที่ชัดเจนเหมาะสม หรือสถานการณ์การเมือง เป็นต้นซึ่งจะทำให้วิกฤติเป็นโอกาสของการพัฒนา

4) ไม่เอื้อและอ่อน เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าสถานศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีภาวะคุกคามในการพัฒนาสถานศึกษาและในขณะเดียวกันก็มีปัญหาภายในสถานศึกษา สถานภาพดังกล่าวถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อความล้มเหลวสูง

การกำหนดกลยุทธ์จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสามารถทำได้โดยใช้ TOWS Matrix จากการศึกษาวิธีการดังกล่าวของ Wehrich and Koontz (2005: 93-94) พบว่ามีแนวคิดที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การประเมินสถานการณ์โดยใช้ TOWS Matrix มีขอบเขตที่กว้างและให้ความสำคัญในมุมมองที่ต่างออกไป ตารางการคิดแบบ TOWS นั้น เป็นกรอบการวิเคราะห์การคิดอย่างเป็นระบบที่ช่วยในการจับคู่เอาโอกาสและภาวะคุกคามภายนอกกับจุดอ่อนและจุดแข็งภายในองค์กรเข้าด้วยกัน เป็นเรื่องธรรมดาที่บริษัทจะระบุจุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง เช่นเดียวกับการระบุโอกาสกับภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่สิ่งที่เรามักจะมองข้ามคือการเชื่อมโยงปัจจัยที่สำคัญเหล่านี้ ซึ่งต้องการกลยุทธ์ในการดำเนินการที่ต่างกันออกไปในการจัดการทางเลือกที่จะนำไปสู่ยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ กลยุทธ์ ถูกกำหนดจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาสและภาวะคุกคาม และสภาพแวดล้อมภายในคือ จุดแข็งและจุดอ่อน ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์

2. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและภาวะคุกคามมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์กรก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์กรควบคุมไม่ได้ แต่องค์กรสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้

3. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิง

แก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์การมีอยู่ได้

4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและภาวะคุกคามมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ เนื่องจากองค์การเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและภาวะคุกคามภายนอกที่องค์การไม่สามารถควบคุมได้

2.3.2 การประเมินความต้องการจำเป็น

ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ของนางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550) โดยใช้สูตรคำนวณความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร PNI (Priority Needs Index) ดังนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = I - D / D$$

PNI แทน ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ยตามสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D แทน ค่าเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)

สรุป

จากการศึกษาแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ ของ Wheelen และ Hunger (2012) และ Koontz and Wehrich (1990) และการหาค่า PNI_{Modified} ของนางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2550) ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากแนวคิด ของนักวิชาการดังกล่าวได้กำหนดไว้ สอดคล้องกันใน 2 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ประกอบกับการนำเทคนิค ในการตรวจสอบและประเมินกลยุทธ์ และการปรับปรุงกลยุทธ์ สำหรับเป็นกรอบ ในการดำเนินการพัฒนากลยุทธ์ สำหรับใช้เป็นแนวทางเชิงรุกในการขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปกรอบแนวคิดในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การประเมินและตรวจสอบกลยุทธ์ และการปรับปรุงกลยุทธ์ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) เป็นการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2 ส่วน คือสภาพแวดล้อมภายนอก (External Analysis) และสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Analysis) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ใช้รูปแบบ PEST analysis เพื่อศึกษาโอกาส และภาวะคุกคามในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ใช้รูปแบบ 4M analysis เพื่อ

ศึกษาจุดแข็ง และจุดอ่อนในด้านบุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการของโรงเรียนในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่มีผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังได้นำเทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index modified) หรือ PNI_{modified} สำหรับประกอบการวิจัยในขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อศึกษาประเด็นที่ต้องการพัฒนาตามลำดับความความต้องการจำเป็น ที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.2 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategic Formulation) เป็นขั้นตอนการออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม แล้วกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix

1.3 การประเมินและตรวจสอบกลยุทธ์ (strategic evaluation and validation) ทำการประเมินและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปได้ของกลยุทธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การปรับปรุงกลยุทธ์ (Improvement Strategy) พัฒนาให้กลยุทธ์ที่จัดทำขึ้นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

กมลวรรณ รอดจ่าย (2552) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก มี 7 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ปัจจัยด้านสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สูงสุด ในขณะที่ปัจจัยด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็กโดยส่งผ่านปัจจัยด้านการบริหารจัดการและปัจจัยด้านจัดการเรียนรู้สูงสุด นอกจากนี้ปัจจัยด้านสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษามีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สูงสุด

ชัตติยา ด้วงสำราญ (2552) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ การบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) ประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน 3) กำหนดทิศทางของโรงเรียน 4) กำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน 5) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน และ

6) ประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

จรรยา จับบัง (2554) วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยกระบวนการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ 1) การพัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ ได้แก่ พัฒนาทักษะความชำนาญในการคอมพิวเตอร์ให้กับครู การเพิ่มประสิทธิภาพและปริมาณการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานให้กับครู โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนในแต่ละปี อย่างเป็นระบบ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมเพียงพอและเป็นปัจจุบัน มีโครงสร้างการแบ่งงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการสร้างแรงจูงใจ ขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร 2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การสร้างหรือผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การบูรณาการเรียนการสอนโดยใช้แผนการสอนคละชั้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนา และการนิเทศ กำกับติดตามของผู้บริหารอย่างใกล้ชิด 3) การเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน ได้แก่ การหมุนเวียนการเรียนการสอนของครูตามความรู้ความสามารถและความถนัด การปรับปรุงสถานที่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การใช้แผนการสอนคละชั้น และมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ครอบคลุมครบทุกด้าน 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ได้แก่ สร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ทวี วาจาสัตย์ (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันและปัญหาต่อการพัฒนาระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่มีระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างชัดเจน แต่ละคนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะการทำงานแตกต่างกัน มีการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยใช้ระบบหรือรูปแบบที่แตกต่างกันไป ตามความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งยังไม่เป็นระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน 2. ผลของการพัฒนาระบบโดยการสร้างระบบจากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการประชุมปฏิบัติการวิพากษ์ระบบ เสนอขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก

ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ 7) ผลลัพธ์ และทั้ง 7 องค์ประกอบ จะมีบริบทในการบริหารจัดการที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการเกี่ยวข้อ สัมพันธ์กัน ตามสภาพแวดล้อมความสัมพันธ์กับองค์กรชุมชนทุกภาคส่วน และความท้าทายจะเป็น ปัจจัยสัมพันธ์ต่อทุกขั้นตอนของระบบการพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น 3. ผลของการนำระบบระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็กไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 3 โรงเรียน พบว่า ผลการประเมินความสำเร็จจากกลุ่มทดลองโดยการใช้แบบประเมินความสำเร็จโดยรวมทุกด้าน หลัง การทดลอง ($X = 197.53$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($X = 145.33$)

ธีระพร อายุวัฒน์ (2552) วิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 17 ด้าน และได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เป็น เลิศซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ส่วนนำ กล่าวถึงความเป็นมา ความสำคัญและยุทธศาสตร์การ พัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 2) แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ ยุทธศาสตร์และคุณลักษณะของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และ 3) เจาะใจของการนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาด เล็กไปใช้ และผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมีประโยชน์และนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง

นครชัย ชาญอุไร (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: การประยุกต์ใช้แนวคิด การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการใช้ผลการประเมินภายนอกเพื่อพัฒนา คุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีลักษณะเป็นเชิงระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ โดยด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1) ผลการประเมินภายนอกของ สมศ. และ 2) บริบทเบื้องต้น 2.1) สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน 2.2) กฎ ระเบียบ นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล กระทรวง สพฐ. สพท. และ โรงเรียน และ 2.3) รายงานคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 1) การประชุมวินิจฉัยสภาพการณ์เบื้องต้น ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียน 2) ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน และข้อเสนอแนะของ สมศ. 3) ดำเนินโครงการ กิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการจากแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาและรายงานผลการดำเนินโครงการ 4) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสถานศึกษา 5) นำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาต่อไป และ 6) โรงเรียน

จัดทำ SAR เพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ต่อไป ด้านผลลัพธ์ประกอบด้วย การรับรองมาตรฐานจาก สมศ. และ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2. รูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กมีความเป็นประโยชน์ ความเป็นได้ ความเหมาะสมและความถูกต้องโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสรุป รูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอย่างเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กได้

นางลักษณ์ เรือนทอง (2550) วิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ 3) การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้ และน่าเชื่อถือ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน 6) เน้นการเรียนการสอน 7) การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และ 8) มีความคาดหวังต่อนักเรียน

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย กระบวนการสร้างเครือข่าย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ขั้นประสานหน่วยงาน องค์การ หรือเครือข่าย 3) ขั้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 4) ขั้นบริหารจัดการเครือข่าย 5) ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ 6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) ลักษณะหรือกิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินภารกิจของเครือข่าย 2) ขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) เทคนิค วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 4) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 5) คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย 6) การปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล ผลการทดลองใช้เครือข่าย ทำให้เกิดโครงการขึ้นหลายโครงการ ผลการประเมินโครงการพบว่า ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานวิชาการงบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป ส่งผลกระทบนักเรียนตามขอบข่ายที่คาดหวังสูงกว่าปีที่ผ่านมา

มะลิวรรณ ภูแฮมโชติ (2552) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขอนแก่น เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย การกระตุ้นการใช้ปัญญา การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

มยุรี แพร์หลาย (2554) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อมและปัจจัยด้านลักษณะของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยที่สนับสนุนให้การบริหารงานประกันคุณภาพประสบผลสำเร็จคือ การนิเทศอย่างต่อเนื่องและการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงาน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ คือระบบสารสนเทศที่ไม่เป็นปัจจุบัน ขาดแคลนบุคลากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

วัชร เทพพุทธานกูร (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสคือ นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครุมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่วนสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นภาวะคุกคาม คือ นโยบายการลดอัตราากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการและสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น 2) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม 17 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และมีปัญหาคือ ขาดครู ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดการนิเทศ ฯลฯ 3) สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหา คือ ขาดครู ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดการบริหารจัดการ ฯลฯ ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมตามตัวบ่งชี้ที่ 1, 2,3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นม.3, ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 พบว่า

ตัวบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่านและตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี 4) ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทัศน์วางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน (2) ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน (3) ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา (4) ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล

ศิริพร ธนะสมบุรณ์ (2552) วิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์ แบบมีส่วนร่วมและบูรณาการ มีรูปแบบการประเมินผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพจริง โดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีแผนงบประมาณพิเศษ สนับสนุนที่ชัดเจน มีโครงสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง

สมพิศ ใช้เฮียง (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบท ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบทโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบทโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบท ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 14 กลยุทธ์รอง และ 66 กลยุทธ์ระดับปฏิบัติ แยกตามกระบวนการบริหารและความต้องการจำเป็น คือ 1) กลยุทธ์เสริมสร้างขีดความสามารถในการนำแผนทรัพยากรทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ เป็นกลยุทธ์ด้านการดำเนินการ มี 1 กลยุทธ์หลัก 6 กลยุทธ์รอง และ 31 กลยุทธ์ระดับแนวทางปฏิบัติ 2) กลยุทธ์พัฒนาระบบการประเมินผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา เป็นกลยุทธ์ด้านการประเมินผล มี 1 กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์รอง และ 6 กลยุทธ์ระดับแนวปฏิบัติ และ 3) กลยุทธ์เสริมสร้างขีดความสามารถในการวางแผนทรัพยากรทางการศึกษา เป็นกลยุทธ์ด้านการวางแผน มี 1 กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์รอง และ 19 กลยุทธ์ระดับแนวปฏิบัติ

อนันต์ เตียวต้อย (2551) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ ประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ในการนำองค์กร เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ ธรรมชาติของผู้บริหาร การใช้อำนาจ เป็นคู่เทียบเคียง การสร้างคุณภาพชีวิตของบุคลากร และการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

อภิเชษฐ์ ฉิมพลีสวรรค์ (2552) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุของคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางสังคม สภาพแวดล้อมทางการเมือง สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี และปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ โครงสร้างองค์การ บุคลากร สภาพทางกายภาพ งบประมาณ และการบริหารจัดการ โดยปัจจัยภายนอกส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสูงกว่าปัจจัยภายใน

อรพรรณ ตู๋จินดา (2553) วิจัยเรื่อง ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวน 8 องค์ประกอบ 73 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ด้านการตัดสินใจในการบริหารจัดการ 2) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของผู้เรียน 3) ด้านความภักดีต่อองค์การ 4) ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน 5) ด้านการวิจัยและการจัดการศึกษา 6) ด้านวุฒิภาวะความมั่นคงทางอารมณ์ 7) ด้านการหลีกเลี่ยงอบายมุข 8) ด้านบุคลิกภาพและการศึกษา

อาทิตยา ปัญญา และคณะ (2556) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า แนวการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้ภาษาไทยเป็นแกน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการใช้สื่อการเรียนรู้ รูปแบบที่โรงเรียนขนาดเล็กมีการนำไปใช้มี 2 แบบ คือ แบบบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และแบบคละชั้น

สมคิด โพธิ์จุมพล และพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2558) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ มี 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารเครือข่าย และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม สภาพปัจจุบันที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุดคือด้านการบริหารทั่วไป สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลผลิตด้านคุณภาพนักเรียน คือ การแก้ปัญหาครูสอนไม่ครบชั้น ควรลดภาระงานด้านอื่นๆของครูลง ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องให้ความสำคัญกับผลสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน และผลผลิตที่สำคัญของโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จารุวรรณ นาดัน และนพดล เจนอักษร (2556) ทำการวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมที่ถูกเลือกมากที่สุด คือ นวัตกรรมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จากจำนวนทั้งหมด 53 นวัตกรรม เมื่อจำแนกตามขอบข่ายการ

บริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป พบว่า นวัตกรรมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพถูกเลือกมากที่สุด

จันทร์จิรา จุมพลหล้า, พงษ์นิมิต พงษ์ภิญโญ และ พรทิพา หล้าศักดิ์ (2557) ทำการวิจัย โครงการ “กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาเชิงลึกโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 4 โรงเรียน พบว่าสิ่งที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กประสบความสำเร็จ ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน คือ เก่ง ดี มีความสุข ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนต้องวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนตลอดจนแสวงหางบประมาณ จึงจะประสบผลสำเร็จ โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จต้องประกอบด้วยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู ชุมชนและผู้ปกครองมีศักยภาพในการสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา

พิทนนท์ ทรรษากิรมย์โชค และจิราภรณ์ กาแก้ว (2557) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการ พัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ของ โรงเรียนขนาดเล็ก คือ ครูไม่ตรงสาขาวิชาเอก ครูต้องรับงานสอนหลายวิชา ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ ตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ประการแรกคือ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้าน อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

พัชรินทร์ จันทาพูน และ ปิยพงษ์ สุเมตติกุล (2557) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์ การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหาร เครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก มี 3 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์กระตุ้นการก่อตั้ง เครือข่ายความร่วมมือ 2) กลยุทธ์พัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือ 3) กลยุทธ์การ ประเมินผลและปรับปรุงงานของเครือข่ายความร่วมมือ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Hayward (1999: 4019-A) ได้ศึกษาวิจัยโดยนำปรัชญาในการจัดการด้านคุณภาพโดยรวมใน เชิงธุรกิจอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการด้านคุณภาพทางการศึกษา คุณภาพของเครื่องมือ และเทคนิคได้ให้องค์กรที่จัดการด้านคุณภาพตรวจสอบคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนในระหว่าง ดำเนินการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ในการบริหารจัดการมีความต้องการที่จะให้มีการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างชัดเจน โรงเรียนจะมีปรัชญาและแนวทางการปฏิบัติที่แตกต่างจากการแข่งขันด้านอื่นๆ

ความต้องการเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาจะถูกใช้เพื่อให้การรับรองตามสภาพจริงเป็นที่ปรากฏ การศึกษางานวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาของแอฟริกาใต้ ได้ศึกษาการจัดการด้านคุณภาพ การศึกษาโดยใช้เครื่องมือศึกษากับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาถึงคุณภาพของผู้เรียน และครุตลอดจนหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการบริหารด้านการเงิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะบอกให้ทราบถึงประสิทธิผลของการจัดการศึกษา

Ribchester and Edwards (2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือของเครือข่ายโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กในชนบท พบว่า ช่วงเวลาที่ฝ่ายบริหารการศึกษาท้องถิ่นไม่สามารถสานต่องาน สนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กได้นั้น การให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเป็นยุทธวิธีเดียว ที่ขยายวงกว้าง ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อโรงเรียนที่กำลังเติบโตและมีจำนวนน้อยในกลุ่ม วิธีนี้ถือเป็นวิธี ช่วยเหลือที่สำคัญกว่าเรื่องใดๆ คุณค่าของความร่วมมือในเครือข่ายโรงเรียนจะเป็นตัวกลางในการ โกล่เกลี่ยเพื่อลดความตึงเครียดภายใน ช่วยแก้ปัญหาที่เป็นผลลบจากการลดจำนวนฝ่ายบริหาร การศึกษาท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา และเพื่อลดการแข่งขัน ในด้านการเพิ่ม จำนวนนักเรียน ทั้งยังเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ประสานงานเครือข่ายที่มี บทบาทในการรวมตัวของโรงเรียนในท้องถิ่นและสร้างความเจริญเติบโต สุดท้ายเป็นผลทำให้โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้ ยังเน้นความจริงที่ว่า ผู้บริหารในโรงเรียนเครือข่ายทุกโรงเรียนกำลังร่วมกันทำงานเพื่อขจัด การแข่งขันระหว่างโรงเรียน ซึ่งจะเป็นกุญแจหลักสู่การปฏิรูปการศึกษา ประกอบกับการได้รับ การสนับสนุนและความไว้วางใจ จากท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

Sergiovanni (1999) ได้วิเคราะห์โรงเรียนที่มีประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ (Successful School) ของ Duttweiler ซึ่งได้มาจากการศึกษาของ Purkey & Smith (1992) พบว่า ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลมีดังนี้ 1) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก 5) ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed methods research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในบทนี้จะนำเสนอระเบียบวิธีวิจัย และขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15,575 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสุ่มจากจำนวนประชากร 15,575 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของ Krejcie and Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ครูผู้ทำหน้าที่รักษาราชการแทน และ ครู ประเภทละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 750 คน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 18 กลุ่มจังหวัดตามเขตตรวจราชการ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนแต่ละกลุ่มจังหวัดโดยการเทียบอัตราส่วนร้อยละจากจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในแต่ละเขตตรวจราชการ สุ่มจังหวัดจากแต่ละเขตตรวจราชการ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มจังหวัดละ 1 จังหวัด ได้จำนวน 18 จังหวัด สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากจังหวัดตามจำนวนที่กำหนดไว้โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 375 โรงเรียน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง ของกรอบแนวคิด การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1) แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิต่อกรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง) กลยุทธ์หลัก

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง) กลยุทธ์รอง

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธิตาเนินการ

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ บางส่วนส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และบางส่วนเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับ แบบประเมินที่ส่งทางไปรษณีย์ แนบซองเปล่าที่จำหน่ายซอง ชื่อ ที่อยู่ในการส่งกลับ และติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วย เพื่อให้สามารถส่งแบบประเมินกลับคืนมาได้ทันทีที่ประเมินเสร็จ

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม โดยส่งทางไปรษณีย์ แนบซองเปล่า ที่จำหน่ายซอง ชื่อ ที่อยู่ในการส่งกลับ และติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วยเพื่อให้สามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมาได้ทันทีที่ตอบแบบสอบถามเสร็จ

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ โดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบการพิจารณาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 20 คน ประเมิน โดยบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ บางส่วนส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บางส่วนกรอกข้อมูลใน google form และบางส่วนเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับแบบประเมินที่ส่งทางไปรษณีย์ แนบซองเปล่าที่จำหน่ายซอง ชื่อ ที่อยู่ในการส่งกลับและติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วย เพื่อให้สามารถส่งแบบประเมินกลับคืนมาได้ทันทีที่ประเมินเสร็จ

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1) สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และวิเคราะห์เนื้อหา

2) สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบสอบถาม

2.1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ

2.2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

3) สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหา

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1) ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล เป็นรายบุคคล จำนวน 6 คน โดยเลือกการสุ่มแบบเจาะจงโดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางด้านบริหาร การศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัย การวัดและประเมินผล (2) มีประสบการณ์เป็นนักบริหาร การศึกษาในระดับนโยบายหรือนักวิชาการโดยเป็นอาจารย์ ในระดับมหาวิทยาลัยที่สอนด้านการ บริหารการศึกษาหรือการวิจัยหรือผู้ปฏิบัติโดยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

2.1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เรื่องการบริหารโรงเรียน สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านคุณภาพการศึกษา และด้านการ พัฒนากลยุทธ์ กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

2.2) วิเคราะห์ส่วนที่เกี่ยวกับรายละเอียดของขอบข่าย การบริหารงานโรงเรียน จากกฎกระทรวง ระเบียบพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดด้านคุณภาพการศึกษาจากแนวคิด ของนักการศึกษาของไทยและต่างประเทศ ระเบียบ กฎหมาย นโยบายของรัฐบาล สังเคราะห์ จัดกลุ่ม

คุณภาพการศึกษาเป็น 2 ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การบริหารงานโรงเรียนจำแนกเป็น 4 ด้านตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

2.3) กำหนดกรอบแนวคิดเป็น 3 ประเด็น คือ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คุณภาพการศึกษา และการพัฒนากลยุทธ์ แต่ละประเด็นหลักกำหนดองค์ประกอบย่อย กำหนดนิยาม

2.4) จัดทำร่างแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญต่อกรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.5) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา โดยการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

2.6) แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง

3) การรวบรวมข้อมูล

3.1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนำส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความร่วมมือในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

3.2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของ กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปพร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ บางส่วนส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และบางส่วนเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับแบบประเมินที่ส่งทางไปรษณีย์ แนบซองเปล่า ที่จำหน่ายซอง ซื่อ ที่อยู่ในการส่งกลับ และติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วย เพื่อให้สามารถส่งแบบประเมินกลับคืนมาได้ทันทีที่ประเมินเสร็จ ซึ่งใช้เวลาในการประเมินประมาณ 3 สัปดาห์ ในการได้รับแบบประเมินกลับคืนมา

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1) ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหา สรุปจัดหมวดหมู่เนื้อหา โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ดำเนินการออกแบบประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล ตามรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15,575 โรงเรียน

1.2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 375 โรงเรียน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (Krejcie และ Morgan, 1970) การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ใช้หลักการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ซึ่งดำเนินการสุ่มตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป คือ สุ่มจังหวัด สุ่มเขตพื้นที่การศึกษา สุ่มโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 375 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน ดังนี้

(1) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในภูมิภาคต่างๆ 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่งภูมิภาคตามเขต ปกครองของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากแต่ละภูมิภาคมีบริบทที่ต่างกัน แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
ภาคเหนือ	3,951	95
ภาคใต้	1,839	44
ภาคกลาง	2,617	64
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,168	172
รวม	15,575	375

(2) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามเขตตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากแต่ละภูมิภาคมีบริบทที่ต่างกัน เพื่อการกระจายตัวของข้อมูล โดย

(2.1) กำหนดกลุ่มจังหวัดตามเขตตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย

(2.2) สุ่มเขตตรวจราชการละ 1 จังหวัด

(2.3) สุ่มโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กทั้งจังหวัด ซึ่งสัดส่วนแสดง ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เขต ตรวจ ราชการ	ภาค	จังหวัดกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน โรงเรียน ขนาดเล็ก ทั้งหมด	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
1	ภาคกลางตอนบน 1	พระนครศรีอยุธยา	380	9
2	ภาคกลางตอนบน 2	ลพบุรี	476	12
3	ภาคกลางตอนกลาง	ปราจีนบุรี	492	12
4	ภาคกลางตอนล่าง 1	สุพรรณบุรี	685	17
5	ภาคกลางตอนล่าง 2	เพชรบุรี	321	8
6	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	สุราษฎร์ธานี	881	21
7	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	กระบี่	377	9
8	ภาคใต้ชายแดน	สงขลา	581	14
9	ภาคตะวันออก	ชลบุรี	263	6
10	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	อุดรธานี	1170	28
11	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	สกลนคร	683	16
12	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	ขอนแก่น	1969	47
13	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	ศรีสะเกษ	1516	37
14	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	บุรีรัมย์	1830	44
15	ภาคเหนือตอนบน 1	ลำปาง	1041	25
16	ภาคเหนือตอนบน 2	น่าน	967	23
17	ภาคเหนือตอนล่าง 1	กำแพงเพชร	912	22
18	ภาคเหนือตอนล่าง 2	เพชรบูรณ์	1031	25
รวม			15575	375

1.3) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ครูศึกษาราชการแทน และ
ครู โรงเรียน ละ 1 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1) กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิดการวิจัยโดยนำนิยามตัวแปรที่ได้มาสร้างตารางกำหนดจำนวนข้อคำถาม

2.2) จัดทำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา รายการข้อคำถามแต่ละประเด็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริง/ ต้องการให้เกิดขึ้น ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริง/ ต้องการให้เกิดขึ้น ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริง/ ต้องการให้เกิดขึ้น ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริง/ ต้องการให้เกิดขึ้น ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริง/ ต้องการให้เกิดขึ้น ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามในการวิจัยมี 2 ฉบับ คือ สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูรักษา ราชการแทน และแบบสอบถามสำหรับครู แต่ละฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2.3) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.3.1) อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมให้คำแนะนำ เกี่ยวกับความตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนด้านภาษา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.2) นำเสนอแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล ด้านโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา จำนวน 6 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ตาม วิธีของ R.K. Hambleton (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยเกณฑ์การให้คะแนนค่าดัชนีความ สอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา วัดถูประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา วัดถูประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่สอดคล้องกับเนื้อหา วัดถูประสงค์

นำผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/ วัดถูประสงค์

\sum คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา/ วัดถูประสงค์ ดังนี้

ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/ วัดถูประสงค์

ถ้า $IOC \leq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/ วัดถูประสงค์

2.3.3) คัดเลือกข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถาม
ที่เหมาะสม และ มีความเที่ยงตรงทางเนื้อหาที่ใช้ได้ คือ ค่าดัชนี IOC รายข้อ ต้องมีค่ามากกว่า 0.50
ผลการตรวจสอบ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องแต่ละข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.83 -100 ผู้ทรงคุณวุฒิ
ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับค่าให้กระชับ ตรงประเด็น มีประธานของประโยค

2.3.4) ปรับปรุงภาษาของข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับ
รูปแบบการจัดเรียงข้อให้เหลือข้อย่อยลง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ก่อน
นำไปทดลองใช้

2.4) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูรักษา
ราชการแทน และครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวม 60 คนจากโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30
โรงเรียน นำข้อมูลที่ได้รับไปตรวจสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการทดสอบค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach Alpha Coefficient) (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน
บุญชม ศรีสะอาด, 2553) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.95 แสดง ว่าแบบสอบถามมีความเที่ยง และเหมาะสม
ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5) แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลจริง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปพร้อมแบบสอบถามและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ส่งคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยแนบซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วย เพื่อให้สามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยได้ทันทีที่ตอบแบบสอบถามเสร็จ กำหนดเวลาประมาณ 1 เดือน หลังจากนั้นประมาณ 2 เดือนได้แบบสอบถามกลับคืนมา 315 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 84.00 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 608 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.07 มาวิเคราะห์ข้อมูล

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Excel โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ สรุปลงในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

4.2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Excel หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.)

4.3) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51-5.00 หมายถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

(1) นำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร $PNI_{Modified}$ โดยใช้สูตร ดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

$$PNI_{\text{Modified}} = I-D/ D$$

PNI แทน ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ยตามสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D แทน ค่าเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)

(2) วิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ หาค่าเฉลี่ยของ PNI_{Modified} ของสภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก จัดกลุ่มค่าความต้องการจำเป็น เป็น 2 กลุ่มแยกสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายในประเด็นการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยนำผลการจัดกลุ่มค่าความต้องการจำเป็นมากำหนดเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน จัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} โดยการนำค่าดัชนี PNI_{Modified} สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำที่สุด ของแต่ละกลุ่ม แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า PNI_{Modified} โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เป็นจุดอ่อน กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เป็น จุดแข็ง สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยนำผลการจัดกลุ่มความต้องการจำเป็นมากำหนดเป็น โอกาส ภาวะคุกคาม จัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} โดยการนำค่าดัชนี PNI_{Modified} สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำที่สุด ของแต่ละกลุ่ม แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า PNI_{Modified} โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เป็นภาวะคุกคาม กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เป็น โอกาส

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1) **SWOT Analysis** นำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มาจัดทำ SWOT Analysis เพื่อร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยวิธี SWOT Analysis มี รายละเอียด ดังนี้

1.1) วิเคราะห์ SWOT Analysis ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำเป็นตาราง โดยเรียงค่าดัชนี PNI_{Modified} ของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม จากมากไปน้อย

1.2) จับคู่สภาพแวดล้อมภายในกับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยนำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาจัดทำตาราง TOWS MATRIX จับคู่ดังนี้ จุดแข็ง-โอกาส (SO) จุดอ่อน-โอกาส (WO) จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST) จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT)

2) ร่าง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

2.1) กลยุทธ์หลักกำหนดจากกรอบแนวคิดของข่ายการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

2.2) กลยุทธ์รองกำหนดจากกรอบแนวคิดการบริหารงานย่อยของการบริหารงานในแต่ละด้าน

3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 1)

3.1) ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารกลยุทธ์ เป็นรายบุคคล จำนวน 20 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก)

3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

(1) กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบประเมิน

(2) จัดทำร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ (Rating Scale) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์หลัก

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) กลยุทธ์รอง

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ

(3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความตรงของข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ โดยการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิ

(4) แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

3.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) เป็นรายบุคคล เพื่อในการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)

(2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา(ฉบับที่ 1) จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปพร้อมแบบประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) โดยโดยบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ บางส่วนส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บางส่วนกรอกข้อมูลใน google form และบางส่วนเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับแบบประเมินที่ส่งทางไปรษณีย์ แนบซองเปล่าที่จำหน่ายของ ชื่อ ที่อยู่ในการส่งกลับและติดดวงตราไปรษณียากรเรียบร้อยแล้วไปด้วย เพื่อให้สามารถส่งแบบประเมินกลับคืนมาได้ทันทีที่ประเมินเสร็จ กำหนดเวลารับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) ประมาณ 2 เดือน

3.4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

(1) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.) และ วิเคราะห์เนื้อหา โดยมีการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

4) ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

นำ (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1 ที่ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 20 คน มาปรับปรุงและนำเสนอ เป็น (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

5) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

5.1) ผู้ให้ข้อมูลและขั้นตอนอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion)

(1) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) จำนวน 8 คน มาร่วมอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเดิมที่ประเมิน (ร่าง) กลยุทธ์ ฉบับที่ 1

(2) นำเสนอร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

(3) เปิดเวทีอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง อธิบาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะในเชิงลึกอย่างละเอียด ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2 ไปใช้

5.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

(1) กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบประเมิน

(2) จัดทำร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ

(3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา และความตรงของข้อความตามวัตถุประสงค์ โดยการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิ

(4) แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) เป็นรายบุคคล เพื่อในการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)

(2) นำหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจสอบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา(ฉบับที่ 2) จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปพร้อมแบบประเมิน ความเหมาะสมและความ

เป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) โดยส่งทางไปรษณีย์ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และนำส่งด้วยตนเอง กำหนดเวลา ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) ประมาณ 2 สัปดาห์ และส่งคืนแบบประเมินใน วันอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

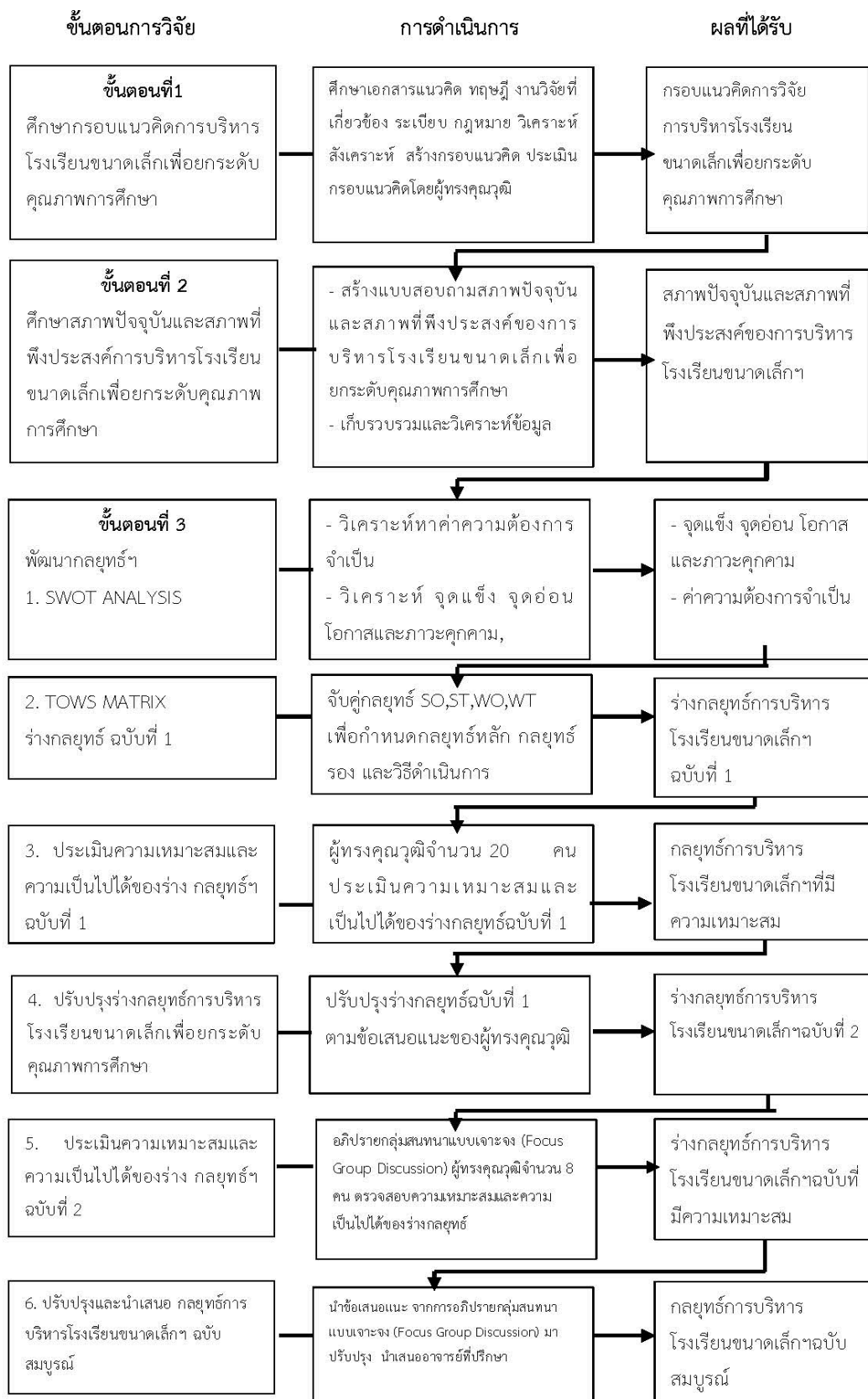
วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) วิเคราะห์ข้อมูล โดยหา ค่าความถี่ (f) ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา

6) ปรับปรุงและนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

6.1) ปรับปรุง (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Stakeholders) จากการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง

6.2) นำเสนอ (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปรับปรุงแก้ไข

6.3) นำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับสมบูรณ์

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการ และผลที่ได้รับแต่ละขั้นตอน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาดำเนินการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอในรูปการบรรยายและตารางประกอบความเรียง ดังต่อไปนี้

4.1 กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

4.2.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

4.3 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เพื่อกำหนด จุดอ่อน จุดแข็ง ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อกำหนด โอกาส ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.3 (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.3.1 การวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อสรุป จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.3.2 การวิเคราะห์ TOWS MATRIX จับคู่ จุดแข็ง-โอกาส (SO), จุดอ่อน-โอกาส (WO), จุดแข็ง-ภาวะคุกคาม (ST), จุดอ่อน-ภาวะคุกคาม (WT) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์

4.3.3.3 จัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1

4.3.3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายคน ปรับปรุงเป็นร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 2

4.3.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) โดยการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion)

4.3.4 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษากรอบแนวคิดจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดต่างๆ และสรุปเป็นตัวแปรในกรอบแนวคิดตามรายละเอียดดังแผนภาพที่ 1 และได้ทำการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ผลการประเมินแสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน

กรอบแนวคิด 1. ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน	ความสอดคล้อง		ความเหมาะสม		ความคิดเห็น
	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ	
งานวิชาการ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	-น่าจะศึกษางานวิชาการในประเด็นอื่นๆ ด้วยหรือไม่ -ควรเพิ่มเรื่องการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
การพัฒนาหลักสูตร	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การจัดการเรียนการสอน	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การวัดและประเมินผล	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
งานงบประมาณ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	-น่าจะมีการวางแผนการขอจัดตั้ง งบประมาณด้วยหรือไม่ -ควรเพิ่มเรื่องการติดตามและประเมินการใช้งบประมาณ
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การจัดสรรงบประมาณ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การใช้งบประมาณ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผล การใช้งบประมาณ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
งานบุคคล	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	-น่าจะมีการป้องกันและแก้ไขวินัยด้วยหรือไม่
การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การพัฒนาครู	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) ผลการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยตามขอข่ายการบริหารงานโรงเรียน

กรอบแนวคิด 1. ขอข่ายการบริหารโรงเรียน	ความสอดคล้อง		ความเหมาะสม		ความคิดเห็น
	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ	
งานทั่วไป	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	ควรเพิ่มการพัฒนาระบบ ข้อมูลสารสนเทศ และ ความสัมพันธ์กับชุมชน
การพัฒนาอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	
พัฒนางานกิจการนักเรียน	4.83	ดีมาก	4.83	ดีมาก	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กรอบแนวคิดตามขอข่ายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป

1) ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

2) ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

3) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

4) ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการพัฒนางานกิจการนักเรียน ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยตามข้อข่ายด้านคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิด 2. คุณภาพการศึกษา	ความสอดคล้อง		ความเหมาะสม		ความคิดเห็น
	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ	
2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	เกณฑ์ที่กำหนดให้ ได้คะแนนเท่ากับ หรือสูงกว่าค่าเฉลี่ย ระดับประเทศจะ ทำได้หรือไม่
2.1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	
2.1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	
2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	น่าจะใช้ค่าตาม ประกาศ ศธ.เรื่อง ให้ใช้มาตรฐาน การศึกษาขั้น พื้นฐาน เมื่อ 11 ตุลาคม 2559
2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	
2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	
2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	4.83	มากที่สุด	4.83	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษา มี 2 ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเหมาะสมของ กรอบแนวคิดในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.83$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย ปรากฏผล ดังนี้

2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

2.2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

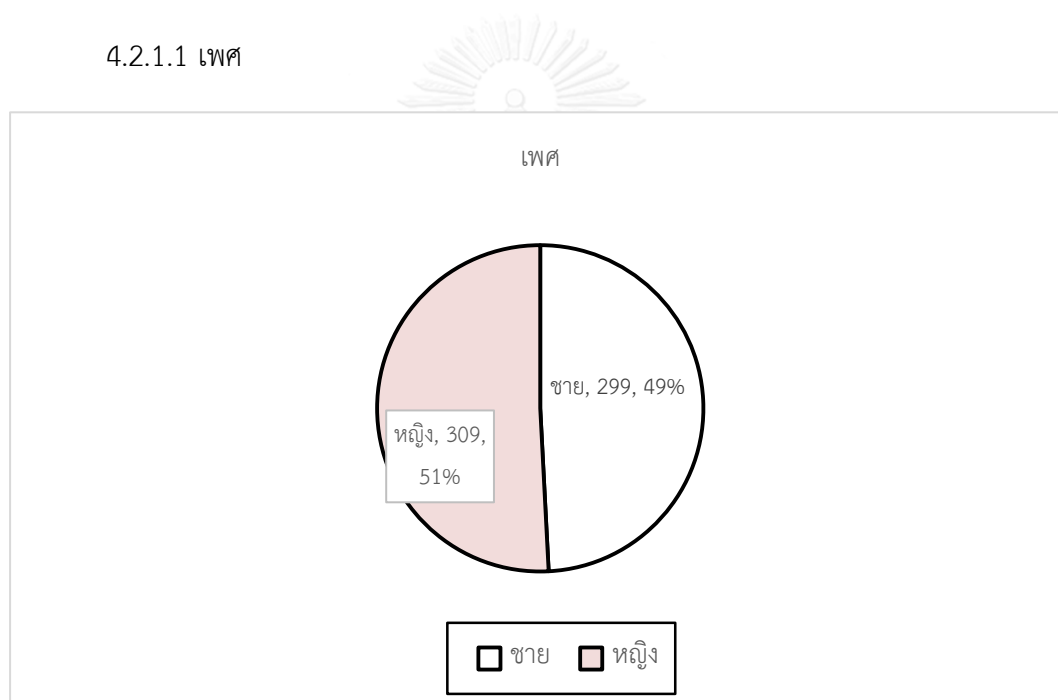
ควรใช้ข้อข่ายคุณภาพการศึกษาตามประกาศ ศธ.เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ใช้คำว่า คุณภาพผู้เรียน แบ่งเป็น 1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2.คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก)

4.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ได้รับจากโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 โรงเรียน จาก 375 โรงเรียน ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานวิจัยและจากตารางสุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 81.07 มีผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 608 คน แบ่งออกเป็นผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการโรงเรียน 304 คน ครู 304 คน ประเภทละเท่า ๆ กัน ดังแสดงดังแผนภาพ ข้างล่าง

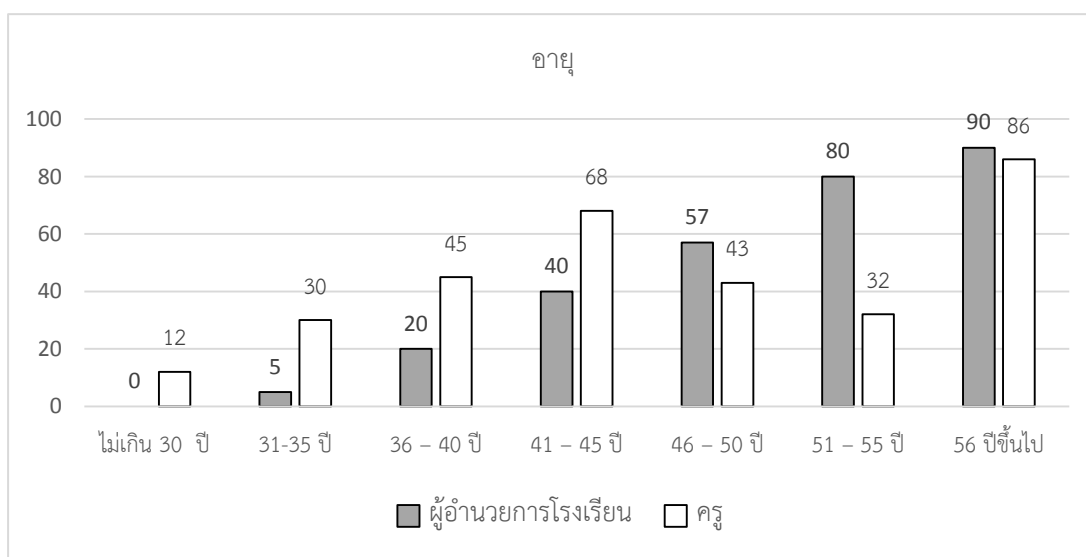
4.2.1.1 เพศ

แผนภูมิที่ 4.1 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ

จากแผนภูมิที่ 4.1 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิงจำนวน 309 คน (51%) เพศชาย จำนวน 299 คน (49%)

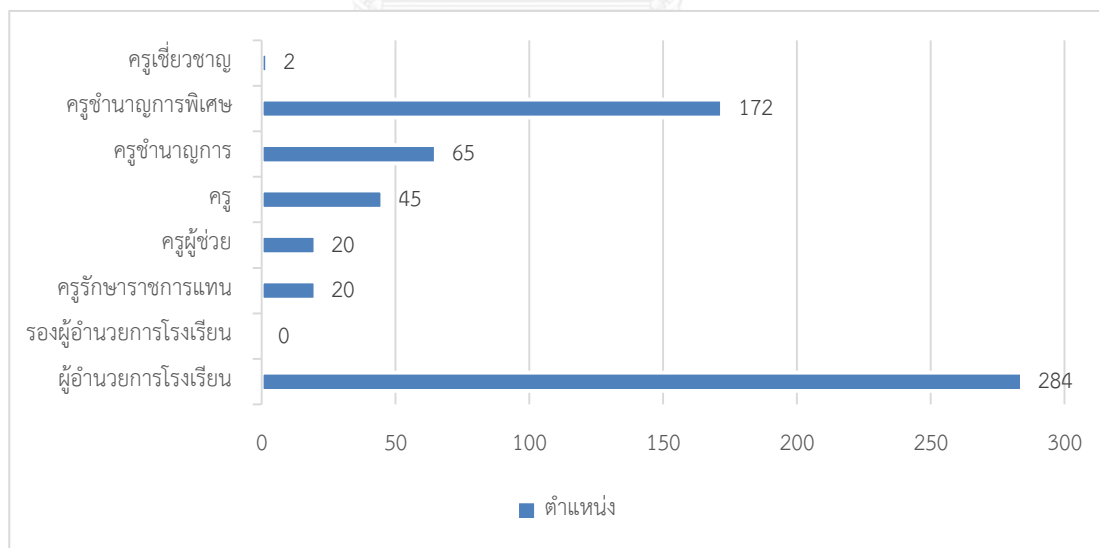
4.2.1.2 อายุ

แผนภูมิที่ 4.2 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอายุ

จากแผนภูมิที่ 4.2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน มีอายุ 56 ปีขึ้นไปจำนวนมากที่สุด (90 คน) กลุ่มครูก็เช่นเดียวกันผู้ให้ข้อมูลมีอายุ 56 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด (86 คน)

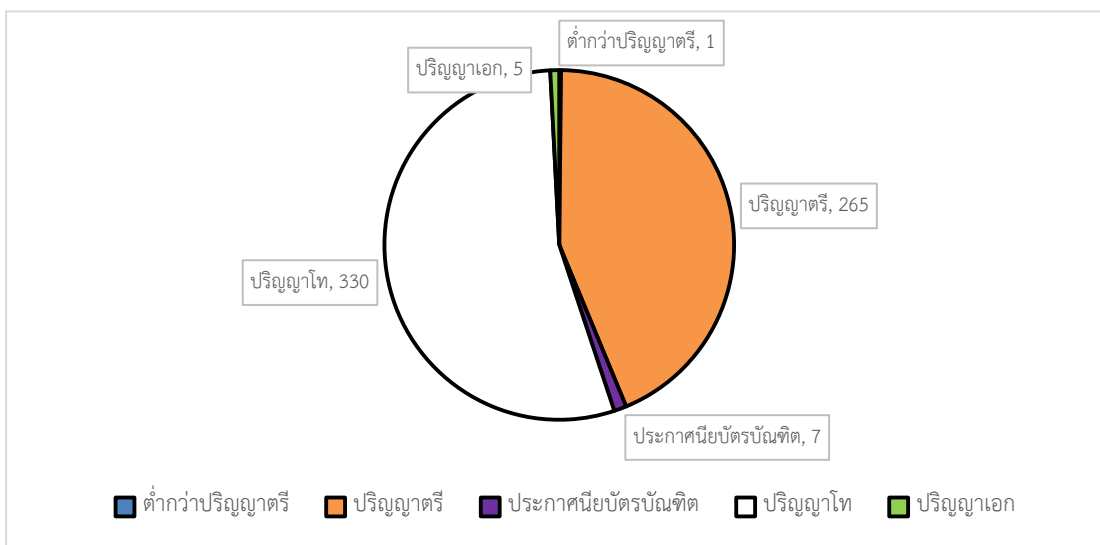
4.2.1.3 ตำแหน่ง

แผนภูมิที่ 4.3 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามตำแหน่ง

จากแผนภูมิที่ 4.3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุด (284 คน) รองลงมา คือ ครูชำนาญการพิเศษ (72 คน)

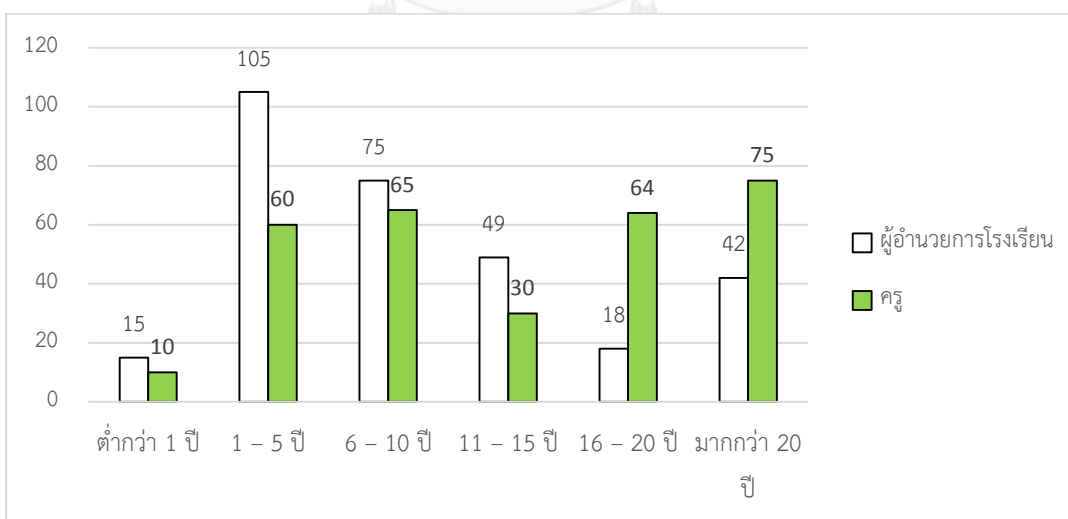
4.2.1.4 ระดับการศึกษา

แผนภูมิที่ 4.4 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

จากแผนภูมิที่ 4.4 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 330 คน รองลงมาคือระดับปริญญาตรี 265 คน ตามลำดับ

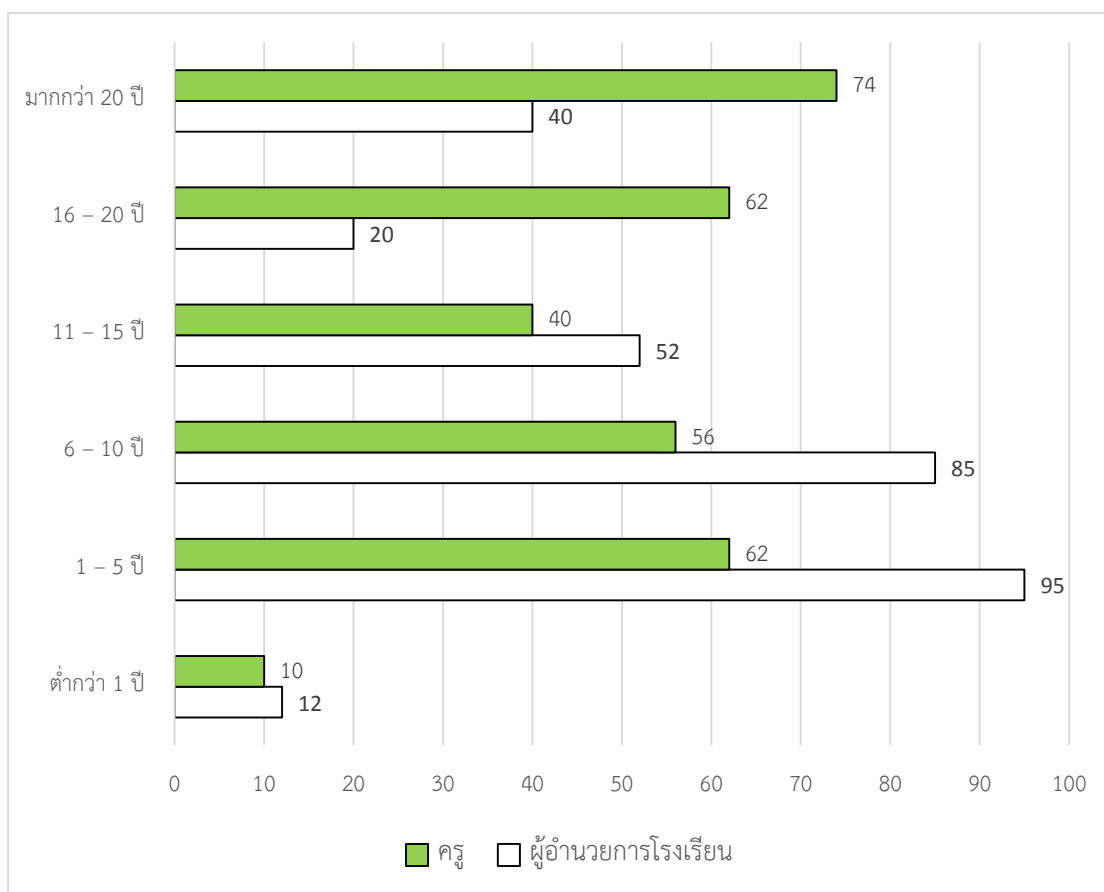
4.2.1.5 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียน

แผนภูมิที่ 4.5 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

จากแผนภูมิที่ 4.5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนช่วง 1-5 ปีมากที่สุด (105 คน) รองลงมา คือ 6-10 ปี (75 คน) กลุ่มครูผู้สอน มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานช่วงมากกว่า 20 ปี (75 คน) รองลงมา คือ 6-10 ปี (65 คน)

4.2.1.6 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

แผนภูมิที่ 4.6 สถานภาพผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

จากแผนภูมิที่ 4.6 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันในช่วง 1-5 ปี จำนวนมากที่สุด (95 คน) รองลงมา คือ ช่วง 6-10 ปี (85 คน) ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ช่วงมากกว่า 20 ปี จำนวนมากที่สุด (74 คน) รองลงมา คือ ช่วง 16-20 ปี และ 1-5 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 62 คน

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนขนาดเล็ก (สพฐ.)

ผู้ให้ข้อมูล	ข้อมูลพื้นฐาน	ผู้อำนวยการ (N=304)	ครู (N=304)	รวม (N=608)	
				จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	170	129	299	49.18
	หญิง	134	175	309	50.82
อายุ	ไม่เกิน 30 ปี	-	12	12	1.97
	31-35 ปี	5	30	35	5.76
	36 – 40 ปี	20	45	65	10.69
	41 – 45 ปี	40	68	108	17.76
	46 – 50 ปี	57	43	100	16.45
	51 – 55 ปี	80	32	112	18.42
	56 ปีขึ้นไป	90	86	176	28.95
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	284	-	284	46.71
	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	-	-	-	0.00
	ครูรักษาราชการแทน	20	-	20	3.29
	ครูผู้ช่วย	-	20	20	3.29
	ครู	-	45	45	7.40
	ครูชำนาญการ	-	65	65	10.69
	ครูชำนาญการพิเศษ	-	172	172	28.29
	ครูเชี่ยวชาญ	-	2	2	0.33
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	1	1	0.16
	ปริญญาตรี	15	250	265	43.59
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	5	2	7	1.15
	ปริญญาโท	280	50	330	54.28
	ปริญญาเอก	4	1	5	0.82
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้	ต่ำกว่า 1 ปี	15	10	25	4.11
	1 – 5 ปี	105	60	165	27.14
	6 – 10 ปี	75	65	140	23.03
	11 – 15 ปี	49	30	79	12.99
	16 – 20 ปี	18	64	82	13.49
	มากกว่า 20 ปี	42	75	117	19.24
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	ต่ำกว่า 1 ปี	12	10	22	3.62
	1 – 5 ปี	95	62	157	25.82
	6 – 10 ปี	85	56	141	23.19
	11 – 15 ปี	52	40	92	15.13
	16 – 20 ปี	20	62	82	13.49
	มากกว่า 20 ปี	40	74	114	18.75

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.82) มีอายุระหว่าง 56 ปีขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 28.95) ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 46.71) รองลงมาคือ ครูชำนาญการพิเศษ (ร้อยละ 28.29) และ ครูชำนาญการ (ร้อยละ 10.69) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี (ร้อยละ 27.14) 6 -10 ปี (ร้อยละ 23.03) และมากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 19.24) ตามลำดับ โดยวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 54.28)

4.2.2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
การบริหารวิชาการ	3.77	0.80	มาก	4	4.67	0.53	มากที่สุด	3
การบริหารงบประมาณ	3.81	0.83	มาก	3	4.69	0.53	มากที่สุด	2
การบริหารงานบุคคล	3.81	0.83	มาก	2	4.66	0.57	มากที่สุด	4
การบริหารทั่วไป	3.88	0.76	มาก	1	4.73	0.50	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	3.82	0.80	มาก		4.69	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.80) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบริหารทั่วไป ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ การบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.83) และการบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.83) และสภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการบริหารวิชาการ ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.80)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.53) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบริหารทั่วไป ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ การบริหารงบประมาณ

($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.53) การบริหารวิชาการ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.53) สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
การพัฒนาหลักสูตร	3.77	0.74	มาก	2	4.69	0.52	มากที่สุด	1
การจัดการเรียนการสอน	3.79	0.80	มาก	1	4.66	0.50	มากที่สุด	3
การวัดและประเมินผล	3.76	0.73	มาก	3	4.67	0.52	มากที่สุด	2
เฉลี่ย	3.77	0.80	มาก		4.67	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.80) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.74) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.73)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.53) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.52) และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.80	0.81	มาก	3	4.68	0.56	มากที่สุด	3
การจัดสรรงบประมาณ	3.56	0.91	มาก	4	4.65	0.55	มากที่สุด	4
การใช้งบประมาณ	3.97	0.74	มาก	1	4.71	0.51	มากที่สุด	2
การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	3.90	0.80	มาก	2	4.73	0.50	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	3.81	0.83	มาก		4.69	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.83) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการใช้งบประมาณ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือด้านการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.80) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.81) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.91)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.53) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือด้านการใช้งบประมาณ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.51) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.56) และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 4.7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	3.63	0.89	มาก	3	4.64	0.62	มากที่สุด	3
การพัฒนาครู	3.93	0.75	มาก	1	4.69	0.53	มากที่สุด	1
การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	3.87	0.78	มาก	2	4.66	0.55	มากที่สุด	2
เฉลี่ย	3.81	0.83	มาก		4.66	0.57	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.83) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาครู ($\bar{x} = 3.93$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.78) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 0.89)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.57) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาครู ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.55) และด้านการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.62)

ตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	3.99	0.68	มาก	1	4.75	0.49	มากที่สุด	1
การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	3.68	0.80	มาก	3	4.71	0.50	มากที่สุด	3
การพัฒนางานกิจการนักเรียน	3.98	0.74	มาก	2	4.74	0.50	มากที่สุด	2
เฉลี่ย	3.88	0.76	มาก		4.73	0.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.76) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนางานกิจการนักเรียน ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.74) สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.80)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.50) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือด้านการพัฒนางานกิจการนักเรียน ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.50) และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.50)

4.2.3 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ตารางที่ 4.9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวม

สภาพแวดล้อมภายนอกของการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	3.71	0.77	มาก	1	4.28	0.85	มาก	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	3.63	0.83	มาก	4	4.36	0.84	มาก	3
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	3.68	0.83	มาก	2	4.37	0.81	มาก	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	3.67	0.78	มาก	3	4.41	0.79	มาก	1
เฉลี่ย	3.67	0.81	มาก		4.36	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าสภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.83) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.78) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.83) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.81) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.84) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย สภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 4.10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารวิชาการ**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	3.80	0.80	มาก	1	4.43	0.77	มาก	3
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	3.69	0.83	มาก	3	4.43	0.76	มาก	4
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	3.70	0.82	มาก	2	4.46	0.80	มาก	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	3.69	0.76	มาก	3	4.53	0.66	มากที่สุด	1
เฉลี่ย	3.72	0.80	มาก		4.46	0.76	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.80) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.82) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{x} = 3.69$, S.D.=0.83, 0.76) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.76) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.80) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.77) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4.11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารงบประมาณ**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	3.74	0.81	มาก	1	4.33	0.84	มาก	3
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	3.68	0.81	มาก	2	4.40	0.85	มาก	1
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	3.68	0.82	มาก	2	4.36	0.77	มาก	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	3.63	0.82	มาก	4	4.29	0.84	มาก	4
เฉลี่ย	3.68	0.81	มาก		4.35	0.83	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าสภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณมากที่สุดคือปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.74$, S.D.=0.81) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.82, 0.81) ตามลำดับ และ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ($\bar{x} = 3.63$, S.D.=0.82)

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.83) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.77) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.84) และปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 4.12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารงานบุคคล**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	3.69	0.78	มาก	2	4.28	0.86	มาก	3
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	3.55	0.82	มาก	4	4.25	0.86	มาก	4
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	3.65	0.85	มาก	3	4.30	0.86	มาก	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	3.73	0.75	มาก	1	4.44	0.78	มาก	1
เฉลี่ย	3.66	0.80	มาก		4.32	0.85	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าสภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลมากที่สุดคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.78) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.65$, S.D.=0.85) และ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ($\bar{x} = 3.55$, S.D.=0.82)

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.85) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.86) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.86) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.86)

ตารางที่ 4.13 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารทั่วไป**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการ บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	ระดับ		\bar{x}	S.D.	ระดับ	
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	3.61	0.77	มาก	3	4.17	0.91	มาก	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	3.58	0.83	มาก	4	4.35	0.88	มาก	2
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	3.67	0.84	มาก	1	4.34	0.85	มาก	3
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	3.64	0.78	มาก	2	4.39	0.82	มาก	1
เฉลี่ย	3.63	0.80	มาก		4.31	0.88	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่าสภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารทั่วไปมากที่สุด คือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.78) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.61$, S.D.=0.77) และ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ($\bar{x} = 3.58$, S.D.=0.83)

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.88) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.88) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.85) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.91)

ตารางที่ 4.14 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตามคุณภาพการศึกษา

คุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.69	0.80	มาก	2	4.48	0.69	มาก	2
1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	3.69	0.79	มาก	(1)	4.48	0.76	มาก	(1)
1.2 ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน (O- NET)	3.69	0.81	มาก	(1)	4.48	0.69	มาก	(1)
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.79	0.81	มาก	1	4.53	0.67	มากที่สุด	1
2.1 คุณธรรมจริยธรรม	3.82	0.78	มาก	(2)	4.53	0.69	มากที่สุด	(2)
2.2 ทักษะชีวิต	3.73	0.79	มาก	(3)	4.51	0.67	มากที่สุด	(3)
2.3 สุขภาพกาย	3.83	0.84	มาก	(1)	4.54	0.67	มากที่สุด	(1)
รวม	3.74	0.80	มาก		4.51	0.68	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเมื่อพิจารณาตามคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันมากที่สุด คือ 3.79 ส่วนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.69 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีค่าเฉลี่ย 4.53 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.48

เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย พบว่า ด้านสุขภาพกายมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ 3.83 และ 4.54 ตามลำดับ ส่วนด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด คือ 3.69 และ 4.48 ตามลำดับ

สรุป

สภาพแวดล้อมภายในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในประเด็นการการบริหารงานที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม สภาพปัจจุบันของการบริหารงานที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบริหารทั่วไป ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการบริหารวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการบริหารทั่วไป ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การการบริหารงานบุคคล

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน การจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการวัดและประเมินผล สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการเรียนการสอน

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานงบประมาณที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน การใช้งบประมาณ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการจัดสรรงบประมาณ สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการตรวจสอบติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดสรรงบประมาณ

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน การพัฒนาครู ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาครู ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา

สภาพปัจจุบันของการบริหารทั่วไปที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารทั่วไปที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

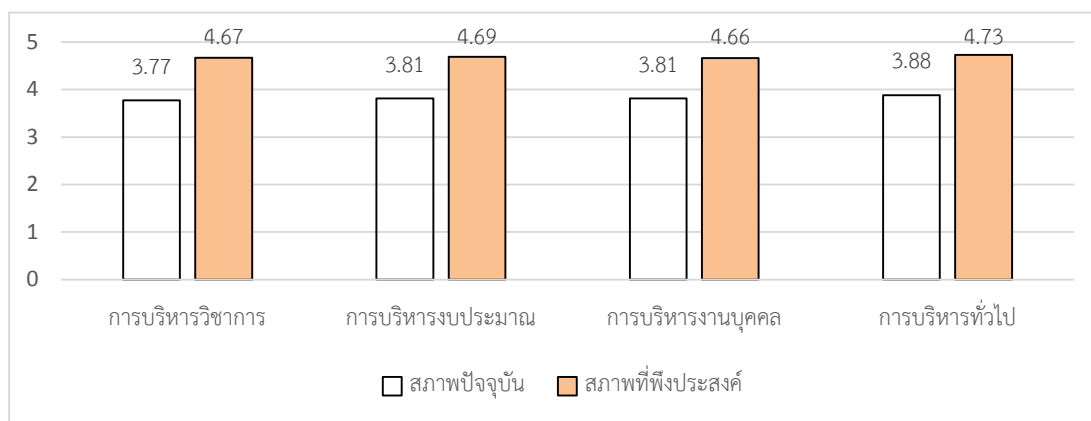
สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา สภาพปัจจุบันโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัจจัยด้าน การเมืองและกฎหมาย ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อม ภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยด้านการเมืองและ กฎหมาย

เมื่อพิจารณารายด้านตามการบริหารโรงเรียนพบว่าสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการ บริหารวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและ กฎหมาย ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพที่พึงประสงค์ สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านการเมืองและ กฎหมาย

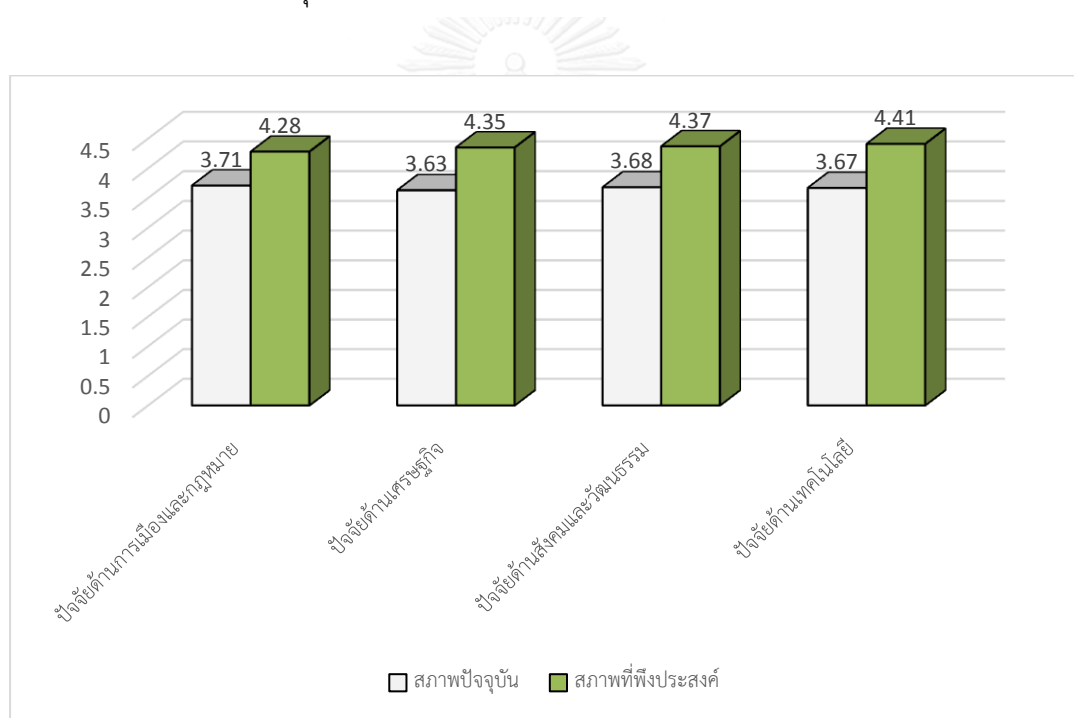
สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณโดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคล สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพที่พึง ประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไป สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย

แผนภูมิที่ 4.7 สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายใน

แผนภูมิที่ 4.8 สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสภาพแวดล้อมภายนอก

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา แล้วนำผลไปวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ต่อไป

4.3 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวม

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	PNI _{Modified}	ลำดับ
การบริหารวิชาการ	0.239	1
การบริหารงบประมาณ	0.231	2
การบริหารงานบุคคล	0.223	3
การบริหารทั่วไป	0.219	4
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.228	

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.228 การบริหารวิชาการมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.239$) รองลงมาคือ การบริหารงบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.231$) การบริหารงานบุคคล ($PNI_{\text{modified}} = 0.223$) และ การบริหารทั่วไปมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.219$)

ตารางที่ 4.16 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน **ด้านการบริหารวิชาการ**

การบริหารวิชาการ	PNI _{Modified}	ลำดับ
การพัฒนาหลักสูตร	0.244	1
การจัดการเรียนการสอน	0.230	3
การวัดและประเมินผล	0.242	2
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.239	

จากตารางที่ 4.16 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.239 ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.244) รองลงมาคือ การวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.242) และ การจัดการเรียนการสอนมีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.230)

ตารางที่ 4.17 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน **ด้านการบริหารงบประมาณ**

การบริหารงบประมาณ	PNI _{Modified}	ลำดับ
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	0.232	2
การจัดสรรงบประมาณ	0.306	1
การใช้งบประมาณ	0.186	4
การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	0.213	3
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.231	

จากตารางที่ 4.17 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.231 ด้านการจัดสรรงบประมาณมีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.306) รองลงมาคือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (PNI_{modified} = 0.232) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ (PNI_{modified} = 0.213) และการใช้งบประมาณมีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.186)

ตารางที่ 4.18 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน **ด้านการบริหารงานบุคคล**

การบริหารงานบุคคล	PNI _{Modified}	ลำดับ
การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	0.278	1
การพัฒนาครู	0.193	3
การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	0.204	2
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.223	

จากตารางที่ 4.18 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.223 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหามีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.278$) รองลงมาคือ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.204$) และ การพัฒนาครูมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.193$)

ตารางที่ 4.19 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายใน **ด้านการบริหารทั่วไป**

การบริหารทั่วไป	PNI _{Modified}	ลำดับ
การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม	0.190	3
พัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	0.280	1
พัฒนางานกิจการนักเรียน	0.191	2
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.219	

จากตารางที่ 4.19 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.219 ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.280$) รองลงมาคือ การพัฒนางานกิจการนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.191$) และ การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอมมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.190$)

ตารางที่ 4.20 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก **โดยภาพรวม**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI _{Modified}	ลำดับ
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.154	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.201	2
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.188	3
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.202	1
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.188	

จากตารางที่ 4.20 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.188 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.202) รองลงมาคือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (PNI_{modified} = 0.201) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI_{modified} = 0.188) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.154)

ตารางที่ 4.21 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารวิชาการ**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI _{Modified}	ลำดับ
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.166	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.201	3
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.205	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.228	1
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.199	

จากตารางที่ 4.21 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.199 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.228) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI_{modified} = 0.205) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (PNI_{modified} = 0.201) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.166)

ตารางที่ 4.22 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารงบประมาณ**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI _{Modified}	ลำดับ
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.158	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.196	1
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.185	2
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.182	3
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.182	

จากตารางที่ 4.22 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.182 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.196) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI_{modified} = 0.185) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (PNI_{modified} = 0.182) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.158)

ตารางที่ 4.23 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก **ด้านการบริหารงานบุคคล**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI _{Modified}	ลำดับ
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.160	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.197	1
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.178	3
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.190	2
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.180	

จากตารางที่ 4.23 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.180 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.197$) รองลงมาคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{\text{modified}} = 0.190$) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.178$) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.160$)

ตารางที่ 4.24 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการบริหารทั่วไป

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI_{Modified}	ลำดับ
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.155	4
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.215	1
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.183	3
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.206	2
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.187	

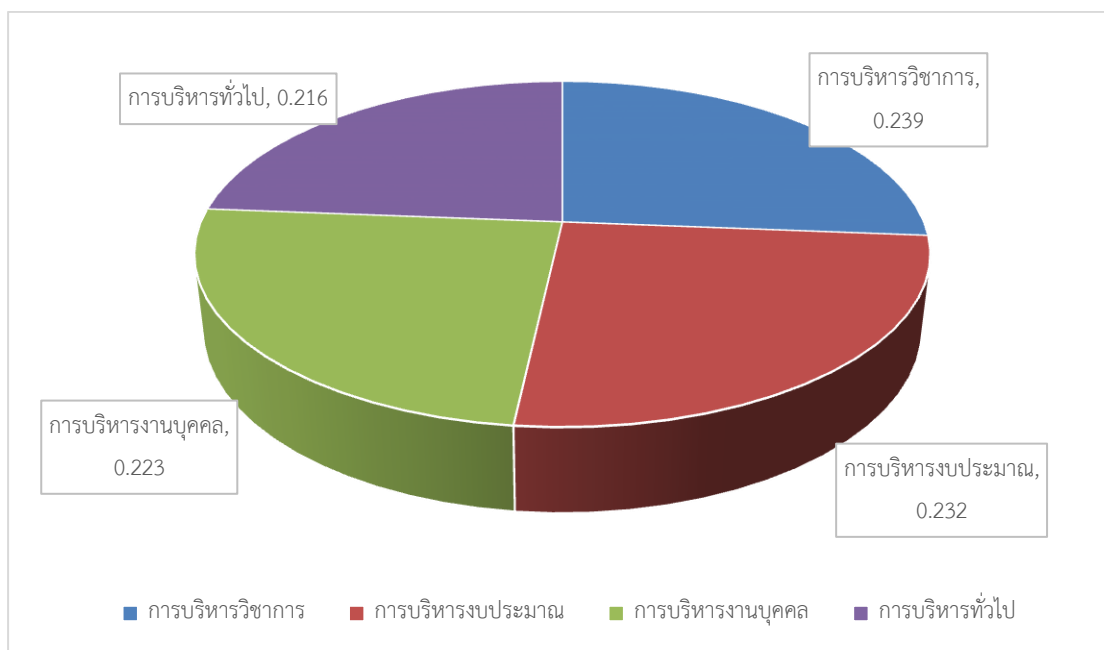
จากตารางที่ 4.24 พบว่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไปจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.187 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.215$) รองลงมาคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{\text{modified}} = 0.206$) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.183$) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.155$)

ตารางที่ 4.25 ความต้องการจำเป็น ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
จำแนกตามคุณภาพการศึกษา

คุณภาพการศึกษา	PNI _{Modified}	ลำดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.214	1
1. ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	0.214	(1)
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน(O-NET)	0.214	(2)
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	0.195	2
1. คุณธรรมจริยธรรม	0.186	(2)
2. ทักษะชีวิต	0.209	(1)
3. สุขภาพกาย	0.185	(3)
ค่าดัชนี PNI_{Modified} เฉลี่ย	0.206	

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่าความต้องการจำเป็น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (PNI_{Modified} 0.214) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (PNI_{Modified} =0.195) เมื่อพิจารณาค่าความต้องการจำเป็นในข้อย่อย พบว่า ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) (PNI_{Modified} =0.214) 2) ด้านทักษะชีวิต (PNI_{Modified} =0.209) ตามลำดับ

สรุป

แผนภูมิที่ 4.9 ค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

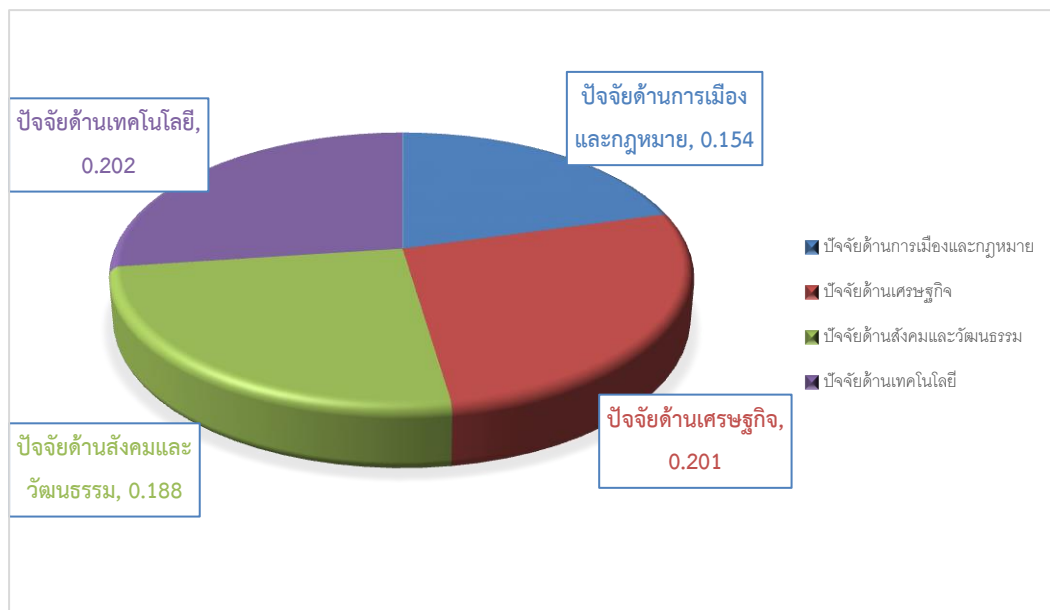
ความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การบริหารงานทั่วไปมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การพัฒนาหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การจัดการเรียนการสอน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การใช้งบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การพัฒนาครู มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารทั่วไปพบว่า การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

แผนภูมิที่ 4.10 ค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

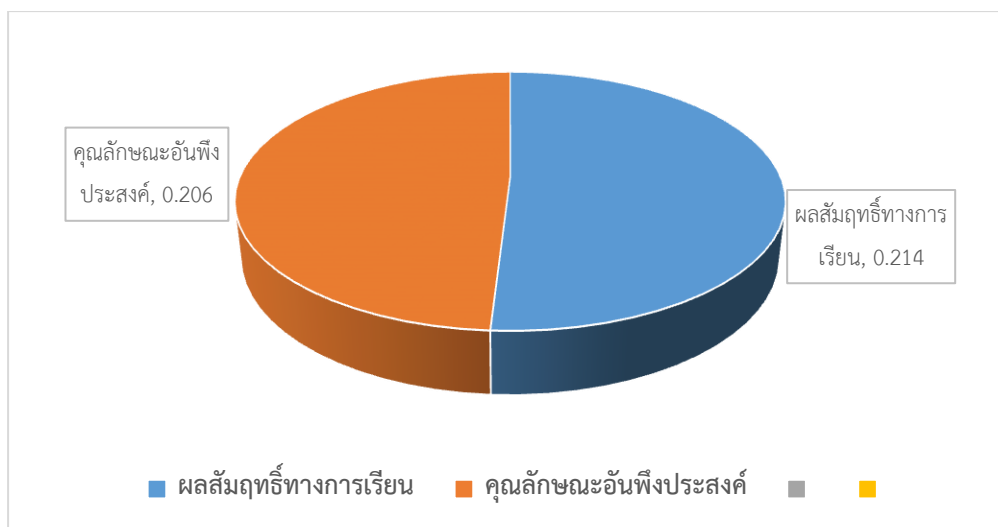
ความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงบประมาณ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารทั่วไป ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

แผนภูมิที่ 4.11 ค่าความต้องการจำเป็นจำแนกตามคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม

ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาตามคุณภาพการศึกษาพบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาแล้ว นำผลการวิเคราะห์มาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดในข้อ 4.3.2

4.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.3.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เพื่อกำหนด จุดอ่อน จุดแข็ง ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำที่สุด ของแต่ละกลุ่ม แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{Modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เป็นจุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ในการขจัดหรือลดจุดอ่อน สำหรับกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เป็น

จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ที่จะเสริมจุดแข็ง แล้วนำผลมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป

นำค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน มาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ดังนี้

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวม $[(0.239-0.216) \div 2 = 0.01$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.227 - 0.239 =$ จุดอ่อน (W)
2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.216 - 0.226 =$ จุดแข็ง (S)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.26

การบริหารวิชาการ $[(0.244-0.230) \div 2 = 0.007$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.238 - 0.244 =$ จุดอ่อน (W)
2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.230 - 0.237 =$ จุดแข็ง (S)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.27

การบริหารงบประมาณ $[(0.306-0.186)] \div 2 = 0.06$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.247 - 0.306 =$ จุดอ่อน (W)
2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.186 - 0.246 =$ จุดแข็ง (S)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.28

การบริหารงานบุคคล $[(0.278-0.193)] \div 2 = 0.043$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.237 - 0.278 =$ จุดอ่อน (W)
2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.193 - 0.236 =$ จุดแข็ง (S)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.29

การบริหารทั่วไป $[(0.280-0.190)] \div 2 = 0.045$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.236 - 0.280 =$ จุดอ่อน (W)
2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.190 - 0.235 =$ จุดแข็ง (S)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.26 จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	PNI Modified	จัดกลุ่ม	S/W
การบริหารวิชาการ	0.239	สูง	W
การบริหารงบประมาณ	0.231	สูง	W
การบริหารงานบุคคล	0.223	ต่ำ	S
การบริหารทั่วไป	0.219	ต่ำ	S
ค่าดัชนี PNI Modified เฉลี่ย	0.228		

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมการบริหาร วิชาการ (PNI_{Modified}= 0.239) และการบริหารงบประมาณ (PNI_{Modified}= 0.231) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นจุดอ่อน ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่วนการบริหารงาน บุคคล (PNI_{Modified} =0.223) และ การบริหารทั่วไป (PNI_{Modified} =0.219) จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นจุด แข็ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 จุดแข็ง จุดอ่อน ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	PNI Modified	จัดกลุ่ม	S/W
การพัฒนาหลักสูตร	0.244	สูง	W
การจัดการเรียนการสอน	0.230	ต่ำ	S
การวัดและประเมินผล	0.242	สูง	W
ค่าดัชนี PNI Modified เฉลี่ย	0.239		

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ โดย ภาพรวม มีค่า PNI_{Modified} = 0.239 อยู่ในกลุ่มสูงจัดเป็นจุดอ่อน เมื่อพิจารณางานย่อยพบว่า การวัด และประเมินผล (PNI_{Modified}= 0.242) และ การพัฒนาหลักสูตร (PNI_{Modified} =0.244) เป็นจุดอ่อน และ การจัดการเรียนการสอน (PNI_{Modified}= 0.230) เป็นจุดแข็ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 จุดแข็ง จุดอ่อน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณ	PNI _{Modified}	จัดกลุ่ม	S/W
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	0.232	ต่ำ	S
การจัดสรรงบประมาณ	0.306	สูง	W
การใช้งบประมาณ	0.186	ต่ำ	S
การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	0.213	ต่ำ	S
ค่าดัชนี PNI _{Modified} เฉลี่ย	0.231		

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวม มีค่า PNI_{Modified} = 0.231 อยู่ในกลุ่มสูงจัดเป็นจุดอ่อน เมื่อพิจารณางานย่อยพบว่าการจัดสรรงบประมาณ (PNI_{Modified} = 0.306) เป็นจุดอ่อน และ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (PNI_{Modified} = 0.232) การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการใช้งบประมาณ (PNI_{Modified} = 0.213) และ การใช้งบประมาณ (PNI_{Modified} = 0.186) เป็นจุดแข็ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 29 จุดแข็ง จุดอ่อน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล	PNI _{Modified}	จัดกลุ่ม	S/W
การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	0.278	สูง	W
การพัฒนาครู	0.193	ต่ำ	S
การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	0.204	ต่ำ	S
ค่าดัชนี PNI _{Modified} เฉลี่ย	0.223		

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวม มีค่า PNI_{Modified} = 0.223 อยู่ในกลุ่มต่ำจัดเป็นจุดแข็ง เมื่อพิจารณางานย่อยพบว่า การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา (PNI_{Modified} = 0.278) เป็นจุดอ่อน และ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (PNI_{Modified} = 0.204) และ การพัฒนาครู (PNI_{Modified} = 0.193) เป็นจุดแข็ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 30 จุดแข็ง จุดอ่อน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไป	PNI _{Modified}	จัดกลุ่ม	S/W
การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	0.190	ต่ำ	S
พัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	0.280	สูง	W
พัฒนางานกิจการนักเรียน	0.191	ต่ำ	S
ค่าดัชนี PNI _{Modified} เฉลี่ย	0.219		

จากตารางที่ 4.30 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวม มีค่า PNI_{Modified} = 0.219 อยู่ในกลุ่มต่ำจัดเป็นจุดแข็ง เมื่อพิจารณางานย่อยพบว่า การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) (PNI_{Modified} = 0.280) เป็นจุดอ่อน และการพัฒนางานกิจการนักเรียน (PNI_{Modified} = 0.191) และ การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (PNI_{Modified} = 0.190) เป็นจุดแข็ง ตามลำดับ

4.3.2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อกำหนด โอกาส ภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} โดยการนำค่าดัชนี PNI_{Modified} สูงที่สุด ลบด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำที่สุด ของแต่ละกลุ่ม แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า PNI_{Modified} โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ กำหนดให้กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูง เป็น ภาวะคุกคามต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ เพื่อเป็นการขจัดหรือลดภาวะคุกคาม สำหรับกลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำ เป็นโอกาสของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอกลยุทธ์ที่จะเสริมโอกาส แล้วนำผลมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลในการจัดทำร่างกลยุทธ์ (ฉบับที่ 1) ในลำดับต่อไป

นำค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก มาจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายนอกโดยภาพรวม $[(0.202-0.154) \div 2 = 0.024$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.179 - 0.202 =$ ภาวะคุกคาม (T)

2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.154 - 0.178 =$ โอกาส (O)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.31

การบริหารวิชาการ $[(0.228-0.166) \div 2 = 0.031]$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.198 - 0.228 =$ ภาวะคุกคาม (T)

2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.166 - 0.197 =$ โอกาส (O)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.32

การบริหารงบประมาณ $[(0.196-0.158) \div 2 = 0.019]$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.178 - 0.196 =$ ภาวะคุกคาม (T)

2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.158 - 0.177 =$ โอกาส (O)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.33

การบริหารงานบุคคล $[(0.197-0.160) \div 2 = 0.019]$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.180 - 0.197 =$ ภาวะคุกคาม (T)

2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.160 - 0.179 =$ โอกาส (O)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.34

การบริหารทั่วไป $[(0.215-0.155) \div 2 = 0.03]$ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูง เท่ากับ $0.186 - 0.215 =$ ภาวะคุกคาม (T)

2. กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำ เท่ากับ $0.155 - 0.185 =$ โอกาส (O)

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.31 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI Modified	จัดกลุ่ม	O/T
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.154	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.201	สูง	T
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.188	สูง	T
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.202	สูง	T
ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เฉลี่ย	0.185		

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.202$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.201$) และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{Modified} = 0.188$) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่วนปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($PNI_{Modified} = 0.154$) จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นโอกาส ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา **ด้านการบริหารวิชาการ**

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI Modified	จัด กลุ่ม	O/T
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.166	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.201	ต่ำ	T
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.205	สูง	T
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.228	สูง	T
ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เฉลี่ย	0.199		

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.228$) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{Modified} = 0.205$) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.201$) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ ส่วนปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($PNI_{Modified} = 0.166$) และ จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นโอกาส ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI Modified	จัด กลุ่ม	O/T
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.158	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.196	สูง	T
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.185	สูง	T
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.182	สูง	T
ค่าดัชนี PNI Modified เฉลี่ย	0.182		

จากตารางที่ 4.33 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI_{Modified} จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอก ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหาร งบประมาณ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (PNI_{Modified}= 0.196) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI_{Modified}= 0.185) และ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (PNI_{Modified}= 0.182) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ ส่วน ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (PNI_{Modified}= 0.158) จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นโอกาส ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	PNI Modified	จัด กลุ่ม	O/T
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.160	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.197	สูง	T
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.178	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.190	สูง	T
ค่าดัชนี PNI Modified เฉลี่ย	0.180		

จากตารางที่ 4.34 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.197$) และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.190$) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{Modified} = 0.178$) และ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($PNI_{Modified} = 0.160$) จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นโอกาส ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป

สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	$PNI_{Modified}$	จัด กลุ่ม	O/T
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)	0.155	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	0.215	สูง	T
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)	0.183	ต่ำ	O
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	0.206	สูง	T
ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เฉลี่ย	0.187		

จากตารางที่ 4.35 พบว่า การจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.215$) และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.206$) จัดอยู่ในกลุ่มสูง เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป ส่วนปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{Modified} = 0.183$) และ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($PNI_{Modified} = 0.155$) จัดอยู่ในกลุ่มต่ำ เป็นโอกาส ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 สรุปผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) ด้วยค่า PNI Modified จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

การบริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ลำดับ
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	PNI	จัดกลุ่ม		
การบริหารวิชาการ	3.77	0.80	4.67	0.53	0.239	สูง	จุดอ่อน	1
<i>การพัฒนาหลักสูตร</i>	3.77	0.74	4.69	0.52	0.244	สูง	จุดอ่อน	(1)
<i>การจัดการเรียนการสอน</i>	3.79	0.80	4.66	0.50	0.230	ต่ำ	จุดแข็ง	(3)
<i>การวัดและประเมินผล</i>	3.76	0.73	4.67	0.52	0.242	สูง	จุดอ่อน	(2)
การบริหารงบประมาณ	3.81	0.83	4.69	0.53	0.231	สูง	จุดอ่อน	2
<i>การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา</i>	3.80	0.81	4.68	0.56	0.232	ต่ำ	จุดแข็ง	(2)
<i>การจัดสรรงบประมาณ</i>	3.56	0.91	4.65	0.55	0.306	สูง	จุดอ่อน	(1)
<i>การใช้งบประมาณ</i>	3.97	0.74	4.71	0.51	0.186	ต่ำ	จุดแข็ง	(4)
<i>การตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ</i>	3.90	0.80	4.73	0.50	0.213	ต่ำ	จุดแข็ง	(3)
การบริหารงานบุคคล	3.81	0.83	4.66	0.57	0.223	ต่ำ	จุดแข็ง	3
<i>การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา</i>	3.63	0.89	4.64	0.62	0.278	สูง	จุดอ่อน	(1)
<i>การพัฒนาครู</i>	3.93	0.75	4.69	0.53	0.193	ต่ำ	จุดแข็ง	(3)
<i>การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน</i>	3.87	0.78	4.66	0.55	0.204	ต่ำ	จุดแข็ง	(2)
การบริหารทั่วไป	3.88	0.76	4.73	0.50	0.219	ต่ำ	จุดแข็ง	4
<i>การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม</i>	3.99	0.68	4.75	0.49	0.190	ต่ำ	จุดแข็ง	(3)
<i>พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)</i>	3.68	0.80	4.71	0.50	0.280	สูง	จุดอ่อน	(1)
<i>พัฒนางานกิจการนักเรียน</i>	3.98	0.74	4.74	0.50	0.191	ต่ำ	จุดแข็ง	(2)
เฉลี่ย	3.82	0.80	4.69	0.53	0.228			

สรุป

จากตารางที่ 4.36 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เพื่อกำหนด จุดอ่อน จุดแข็ง ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า จุดอ่อนมี 2 ด้านคือ ด้านการบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ จุดแข็งมี 2 ด้านคือ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารวิชาการ พบว่า การวัดและประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร เป็นจุดอ่อน และการจัดการเรียนการสอน เป็นจุดแข็ง ต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณ เป็นจุดอ่อน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ เป็นจุดแข็ง ต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา เป็นจุดอ่อน การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานและการพัฒนาครู เป็นจุดแข็ง ต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารทั่วไปพบว่า การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เป็นจุดอ่อน การพัฒนางานกิจการนักเรียนและการพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม เป็นจุดแข็ง ต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 4.37 สรุปผลการวิเคราะห์ โอกาส (O) ภาวะคุกคาม (T) ด้วยค่า PNI Modified จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

การบริหาร/ ปัจจัยภายนอก	การบริหารวิชาการ		การบริหารงบประมาณ		การบริหารงานบุคคล		การบริหารทั่วไป	
	PNI Modified	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	PNI Modified	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	PNI Modified	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	PNI Modified	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย	0.166	โอกาส	0.158	โอกาส	0.160	โอกาส	0.155	โอกาส
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	0.201	ภาวะคุกคาม	0.196	ภาวะคุกคาม	0.197	ภาวะคุกคาม	0.215	ภาวะคุกคาม
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม	0.205	ภาวะคุกคาม	0.185	ภาวะคุกคาม	0.178	โอกาส	0.183	โอกาส
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	0.228	ภาวะคุกคาม	0.182	ภาวะคุกคาม	0.190	ภาวะคุกคาม	0.206	ภาวะคุกคาม
รวม/เฉลี่ย	0.199		0.182		0.180		0.187	

CHULALONGKORN UNIVERSITY

จากตารางที่ 4.37 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อกำหนด ภาวะคุกคาม (T) และโอกาส (O) ต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า โอกาส มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ภาวะคุกคาม มี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย และ เป็นโอกาส ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงบประมาณ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาส ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายและปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาส ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อพิจารณาในประเด็นการบริหารทั่วไป ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายและปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาส ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาแล้ว นำผลไปวิเคราะห์ Swot Analysis และ Tows Matrix เพื่อจัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 ดังรายละเอียดในข้อ 4.3.3

4.3.3 (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

4.3.3.1 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยกำหนด จุดอ่อน จุดแข็ง จากการศึกษาพิจารณาข้อบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียน โอกาสและภาวะ คุกคาม พิจารณาจาก ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ดังแสดงในตารางที่ 4.38

4.3.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาวิเคราะห์ Tows Matrix จะได้ จุดแข็ง – โอกาส (SO) , จุดอ่อน – โอกาส (WO), จุดแข็ง – ภาวะคุกคาม (ST) และ จุดอ่อน – ภาวะคุกคาม (WT) ดังแสดงในตารางที่ 4.39

4.3.3.3 จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) เลือกกลยุทธ์ โดยกำหนด กลยุทธ์หลักจาก กรอบแนวคิดการบริหารงาน จำนวน 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง จากกรอบแนวคิดการบริหารงานย่อยในแต่ละด้านจากจำนวน 13 กลยุทธ์ วิธีดำเนินการ จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ประเด็นตามแบบสอบถาม จำนวน 42 วิธีดำเนินการ ดังแสดงในตารางที่ 4.40

4.3.3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายคน ปรับปรุงเป็นร่างกลยุทธ์ ฉบับที่ 2

4.3.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) โดยการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion)

รายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังนี้

4.3.3.1 การวิเคราะห์ SWOT Analysis แสดงดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 สรุปการวิเคราะห์ SWOT Analysis จากการวิเคราะห์ จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) โอกาส (O) และภาวะคุกคาม (T) ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

S	W	O	T
จุดแข็งการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	จุดอ่อนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	โอกาสต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	ภาวะคุกคามต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.239) S1การจัดการเรียนการสอน (PNI _{Modified} = 0.230) การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} Modified = 0.231) S2การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (PNI _{Modified} = 0.232) S3การใช้งบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.186) S4การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการใช้งบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.213) การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.223) S5การพัฒนาครู (PNI _{Modified} = 0.193) S6การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (PNI _{Modified} = 0.204) การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.219) S7การพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม (PNI _{Modified} = 0.190) S8การพัฒนางานกิจการนักเรียน (PNI _{Modified} = 0.191)	การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.239) W1พัฒนาหลักสูตร (PNI _{Modified} = 0.244) W2การวัดและประเมินผล (PNI _{Modified} = 0.242) การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.231) W3การจัดสรรงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.306) การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.223) W4การวางแผนอัตรากำลัง และการสรรหา (PNI _{Modified} = 0.278) การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.219) W5การพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) (PNI _{Modified} = 0.280)	O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (PNI _{Modified} = 0.154) 1.1 การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.166) 1.2 การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.158) 1.3 การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.160) 1.4 การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.155) O2 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI _{Modified} = 0.188) 3.1 การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.178) 3.2 การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.183)	T1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (PNI _{Modified} = 0.198) 1.1 การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.201) 1.2 การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.196) 1.3 การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.197) 1.4 การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.215) T2 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (PNI _{Modified} = 0.188) 2.1 การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.205) 2.2 การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.185) T3 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (PNI _{Modified} = 0.202) 3.1 การบริหารวิชาการ (PNI _{Modified} = 0.228) 3.2 การบริหารงบประมาณ (PNI _{Modified} = 0.182) 3.3 การบริหารงานบุคคล (PNI _{Modified} = 0.190) 3.4 การบริหารทั่วไป (PNI _{Modified} = 0.206)

จากตารางที่ 4.38 พบว่า จุดแข็ง (S) ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 8 ข้อ จำแนกได้ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 1 ข้อ คือ การจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ข้อ คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 2 ข้อ คือ การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 2 ข้อ คือ การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และการพัฒนางานกิจการนักเรียน

จุดอ่อน (W) ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ จำแนกได้ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 2 ข้อ คือ การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 1 ข้อ คือ การจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 1 ข้อ คือ การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 1 ข้อ คือ การพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

ปัจจัยภายนอกที่เป็น โอกาส (O) เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย การบริหารงบประมาณ มี 1 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ด้านการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยภายนอกที่เป็น ภาวะคุกคาม (T) ไม่เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ มี 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารงบประมาณ มี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านเทคโนโลยี

จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายเป็นโอกาสต่อการบริหารงานทุกด้าน ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานทุกด้าน ส่วนปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นโอกาสในการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป แต่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารวิชาการและบริหารงบประมาณ

4.3.3.2 การวิเคราะห์ TOWS MATRIX แสดงดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 จับประเด็นรายคู่ SO,ST,WO,WT ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธี TOWS Matrix Analysis

โอกาส/ภาวะคุกคาม จุดแข็ง/จุดอ่อน	โอกาส (O) (จากตารางที่ 4.38)	ภาวะคุกคาม (T) (จากตารางที่ 4.38)
<p>จุดแข็ง (S) (จากตารางที่ 4.38)</p>	<p>SO</p> <p>S1O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S2O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารงบประมาณด้านการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S3O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการใช้งบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S4O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารงบประมาณด้านการตรวจสอบติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>	<p>ST</p> <p>S1T1,S1T2,S1T3 การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็งในการตั้งรับภาวะคุกคามจาก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S2T1,S2T2,S2T3 การบริหารงบประมาณด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นจุดแข็งในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S3T1,S3T2,S3T3 การบริหารงบประมาณด้านการใช้งบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็งในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S4T1,S4T2,S4T3 การบริหารงบประมาณด้านการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็งในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p>

ตารางที่ 4.39 (ต่อ) จับประเด็นรายคู่ SO,ST,WO,WT ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธี TOWS Matrix Analysis

โอกาส/ภาวะคุกคาม จุดแข็ง/จุดอ่อน	โอกาส (O) (จากตารางที่ 4.38)	ภาวะคุกคาม (T) (จากตารางที่ 4.38)
<p>จุดแข็ง (S) (จากตารางที่ 4.38)</p>	<p>SO</p> <p>S5O1,S5O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารงานบุคคลด้านการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S6O1, S6O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S7O1, S7O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>S8O1, S8O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการเสริมจุดแข็งของการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนางานกิจการนักเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>	<p>ST</p> <p>S5T1,S5T3 การบริหารงานบุคคลด้านการพัฒนาครู เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นจุดแข็ง ในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S6T1,S6T3 การบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็ง ในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S7T1,S7T3 การบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็ง ในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <p>S8T1,S8T3 การบริหารทั่วไปด้านการพัฒนางานกิจการนักเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นจุดแข็ง ในการตั้งรับภาวะคุกคามจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p>

ตารางที่ 4.39 (ต่อ) จับประเด็นรายคู่ SO,ST,WO,WT ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธี TOWS Matrix Analysis

โอกาส/ภาวะคุกคาม จุดแข็ง/จุดอ่อน	โอกาส (O)	ภาวะคุกคาม (T)
จุดอ่อน (W)	WO	WT
	<p>W1O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนของการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W2O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนของการบริหารวิชาการด้านการวัดและประเมินผล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W3O1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนของการบริหารงบประมาณด้านการจัดสรรงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W4O1,W4O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนของการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผน อัตรากำลังและการสรรหาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W5O1,W5O2 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสในการลดจุดอ่อนของการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>	<p>W1T1,W1T2,W1T3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W2T1,W2T2,W2T3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W3T1,W3T2,W3T3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนของการบริหารงานงบประมาณด้านการจัดสรรงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W4T1,W4T3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนของการบริหารงานบุคคลด้านการวางแผน อัตรากำลังและการสรรหาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>W5T1,W5T3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อจุดอ่อนของการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>

จากตารางที่ 4.39 ผลการวิเคราะห์ Tows Matrix การจับประเด็นรายคู่กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการบริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารวิชาการ มีจุดแข็ง - โอกาส (SO) 1 ข้อ จุดอ่อน - โอกาส (WO) 2 ข้อ จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) 3 ข้อ จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) 6 ข้อ การบริหารงบประมาณ มีจุดแข็ง - โอกาส (SO) 3 ข้อ จุดอ่อน - โอกาส(WO) 1 ข้อ จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) 9 ข้อ จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) 3 ข้อ การบริหารงานบุคคล มีจุดแข็ง - โอกาส (SO) 4 ข้อ จุดอ่อน - โอกาส (WO) 2 ข้อ จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) 4 ข้อ จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) 2 ข้อ การบริหารทั่วไปมีจุดแข็ง - โอกาส (SO) 4 ข้อ จุดอ่อน - โอกาส (WO) 2 ข้อ จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) 4 ข้อ จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) 2 ข้อ

สรุป กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีจุดแข็ง - โอกาส (SO) 12 ข้อ จุดอ่อน - โอกาส (WO) 7 ข้อ จุดแข็ง - ภาวะคุกคาม (ST) 20 ข้อ จุดอ่อน - ภาวะคุกคาม (WT) 13 ข้อ จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis แล้วนำไปวิเคราะห์ TOWS Matrix จับคู่ SO, ST, WO, WT ดังแสดงในตารางที่ 4.39 เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกและกำหนดกลยุทธ์ ผู้วิจัยได้จัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 โดยกำหนดกลยุทธ์หลักจากขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้านตามกรอบแนวคิดการวิจัย โรงเรียนลำดับตามค่าความต้องการจำเป็นซึ่งมีค่าใกล้เคียงกันจึงกำหนดกลยุทธ์หลัก จำนวน 4 กลยุทธ์ และกลยุทธ์รองกำหนดตามการบริหารงานย่อยของแต่ละกลยุทธ์หลัก จำนวน 13 กลยุทธ์ และกำหนดวิธีการดำเนินการ โดยวิเคราะห์จากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและข้อคำถามย่อยตามแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา มาพิจารณาและกำหนดวิธีดำเนินการ จำนวน 42 วิธีดำเนินการ

4.3.3.3 จัดทำร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 แสดงดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินงาน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
1. ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	1.1 ปฏิรูปหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายผลักดันให้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต ผู้บริหารกำกับติดตามให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดทำระบบการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต 	
	1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารวางแผนบูรณาการจัดครูเข้าสอนตามความเหมาะสม ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการผลิตและใช้สื่อการ 	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
		<p>เรียนการสอนที่หลากหลายในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>7. การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่</p>	
		<p>8. ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอก เช่น ปรากฏชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน</p> <p>9. ครุภัณฑ์ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอน</p> <p>10. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านทักษะชีวิต</p> <p>11. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>12. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร</p>	
	<p>1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล</p>	<p>1. พัฒนา ความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลให้กับครู</p> <p>2. ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>3. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด</p>	
<p>2. ปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพ</p>	<p>2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อ</p>	<p>1. ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน</p>	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
การศึกษา	การศึกษา	2. ส่งเสริมการระดมทุนจากนอกชุมชน ทั้งด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ในการพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	
	2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ	1. รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน 2. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ	
	2.3 ยกกระตบการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	1. โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางระบบการวางแผนการใช้งบประมาณ พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณ 2. โรงเรียนการวางแผนและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด	
	2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	2. โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้วางระบบการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ 3. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการตรวจสอบ และรายงานการใช้งบประมาณ	
3. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	1. รัฐจัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการ ไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน 2. รัฐกระจายอำนาจในการสรรหาให้กับโรงเรียนดำเนินการสรรหา	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
		<p>บุคลากรได้ตามความต้องการ</p> <p>3. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภายนอกในการร่วมกันสนับสนุนบุคลากรตามความขาดแคลนของโรงเรียน</p>	
	3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย	<p>1. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p> <p>2. โรงเรียนมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน</p>	
	3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน	<p>1. รัฐจัดงบประมาณในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>2. โรงเรียนมีการยกย่องเชิดชูเกียรติให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่น ในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ</p> <p>3. โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน</p>	
4. พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพ	<p>1. ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>2. ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับ</p>	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
	การศึกษา	<p>ชุมชน องค์กรท้องถิ่น ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างเต็มตามศักยภาพ</p> <p>3. โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p>	
	4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา	<p>1. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดทำระบบเครือข่าย internet ที่มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย</p> <p>2. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>3. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>4. พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>5. จัดให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>	
	4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน	1. โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ	

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ	หมายเหตุ
		2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน	

จากตารางที่ 4.40 พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 4 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง และ 42 วิธีดำเนินการ ดังนี้

1. กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1.1 ปฏิรูปหลักสูตร 1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน 1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล

2. กลยุทธ์ปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ 2.3 ยกระดับการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ

3. กลยุทธ์พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา 3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย 3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน

4. กลยุทธ์พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา 4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา 4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน

นำ (ร่าง)กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้เสีย ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เพื่อปรับปรุงเป็น (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)

4.3.3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) เป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 สถานภาพของผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

กลุ่มที่	สถานภาพ / ความเกี่ยวข้อง	จำนวน
1	ผู้ปฏิบัติงานระดับนโยบาย ระดับ สพฐ	4
2	ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติงานระดับ เขตพื้นที่การศึกษา	4
3	นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย	3
4	ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	9
รวม		20

จากตาราง 4.41 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1 มีจำนวนรวมทั้งหมด 20 คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในระดับนโยบาย จำนวน 4 คน ด้านผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 คน นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 4.42 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์หลัก การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

กลยุทธ์หลัก	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{x}	แปลผล	\bar{x}	แปลผล
1. ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.70	มากที่สุด	4.25	มาก
2. ปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.60	มากที่สุด	3.80	มาก
3. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.75	มากที่สุด	4.30	มาก
4. พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.75	มากที่สุด	4.45	มาก
รวม/เฉลี่ย	4.70	มากที่สุด	4.20	มาก

จากตารางที่ 4.42 พบว่า การประเมินความเหมาะสมของ(ร่าง) กลยุทธ์หลักการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเหมาะสมคือกลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และ กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) รองลงมาคือ กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.75$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดของความเหมาะสม คือกลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.60$)

การประเมินความเป็นไปได้ของ(ร่าง) กลยุทธ์หลักการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = \bar{x}.20$) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเหมาะสมคือกลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมาคือกลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.45$) กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.25$) คือ และกลยุทธ์ที่มีความเป็นไปได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.80$)

ตารางที่ 4.43 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์รอง ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1. กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
1.1 ปฏิรูปหลักสูตร	4.80	มากที่สุด	3.95	มาก
1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน	4.80	มากที่สุด	4.10	มาก
1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล	4.60	มากที่สุด	3.90	มาก
2. กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.90	มากที่สุด	4.40	มาก
2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ	4.55	มากที่สุด	3.65	มาก
2.3 ยกระดับการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	4.70	มากที่สุด	4.15	มาก
2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ	4.80	มากที่สุด	4.25	มาก
3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา	4.75	มากที่สุด	3.70	มาก
3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย	4.85	มากที่สุด	4.45	มาก
3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน	4.85	มากที่สุด	4.40	มาก
4. กลยุทธ์การพัฒนากาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.85	มากที่สุด	4.55	มาก
4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.70	มากที่สุด	4.15	มาก
4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน	4.70	มากที่สุด	4.35	มาก
รวมเฉลี่ย	4.76	มากที่สุด	4.15	มาก

จากตารางที่ 4.43 พบว่า การประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์รองการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเหมาะสมของกลยุทธ์รอง ในกลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ข้อ การปฏิรูปหลักสูตร และ ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ($\bar{x} = 4.80$) ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ ปฏิรูประบบการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.60$) กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.90$) ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.55$) กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดมี 2 ข้อ คือ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย และ พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา มีค่าเฉลี่ย 4.75 กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และ การพัฒนางานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.70

การประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเป็นไปได้ของกลยุทธ์รองในกลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ กลยุทธ์ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ($\bar{x} = 4.10$) ข้อที่มีความเป็นไปได้ต่ำสุด คือ ปฏิรูประบบการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 3.90$) กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.40$) ข้อที่มีความเป็นไปได้ต่ำสุด คือ ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{x} = 4.65$) กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ($\bar{x} = 4.45$) ส่วนข้อที่มีความเป็นไปได้ต่ำที่สุด คือ ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ($\bar{x} = 3.70$) กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.55$) ส่วนข้อที่มีความเป็นไปได้ต่ำที่สุด คือ พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.15$)

ตารางที่ 4.44 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1. กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
1.1 ปฏิรูปหลักสูตร				
1.1.1 ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมือง และกฎหมายผลักดันให้มีการออกแบบและพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของ โรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต	4.70	มากที่สุด	4.05	มาก
1.1.2 ผู้บริหารกำกับติดตามให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	4.80	มากที่สุด	4.35	มาก
1.1.3 จัดทำระบบการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนา หลักสูตร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านทักษะชีวิต	4.75	มากที่สุด	4.30	มาก
1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน				
1.2.1 ผู้บริหารวางแผนบูรณาการจัดครูเข้าสอน ตามความเหมาะสม	4.75	มากที่สุด	4.05	มาก
1.2.2 ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยในการ จัดการเรียนการสอน	4.70	มากที่สุด	4.25	มาก
1.2.3 ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร	4.80	มากที่สุด	4.35	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1. กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน				
1.2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.85	มากที่สุด	4.30	มาก
1.2.5 โรงเรียนมีการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.80	มากที่สุด	4.35	มาก
1.2.6 การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่	4.90	มากที่สุด	4.55	มากที่สุด
1.2.7 ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอก เช่น ราษฎ์ชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน	4.90	มากที่สุด	4.50	มากที่สุด
1.2.8 ครูนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักชั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอน	4.95	มากที่สุด	4.45	มาก
1.2.9 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านทักษะชีวิต	4.85	มากที่สุด	4.45	มาก
1.2.10 ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน	4.90	มากที่สุด	4.30	มาก
1.2.11 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	4.80	มากที่สุด	4.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล				
1.3.1 พัฒนา ความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลให้กับครู	4.75	มากที่สุด	4.35	มาก
1.3.2 ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย	4.75	มากที่สุด	4.30	มาก
1.3.3 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด	4.80	มากที่สุด	4.30	มาก
2. กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา				
2.1.1 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน	4.95	มากที่สุด	4.40	มาก
2.1.2 ส่งเสริมการระดมทุนจากนอกชุมชน ทั้งด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ในการพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.80	มากที่สุด	4.15	มาก
2. กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ				
2.2.1 รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน	4.50	มากที่สุด	3.45	ปานกลาง
2.2.2 โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ	4.75	มากที่สุด	3.95	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
2.3 ยกระดับการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ				
2.3.1 โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางระบบการวางแผนการใช้งบประมาณ พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณ	4.55	มากที่สุด	4.00	มาก
2.3.2 โรงเรียนวางแผนและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด	4.75	มากที่สุด	4.35	มาก
2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ				
2.4.1 โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้วางระบบการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ	4.60	มากที่สุด	4.15	มาก
2.4.2 ผู้บริหารกำกับ ติดตาม การตรวจสอบ และรายงานการใช้งบประมาณ	4.75	มากที่สุด	4.30	มาก
3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา				
3.1.1 รัฐจัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการ ไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน	4.60	มากที่สุด	3.45	ปานกลาง
3.1.2 รัฐกระจายอำนาจในการสรรหาให้กับโรงเรียนดำเนินการสรรหาบุคลากรได้ตามความต้องการ	4.65	มากที่สุด	3.50	มาก
3.1.3 โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภายนอกในการร่วมกันสนับสนุนบุคลากรตามความขาดแคลนของโรงเรียน	4.75	มากที่สุด	4.10	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย				
3.2.1 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเพียงพอ	4.80	มากที่สุด	4.20	มาก
3.2.2 โรงเรียนมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเฉพาะด้านการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.80	มากที่สุด	4.25	มาก
3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน				
3.3.1 รัฐจัดงบประมาณในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.65	มากที่สุด	3.75	มาก
3.3.2 โรงเรียนมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่น ในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ	4.85	มากที่สุด	4.30	มาก
3.3.3 โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน	4.85	มากที่สุด	4.40	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
4. กลยุทธ์การพัฒนากิจการบริการทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา				
4.1.1 ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้	4.90	มากที่สุด	4.65	มากที่สุด
4.1.2 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชนองค์กรท้องถิ่น ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ	4.75	มากที่สุด	4.25	มาก
4.1.3 โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.90	มากที่สุด	4.55	มากที่สุด
4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา				
4.2.1 โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดทำระบบเครือข่าย Internet ที่มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทางวิชาการ กับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย	4.65	มากที่สุด	4.20	มาก
4.2.2 พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.65	มากที่สุด	4.20	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 1

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	\bar{x}	แปลผล	\bar{x}	แปลผล
4. กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา				
4.2.3 พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.80	มากที่สุด	4.30	มาก
4.2.4 จัดให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.70	มากที่สุด	4.20	มาก
4.3 การพัฒนางานกิจการนักเรียน				
4.3.1 โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ	4.85	มากที่สุด	4.50	มากที่สุด
4.3.2 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน	4.90	มากที่สุด	4.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.44 พบว่า การประเมินความเหมาะสมของวิธีดำเนินการการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ครูนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอน (\bar{x} = 4.95) รองลงมา มี 3 วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1. การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ 2. การประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอก เช่น ราษฎรชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน และ 3. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน (\bar{x} = 4.90) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายผลักดันให้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต และครูนำเทคโนโลยีที่

เหมาะสมมาช่วย ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.70$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ การขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.95$) รองลงมา คือ การส่งเสริมการระดมทุนจากนอกชุมชน ทั้งด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ในการพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.80$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน ($\bar{x} = 4.50$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามี 2 วิธีดำเนินการ คือ 1. โรงเรียนมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่น ในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ และ 2. โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดการงบประมาณเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเพียงพอ และโรงเรียนมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเฉพาะด้านการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.80$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ รัฐจัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการ ไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.60$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใน กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 3 วิธีดำเนินการ คือ 1. ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้ เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.90$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ ($\bar{x} = 4.85$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด มี 2 วิธีดำเนินการ คือ 1. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดทำระบบเครือข่าย Internet ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย 2. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ($\bar{x} = 4.65$)

การประเมินความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 วิธีดำเนินการ คือ 1. การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ 2. ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอก เช่น ประชาชน ชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน 3. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร 4. ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ 5. โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 6. โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ และ 7. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน และมีวิธีดำเนินการที่มีความเป็นไปได้ระดับปานกลาง จำนวน 2 วิธีดำเนินการ คือ 1. รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน 2. รัฐจัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการ ไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน นอกนั้นมีความเป็นไปได้ระดับ มาก จำนวน 33 วิธีดำเนินการ วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มหลัก กลุ่มการปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ($\bar{x} = 4.55$) รองลงมา มี 2 วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1. ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอก เช่น ประชาชน ชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน 2. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{x} = 4.50$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายผลักดันให้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต และผู้บริหารวางแผนบูรณาการจัดครูเข้าสอนตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.05$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้มากที่สุดในกลุ่มหลัก กลุ่มการปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ การขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมา คือ โรงเรียนวางแผนและใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{x} = 4.35$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน ($\bar{x} = 3.45$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้มากที่สุดในกลุ่มหลัก กลุ่มการพัฒนากระบวนการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอน

ในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่น ในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ ($\bar{x} = 4.30$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด คือ รัฐ จัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการ ไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน ($\bar{x} = 3.45$) วิธีดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้มากที่สุดใน กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.65$) รองลงมา คือ โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.55$) ส่วนวิธีการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด มี 3 วิธีดำเนินการ คือ 1. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดทำระบบเครือข่าย Internet ที่มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทางวิชาการ กับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย 2. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. จัดให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.20$)

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เสนอแนะการพัฒนาร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) ดังนี้

- 1) กลยุทธ์มีการเขียนที่กระชับไม่เยิ่นเย้อ
- 2) กรอบแนวคิดการวิจัย มีความสมบูรณ์
- 3) กลยุทธ์หลัก รอง มีจำนวนมากเกินไปเมื่อต้องใช้โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
- 4) กลยุทธ์หลัก 1,2 และกลยุทธ์รอง 1,3,5 ใช้คำว่าปฏิรูปกว้างเกินไป
- 5) กลยุทธ์ตอบสนองเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกมีน้อย
- 6) กลยุทธ์มีความเหมาะสมแล้วควรตรวจสอบการพิมพ์ สะกดคำ ความถูกต้องของการพิมพ์
- 7) ปรับภาษาให้สละสลวย มีประธาน กริยา กรรม ความเชื่อมโยงและมองเห็นการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- 8) กลยุทธ์นี้ใครเป็นผู้ใช้ ควรปรับความคงที่ของภาษาไม่สลับไปมาระหว่างผู้บริหารหรือ รัฐ
- 9) คำว่าปฏิรูป อาจเปลี่ยน เป็น เร่งดำเนินการ หรือ เร่งพัฒนา
- 10) ควรเขียนวิธีดำเนินการให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม ว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร และไปถึงเป้าหมายของกลยุทธ์
- 11) ควรปรับวิธีการลำดับตัวเลขกลยุทธ์ หลัก รอง และวิธีดำเนินการ เป็น 1. กลยุทธ์หลัก
1.1 กลยุทธ์รอง 1.1.1 วิธีการดำเนินการของกลยุทธ์รอง

จากข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจึงพัฒนาร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 2 โดยปรับภาษาให้มีความเชื่อมโยงมากขึ้น ปรับความถูกต้องของภาษา ความถูกต้องของการพิมพ์ และปรับระบบการจัดตัวเลขกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ พร้อมทั้งเพิ่มการระบุ คู่กลยุทธ์ ส่วนการใช้คำว่าปฏิรูป นำไปเป็นประเด็นในการอภิปรายในขั้นตอนการประชุมกลุ่มสนทนา

4.3.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นได้ ของผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล และแก้ไขเป็น (ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2) ปรากฏดังตาราง 4.45

ตารางที่ 4.45 ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
WO,WT	1. ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	1.1 ปฏิรูปหลักสูตร (WO,WT)	11.1.1 ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายผลักดันให้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต 1.1.2 ผู้บริหารกำกับติดตามให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1.1.3 จัดทำระบบการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะชีวิต

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		1.2 ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน (SO,ST)	1.2.1 ผู้บริหารวางแผนบูรณาการจัดการครู เข้าสอนตามความเหมาะสม 1.2.2 ครุนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วย ในการจัดการเรียนการสอน 1.2.3 ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของ หลักสูตร 1.2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1.2.5 โรงเรียนมีการผลิตและใช้สื่อการ เรียนการสอนที่หลากหลายในการส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน 1.2.6 การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานที่ 1.2.7 ประสานความร่วมมือวิทยากร ภายนอก เช่น ประชาชน ชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ ความรู้แก่ผู้เรียน 1.2.8 ครุนำผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่าน มา มาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนจัดการเรียน การสอน 1.2.9 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมด้านทักษะชีวิต

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
			<p>1.2.10 ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ</p> <p>1.2.11 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร</p>
		1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล (WO,WT)	<p>1.3.1 พัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลให้กับครู</p> <p>1.3.2 ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>1.3.3 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด</p>
WO,WT	2. ปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (SO,ST)	<p>2.1.1 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน</p> <p>2.1.2 ส่งเสริมการระดมทุนจากนอกชุมชน ทั้งด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ในการพัฒนาการดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ (WO,WT)	2.2.1 รัฐจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ ไม่ยึดเฉพาะตามรายหัวควรจัดสรรตามสภาพและความจำเป็นของโรงเรียนควบคู่กัน 2.2.2 โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ
		2.3 ยกกระตบการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ (SO,ST)	2.3.1 โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวางระบบการวางแผนการใช้งบประมาณ พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณ 2.3.2 โรงเรียนวางแผนและใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด
		2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ (SO,ST)	2.4.1 โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้วางระบบการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ 2.4.2 ผู้บริหารกำกับ ติดตามการตรวจสอบ และรายงานการใช้งบประมาณ

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
SO,ST	3. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผน อัตรากำลังและการสรรหา (WO,WT)	3.1.1 รัฐจัดสรรอัตรากำลังแบบบูรณาการไม่ยึดตามจำนวนนักเรียนอย่างเดียว จัดตามความขาดแคลน จัดตามการจัดชั้นเรียน 3.1.2 รัฐกระจายอำนาจในการสรรหาให้กับโรงเรียนดำเนินการสรรหาบุคลากรได้ตามความต้องการ 3.1.3. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภายนอกในการร่วมกันสนับสนุนบุคลากรตามความขาดแคลนของโรงเรียน
		3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย (SO,ST)	3.2.1 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเพียงพอ 3.2.2 โรงเรียนมีการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเฉพาะด้านการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
		3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน (SO,ST)	3.3.1 รัฐจัดงบประมาณในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
			<p>3.3.2 โรงเรียนมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ</p> <p>3.3.3 โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน</p>
SO,ST	4. พัฒนาการ บริหารทั่วไป เพื่อยกระดับ คุณภาพ การศึกษา	4.1 พัฒนาอาคาร สถานที่ แหล่ง เรียนรู้ และ สภาพแวดล้อมให้ เอื้อต่อการยกระดับ คุณภาพการศึกษา (SO,ST)	<p>4.1.1 ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>4.1.2 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรท้องถิ่น ในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ</p> <p>4.1.3 โรงเรียนร่วมกับชุมชน และองค์กรท้องถิ่น ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p>

ตารางที่ 4.45 (ต่อ) ร่างกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีดำเนินการ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2

คู่กลยุทธ์	กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (WO,WT)	<p>4.2.1 โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดทำระบบเครือข่าย Internet ที่มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทางวิชาการกับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย</p> <p>4.2.2 พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหารการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>4.2.3 พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหารการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>4.2.4 พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>4.2.5 จัดให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา</p>
		4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน (SO,ST)	<p>4.3.1 โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ</p> <p>4.3.2 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน</p>

จากตารางที่ 4.45 พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง 42 วิธีดำเนินการ ดังนี้

1. กลยุทธ์ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1.1 ปฏิรูปหลักสูตร 1.2 ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน 1.3 ปฏิรูปการวัดและประเมินผล
2. กลยุทธ์ปฏิรูประบบการบริหารงบประมาณเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 2.1 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2.2 ปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ 2.3 ยกระดับการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 2.4 พัฒนาระบบการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ
3. กลยุทธ์พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 3.1 ปรับเปลี่ยนระบบการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา 3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย 3.3 พัฒนาระบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้คุณภาพผู้เรียนเป็นฐาน
4. กลยุทธ์พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา 4.2 พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา 4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน

ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2 โดยการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion)

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ฉบับที่ 2 ไปพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องจากการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion) จำนวน 8 คน สรุปผลได้ดังนี้

1. กลยุทธ์หลัก ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ทุกข้อ แต่กลยุทธ์หลักที่ 1, 2 ควรปรับเปลี่ยนคำอื่นแทนคำว่าปฏิรูป เพราะเป็นคำที่ใหญ่ไปหากเป็นกลยุทธ์ระดับโรงเรียน อาจใช้คำว่า เร่งพัฒนา

2. กลยุทธ์รอง ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทุกข้อ แต่ กลยุทธ์รองที่ 1, 3, 5 ควรปรับเปลี่ยนคำอื่นแทนคำว่าปฏิรูป เพราะเป็นคำที่ใหญ่ไปหากเป็นกลยุทธ์ระดับโรงเรียน อาจใช้คำว่า เร่งพัฒนา

3. วิธีดำเนินการ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า

1) วิธีดำเนินการยังไม่เป็นรูปธรรมมากนักควรปรับให้ชัดเจน ใคร ทำอะไร อย่างไร เกิดผลกับใครอย่างไร และถ้าโรงเรียนเป็นผู้ใช้กลยุทธ์ ควรตัดคำว่า รัฐ เปลี่ยนเป็น ผู้บริหาร หรือ ครู

2) วิธีการดำเนินการบางข้ออยู่นอกเหนืออำนาจของโรงเรียน จึงมีความเป็นไปได้ น้อย ควรนำไปเขียนในข้อเสนอแนะ

3) วิธีการดำเนินการบางข้อยังไม่ถึงเป้าหมายของกลยุทธ์

4) วิธีการดำเนินการยังไม่เห็นเด่นชัดว่าเป็นลักษณะเฉพาะของโรงเรียนขนาดเล็ก บางข้อโรงเรียนขนาดเล็กอาจทำไม่ได้ เพราะครูน้อย นักเรียนน้อย ชุมชนเล็ก

5) ควรนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกมาใช้ ในการ เสนอแนะ วิธีดำเนินการ

4. สรุปข้อเสนอแนะโดยภาพรวม

1) กลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองมีความครอบคลุม มีความเหมาะสมในระดับมาก และมากที่สุด แต่บางข้อมีความเป็นไปได้ปานกลางเนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจของโรงเรียนและไม่น่าจะ เป็นไปได้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2) กลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รอง ไม่สะท้อนว่าใช้ได้เฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียน ขนาดไหนก็สามารถนำไปใช้ได้ ควรเขียนให้ตอบโจทย์โรงเรียนขนาดเล็ก

3) กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 13 กลยุทธ์ วิธีดำเนินการ 42 วิธีดำเนินการ มากเกินไปสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ควรหลอมรวมปรับลดลงไม่จำเป็นต้องเอามาหมด อาจเลือก จุดอ่อน หรือ จุดแข็งมากำหนดกลยุทธ์

4) วิธีดำเนินการควรเขียนให้ชัดเจนสะท้อนความเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เหมาะสม กับสภาพบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเป็นรูปธรรมคงเส้นคงวา

5) ควรนำกรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษา มาเขียนในกลยุทธ์รองเพื่อเขียน วิธีดำเนินการได้เชื่อมโยงการบริหารงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามกรอบแนวคิด

6) แม้ว่ากลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รองจะมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ระดับมาก ถึงมากที่สุด แต่ถ้าปรับให้เหมาะสมและสะท้อนความเป็นโรงเรียนขนาดเล็กได้กลยุทธ์จะมีความ เหมาะสมและโรงเรียนขนาดเล็กนำไปใช้ได้จริง

4.3.4 ปรับปรุงร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย

นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาปรับปรุงเป็น กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย

ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิโดยปรับเลือกกลยุทธ์หลักจากการบริหารงานในแต่ละด้านที่เป็นจุดแข็ง สามารถจัดจุดอ่อน และมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและเป็นไปได้สูงมาเป็นกลยุทธ์หลัก จำนวน 4 กลยุทธ์ และปรับกลยุทธ์รองเชื่อมโยงกับเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษาดำเนินการวิจัยได้กลยุทธ์รองรวม 8 กลยุทธ์ วิธีดำเนินการปรับให้สะท้อนบริบทโรงเรียนขนาดเล็กโดยปรับจากวิธีการดำเนินการเดิมในข้อที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงและนำสภาพแวดล้อมภายนอกในด้านที่เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กมาเขียนสอดแทรกในวิธีดำเนินการ ได้วิธีดำเนินการ 34 วิธีดำเนินการ ดังแสดงในตารางที่ 4.46

ตารางที่ 4.46 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
1. เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	1.1 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.1.1 โรงเรียนร่วมกับชุมชนในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการตามความต้องการของท้องถิ่น บูรณาการกลุ่มสาระ และระดับชั้น 1.1.2 ผู้บริหารวางแผน จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมตามสภาพบริบทของโรงเรียน เช่น จัดชั้นเรียนแบบคละชั้น ในกรณีครูไม่ครบชั้น จัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการในกรณีครูไม่ครบกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 1.1.3 ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นตามสาระการเรียนรู้ ที่ตนถนัด (กรณีครูไม่ครบชั้น) จัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ โดยยึดกลุ่มสาระใดสาระหนึ่งเป็นแกน (กรณีครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างบูรณาการ)

ตารางที่ 4.46 (ต่อ) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>1.1.4 ครูนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร</p> <p>1.1.5 ผู้บริหารขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ เช่น นโยบายการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) นโยบาย Tablet PC โดยการควบคุม กำกับ ติดตามให้ครูนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.1.6 ผู้บริหารควบคุมกำกับติดตามให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด</p>
	<p>1.2 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p>	<p>1.2.1 โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ</p> <p>1.2.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น กิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย เช่น กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี การรักษาสุขภาพและการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เช่น กิจกรรม กีฬาและนันทนาการ กิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมการออกกำลังกายตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสัปดาห์เพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย</p> <p>1.2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการทั้งด้านวิชาการและสอดแทรกการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1.2.4 ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

ตารางที่ 4.46 (ต่อ) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
2. พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	2.1 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	<p>2.1.1 ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ กศน. หรือโรงเรียนมัธยมในท้องถิ่นในการสนับสนุนบุคลากร เช่น นักศึกษาฝึกประสบการณ์ นักวิชาการ มาช่วยสอนหรือให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ</p> <p>2.1.2 ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโรงเรียน</p> <p>2.1.3 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายในการหมุนเวียนครูที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หมุนเวียนสอนนักเรียน</p> <p>2.1.4 ผู้บริหารประสานขอรับงบประมาณสนับสนุนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนจากหน่วยงานภายนอก ชุมชน เช่น มูลนิธิ โรงงาน บริษัทเอกชน</p>
	2.2 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	<p>2.2.1 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับวัด หรือองค์กรศาสนาในการขอความอนุเคราะห์พระมาสอนพุทธศาสนาในโรงเรียนตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน</p> <p>2.2.2 ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลมาให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตและการดูแลสุขภาพ</p> <p>2.2.3 ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขอรับงบประมาณสนับสนุนด้านอุปกรณ์กีฬา และการก่อสร้างลานกีฬา</p>

ตารางที่ 4.46 (ต่อ) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
		<p>2.2.4 ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับตำรวจในการอบรมความประพฤตินักเรียน เช่น โครงการ ครู D.A.R.E</p> <p>2.2.5 ผู้บริหารขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย เศรษฐกิจพอเพียงเช่น จัดทำโครงการด้านการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์เพื่ออาหารกลางวัน เพื่อลดงบประมาณในการจัดทำอาหารกลางวันและยังช่วยฝึกทักษะในการทำงาน ปลูกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกด้าน ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย</p>
<p>3. พัฒนาการ บริหารงานบุคคล ด้านการสร้างเสริม ประสิทธิภาพ ของบุคลากร เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา</p>	<p>3.1 สร้างเสริม ประสิทธิภาพ ของบุคลากร ให้เอื้อต่อการ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน</p>	<p>3.1.1 ผู้บริหารจัดให้ครูเข้ารับการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อบรมผ่านสื่อ ICT หรือ ประสานขอวิทยากรพี่เลี้ยงมาอบรมให้ครูที่โรงเรียนในเรื่องที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสอนคละชั้น ด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>3.1.2 ผู้บริหารจัดระบบการให้รางวัล การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ครูโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นฐาน</p> <p>3.1.3 ผู้บริหารจัดหาสื่ออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ สื่อวีดิทัศน์ CAI ให้ครบทุกห้องเรียนเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน</p>

ตารางที่ 4.46 (ต่อ) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	3.2 สร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.2.1 ผู้บริหารจัดให้ครูเข้ารับการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อบรมผ่านสื่อ ICT หรือ ประสานขอวิทยากรพี่เลี้ยงมาอบรมให้ครูที่โรงเรียน ด้านทักษะชีวิต ทักษะในศตวรรษที่ 21 3.2.2 ผู้บริหารประสานหน่วยงานสาธารณสุข มาอบรมด้านโภชนาการ ด้านการรักษาสุขภาพ 3.2.3 ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้าปฏิบัติธรรม ในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน และจัดค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมครูและนักเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4.เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.1.1 โรงเรียนร่วมกับชุมชนร่วมกันสำรวจ จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และพัฒนาให้อยู่ในสภาพที่ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้ เช่น วัด สวนป่า แปลงเกษตร โดยอาจนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการความรู้ เช่น วิกิทัศน์ CAI 4.1.2 ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำแหล่งเรียนรู้การดำเนินการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนทั้ง 5 องค์กรประกอบ 4.1.3 ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง ร่วมกันจัดสร้างหรือพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต 4.1.4 ครูจัดตกแต่งห้องเรียนคุณภาพมีมุมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 4.1.5 ผู้บริหาร ครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำ ทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น ต้นไม้พุดได้ ถนนสายอาเซียน สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ส้วมสุขสันต์ 4.1.6 ผู้บริหาร ครู และชุมชนร่วมกันจัดทำสนามเด็กเล่น ห้องเรียนคุณภาพตามแนวนโยบายการจัดการเรียนรู้แบบ BBL

ตารางที่ 4.46 (ต่อ) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์รอง	วิธีดำเนินการ
	4.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.2.1 โรงเรียนร่วมกับชุมชนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เช่น วัด ลานธรรมะ ห้องพระพุทธรูป ป้ายสุภาสิตคำพังเพย พุทธวจน 4.2.2 โรงเรียนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยในการเสริมสร้างทักษะชีวิต เช่น สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 4.2.3 โรงเรียนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยในการเสริมสร้างสุขภาพแก่นักเรียน เช่น ลานกีฬา สวนสุขภาพ ห้องพยาบาล

จากตารางที่ 4.46 พบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากการปรับเปลี่ยน และจัดกลุ่มกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion) สามารถกำหนดกลยุทธ์หลักได้ 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์รอง 8 กลยุทธ์ วิธีดำเนินการ 34 วิธีดำเนินการ ดังนี้

1. กลยุทธ์เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 1.1 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1.2 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. กลยุทธ์พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 2.1 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.2 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. กลยุทธ์พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 3.1 สร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรให้เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.2 สร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

4. กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ได้แก่ 4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed methods research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 375 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าความต้องการจำเป็น (PNI Modified) และการวิเคราะห์เนื้อหา ในบทนี้ได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1) ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน ยึดตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550) ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.83$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยปรากฏผล ดังนี้

1.1) ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

1.2) ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

1.3) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง และการสรรหา การพัฒนาครู และ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

1.4) ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการพัฒนางานกิจการนักเรียน ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

2) คุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยอาศัย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ด้านนโยบายการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษา ด้านทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและพัฒนารอบคุณภาพการศึกษา โดยเน้นคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยกรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน 2 ด้าน คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.83$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย ปรากฏผลดังนี้

2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.83 โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.83$)

5.1.2 สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.1) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณารายด้านตามขอบข่ายการบริหารงาน พบว่าด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมาคือ ด้านการ

บริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 3.81$) การบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 3.81$) และการบริหารวิชาการ ($\bar{x} = 3.77$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านตามคุณภาพการศึกษา พบว่า การปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ย 3.74 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{x} = 3.79$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{x} = 3.69$)

สภาพปัจจุบันสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($\bar{x} = 3.71$) รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.68$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.67$) และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 3.63$) ตามลำดับ

1.2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านค่าเฉลี่ย 4.69 เมื่อพิจารณารายด้านตามขอบข่ายการบริหารงาน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.73) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ (4.69) การบริหารวิชาการ (4.67) และการบริหารงานบุคคล (4.66) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านตามคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดทุกด้าน ค่าเฉลี่ยรวม 4.51 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (4.53) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (4.48)

สภาพที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.37$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.36$) และปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย มีค่าเฉลี่ย สภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด ($\bar{x} = 4.28$)

2) ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงาน พบว่าโดยภาพรวม มีค่าความต้องการจำเป็นเฉลี่ย 0.228 ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าความ

ต้องการจำเป็น 0.239 รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็น 0.231 ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าความต้องการจำเป็น 0.223 และด้านการบริหารทั่วไปมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ 0.219 เมื่อพิจารณาตามคุณภาพการศึกษา พบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นเฉลี่ย 0.206 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ 0.214 และ 0.195 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณางานย่อยด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การพัฒนาหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การจัดการเรียนการสอน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การใช้งบประมาณมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหามีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การพัฒนาครู มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

ความต้องการจำเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.202$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.201$) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.188$) และ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.154$) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารงบประมาณ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด ด้านการบริหารทั่วไป ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปผลได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 อันดับแรกคือ การจัดสรรงบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.306$) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{\text{modified}} = 0.280$) การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ($PNI_{\text{modified}} = 0.278$) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ การใช้งบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.186$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านคุณภาพการศึกษา พบว่าด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ด้านผลการเรียนเฉลี่ย

(GPA) และด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) มีค่าความต้องการจำเป็นเท่ากัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.214$) และ ด้านทักษะชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.209$) ตามลำดับ

3) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ในภาพรวมของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม สรุปได้ดังนี้

จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวมจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ 1) การบริหารงานบุคคล และ 2) การบริหารทั่วไป

จุดแข็งของการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายงานย่อย ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และการพัฒนางานกิจการนักเรียน

จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวมจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ และ 2) การบริหารงบประมาณ

จุดอ่อนของการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายงานย่อย ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

โอกาสของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เมื่อพิจารณาแยกตามขอบข่ายการบริหารงาน สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายเป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ส่วนปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ภาวะคุกคามต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาแยกตามขอบข่ายการบริหารงาน สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ

บริหารทั่วไป ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นภาวะคุกคามต่อ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นภาวะคุกคาม ต่อการบริหารวิชาการและการบริหารงบประมาณ

5.1.3 กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ดังนี้ 1) เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย กลยุทธ์รอง 8 กลยุทธ์ และ 34 วิธีดำเนินการ ดังนี้

กลยุทธ์หลัก: 1 เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

1.1 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีวิธีดำเนินการ 6 วิธี ได้แก่ 1) โรงเรียนร่วมกับชุมชนในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการตามความต้องการของท้องถิ่น บูรณาการกลุ่มสาระ และระดับชั้น 2) ผู้บริหารวางแผน จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมตามสภาพบริบทของโรงเรียน เช่น จัดชั้นเรียนแบบคละชั้น ในกรณีครูไม่ครบชั้น จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในกรณีครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นตามสาระการเรียนรู้ ที่ตนถนัด (กรณีครูไม่ครบชั้น) จัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยยึดกลุ่มสาระใดสาระหนึ่งเป็นแกน (กรณีครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้) 4) ครูนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร 5) ผู้บริหารขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ เช่น นโยบายการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) นโยบาย Tablet PC โดยการควบคุม กำกับ ติดตามให้ครูนำสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารควบคุมกำกับติดตามให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

1.2 เร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 4 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและสนใจ 2) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น

กิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย เช่นกิจกรรม ลูกเสือ- เนตรนารี การรักษาสุขภาพและการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เช่นกิจกรรม กีฬาและ นันทนาการ กิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมการออกกำลังกายตามนโยบาย ของรัฐบาลในแต่ละสัปดาห์เพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย 3) คุรุจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณา การทั้งด้านวิชาการและสอดแทรกการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม 4) ครูดำเนินการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

กลยุทธ์หลัก: 2 พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการ ระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

2.1 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 4 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับ สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ กศน. หรือ โรงเรียนมัธยมในท้องถิ่นในการสนับสนุนบุคลากร เช่น นักศึกษาฝึกประสบการณ์ นักวิชาการ มาช่วยสอน หรือให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ 2) ผู้บริหารประสาน ขอความร่วมมือ กับปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโรงเรียน 3) ผู้บริหาร ประสานความร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายในการหมุนเวียนครูที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้หมุนเวียนสอนนักเรียน 4) ผู้บริหารประสานขอรับงบประมาณสนับสนุนการ ยกระดับคุณภาพผู้เรียนจากหน่วยงานภายนอกชุมชน เช่น มูลนิธิ โรงงาน บริษัทเอกชน

2.2 ขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มี 5 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับ วัด หรือองค์กรศาสนาในการขอความอนุเคราะห์พระมาสอนพุทธศาสนาในโรงเรียนตามแนวทางการ ดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 2) ผู้บริหารประสานขอความ ร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาให้ความรู้ด้านทักษะชีวิตและการดูแลสุขภาพ 3) ผู้บริหารประสานขอความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขอรับงบประมาณสนับสนุน ด้านอุปกรณ์กีฬา และการก่อสร้างลานกีฬา 4) ผู้บริหารประสานความร่วมมือกับตำรวจในการอบรม ความประพฤตินักเรียน เช่น โครงการ ครู D.A.R.E 5) ผู้บริหารขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย เศรษฐกิจพอเพียงเช่น จัดทำโครงการด้านการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่ออาหารกลางวัน เพื่อลด งบประมาณในการจัดทำอาหารกลางวันและยังช่วยฝึกทักษะในการทำงาน ปลูกคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกด้าน ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย

กลยุทธ์หลัก: 3 พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

3.1 สร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรให้เอื้อต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 3 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารจัดให้ครูเข้ารับการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อบรมผ่านสื่อ ICT หรือ ประสานขอวิทยากรพี่เลี้ยงมาอบรมให้ครูที่โรงเรียนในเรื่องที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสอนคละชั้น ด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารจัดระบบการให้รางวัล การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานครูโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นฐาน 3) ผู้บริหารจัดหาสื่ออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ สื่อวีดิทัศน์ CAI ให้ครบทุกห้องเรียนเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3.2 สร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มี 3 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) ผู้บริหารจัดให้ครูเข้ารับการอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อบรมผ่านสื่อ ICT หรือ ประสานขอวิทยากรพี่เลี้ยงมาอบรมให้ครูที่โรงเรียน ด้านทักษะชีวิต ทักษะในศตวรรษที่ 21 2) ผู้บริหารประสานหน่วยงานสาธารณสุข มาอบรมด้านโภชนาการ ด้านการรักษาสุขภาพ 3) ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้าปฏิบัติธรรม ในช่วงวันหยุดหรือปิดภาคเรียน และจัดค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมครูและนักเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

กลยุทธ์หลัก: 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ดังนี้

4.1 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 6 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) โรงเรียนร่วมกับชุมชน สำรวจ จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาให้อยู่ในสภาพที่ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้ เช่น วัด สวนป่า แปลงเกษตร โดยอาจนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการความรู้ในรูปแบบ วีดิทัศน์ หรือ CAI 2) ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนร่วมกันจัดทำแหล่งเรียนรู้ การดำเนินการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบ 3) ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ปกครองร่วมกันจัดสร้างหรือพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต 4) ครูจัดตกแต่งห้องเรียนคุณภาพ มีมุมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ 5) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนร่วมกันจัดทำให้ทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น ต้นไม้พูดได้ ถนนสายอาเซียน สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ส้วมสุขสันต์ 6) ผู้บริหาร ครู และชุมชนร่วมกันจัดทำสนามเด็กเล่น ห้องเรียนคุณภาพตามแนวนโยบายการจัดการเรียนรู้แบบ BBL

4.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มี 3 วิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) โรงเรียนร่วมกับชุมชนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เช่น วัด ลานธรรมะ ห้องพระพุทธรูป ป้ายสุภาษิต คำพังเพย พุทธวจน 2) โรงเรียนร่วมกับชุมชนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยในการเสริมสร้างทักษะชีวิต เช่น สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 3) โรงเรียนร่วมกับชุมชนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยในการเสริมสร้างสุขภาพแก่นักเรียน เช่น ลานกีฬา สวนสุขภาพ ห้องพยาบาล

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเน้นที่ภารกิจในการบริหารโรงเรียนในแต่ละด้านเชื่อมโยงสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการบริหารงานจะครอบคลุมตามขอบข่ายการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นภารกิจที่ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกขนาดต้องดำเนินการ จากผลการวิจัย มีประเด็นในการอภิปรายผล 3 ประเด็น คือ 1) ขอบข่ายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก 3) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

5.2.1 ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา

จากการประเมินกรอบแนวคิด พบว่า

1) ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารโรงเรียนไม่ว่าจะขนาดใดต้องครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 4 ด้านนี้ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ที่กระจายอำนาจการบริหารงาน 4 ด้านดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน มีความเห็นว่าเหมาะสม โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยตรง (จันทรานี สงวนนาม, 2545)

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานโรงเรียนทุกด้านส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นที่จะศึกษาให้ครอบคลุมทุกด้าน แต่โรงเรียนขนาดเล็กมีครูและความพร้อมด้านทรัพยากรต่าง ๆ น้อยจึงน่าสนใจที่จะศึกษาว่าการบริหารงานในแต่ละด้านมีสภาพการปฏิบัติอย่างไร ซึ่งการแบ่งกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กออกเป็น 4 ด้านยังสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการ

บริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2557) และงานวิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ของ สมคิด โพธิ์จุมพล และ พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2558) ที่แบ่งการบริหารงาน โรงเรียนครอบคลุมงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไป

2) กรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความเห็นว่าเหมาะสม มีความละเอียดครอบคลุม ทุกด้าน

จะเห็นได้ว่าการยกระดับคุณภาพการศึกษาจะให้ความสำคัญแก่ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ได้ต้องให้ความสำคัญควบคู่กับด้านคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ คือ เก่ง ดี และมีความสุข สอดคล้องกับ รัตนา ดวงแก้ว (2556) ที่กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ที่กำหนดตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ว่า “หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักค่านิยมไทย 12 ประการ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2560: น.2) ยิ่งไปกว่านั้นยังสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2548) และ รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ “กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จ การจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ของ จันทร์จิรา จุมหล้า และคณะ (2557) ที่กล่าวว่า ผลผลิตของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียนเป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้น การที่จะดูว่าคุณภาพการศึกษาเป็นเช่นไรต้องดูคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.2.2 การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิจัย พบว่า

1) การบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ มีสภาพการปฏิบัติที่น้อยที่สุด และมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด เป็นจุดอ่อนต่อการบริหารงานโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณางานย่อยพบว่า การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล เป็นจุดอ่อน มีเพียงด้านการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจุดแข็ง

แสดงให้เห็นว่าปัญหาหลักที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นถ้าจะยกระดับคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านการบริหารวิชาการเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2004) ที่กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจึงอยู่ที่งานวิชาการ และ Sillapaanan (2543) ยังกล่าวไว้ว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องให้ความสำคัญกับผลสำเร็จทางวิชาการ สอดคล้องกับ จันทรานี สงวนนาม (2545) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา และเป็นงานสนับสนุน นอกจากนี้ Hoy, W.K, & Miskel, C.G (2007) ยังกล่าวว่า งานวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน ถือเป็นแก่นของการบริหารโรงเรียน และถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และถือเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ พบว่า ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายมีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด จัดเป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารวิชาการ ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม โดยด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

เมื่อพิจารณาค่าความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และข้อจำกัดของโรงเรียนขนาดเล็ก จึงนำไปสู่การเลือกการบริหารงานที่เป็นจุดแข็งมากำหนดเป็นกลยุทธ์เพื่อพัฒนาจุดแข็งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กำหนดเป็นกลยุทธ์การ **เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา** ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่เน้นการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูน้อย ครูไม่ครบ

ชั้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการสอนคณะชั้น (อาทิตยา ปัญญา และคณะ, 2556) การเร่งดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลอย่างเคร่งครัดในด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม DLTV การจัดการเรียนการสอนแบบ BBL ซึ่งผู้บริหารต้องควบคุมกำกับติดตามให้ครู ดำเนินการตามนโยบายอย่างถูกต้อง และต่อเนื่อง

2) การบริหารงบประมาณ

สภาพปัจจุบันมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในด้านที่ต้องการ ให้ปฏิบัติมากที่สุด แต่เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เป็นจุดอ่อนต่อการบริหารงานโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณางานย่อย พบว่า ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีค่าความ ต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับ 1 เป็นจุดอ่อน ส่วนด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การใช้ งบประมาณ และการตรวจสอบ ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ เป็นจุดแข็ง เมื่อพิจารณา ค่าความต้องการจำเป็นในภาพรวมด้านการบริหารงบประมาณพบว่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูง เป็นอันดับ 2 รองจากการบริหารวิชาการ

แสดงให้เห็นว่า การบริหารงบประมาณไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียน ขนาดเล็ก โดยเฉพาะในด้านการได้รับการจัดสรรงบประมาณ มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชนของ พัทธนันท์ ทรรษาภิรมย์โชค และ จิราภรณ์ กาแก้ว (2557) สรุปไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ขนาดเล็กประการหนึ่ง คือ ปัจจัยภายในด้านการบริหารจัดการซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กยังได้รับ งบประมาณ ไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ และจากการ SWOT ของ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) พบว่าจุดอ่อนประการหนึ่งคือ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการบริหารจัดการ และจากงานวิจัย ของ จันทรจิรา จูมพลหล้า และคณะ (2557) พบว่าผู้บริหาร ส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่ขาดแคลน งบประมาณจึงยากต่อการพัฒนา

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ พบว่า ปัจจัย ด้านการเมืองและกฎหมายมีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด จัดเป็น โอกาสเอื้อต่อการบริหารงบประมาณ ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และ ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี เป็นภาวะคุกคาม โดยด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาค่าความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และข้อจำกัดของโรงเรียนขนาดเล็ก จึงนำไปสู่การเลือกการบริหารงานที่เป็นจุดแข็ง คือ ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มากำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาจุดแข็งเพื่อลดจุดอ่อน กำหนดเป็นกลยุทธ์การ**พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา** ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่เน้นการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทุกด้าน ถึงแม้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิบางส่วนจะเห็นว่าโรงเรียนเล็ก ชุมชนเล็ก ไม่สามารถสนับสนุนโรงเรียนได้ แต่ การระดมทรัพยากร ไม่จำเป็นต้องเป็นงบประมาณ สามารถเป็นบุคคล แรงงาน หรือวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งความร่วมมือทางวิชาการจากสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา และการระดมทรัพยากรก็ไม่จำเป็นต้องระดมแค่ในชุมชน สามารถขยายเครือข่ายออกไปยังองค์กรเอกชนได้ เพราะมีนโยบายภาครัฐ ที่ส่งเสริมให้บริษัทเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาถือเป็นโอกาสในการขยายเครือข่ายการระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนในด้านงบประมาณไม่เพียงพอ

3) การบริหารงานบุคคล

สภาพการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมพบว่า มีสภาพการปฏิบัติในระดับมาก ค่าความต้องการจำเป็นจัดอยู่ในกลุ่มต่ำถือเป็นจุดแข็งต่อการบริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณางานย่อยตามขอบข่ายการบริหารงานบุคคล พบว่าการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหามีสภาพการปฏิบัติในน้อยที่สุดและมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด จัดเป็นจุดอ่อนของการบริหารงานบุคคล ส่วนงานที่มีระดับการปฏิบัติมากและเป็นจุดแข็ง คือ การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายและ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม มีสภาพการปฏิบัติมาก มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำ จัดเป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารทั่วไป ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยีและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าความต้องการจำเป็นสูง จัดเป็นภาวะคุกคาม โดยด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมการบริหารงานบุคคลมีระดับการปฏิบัติมาก เป็นจุดแข็งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารงานถึง 2 ปัจจัย แต่มีงานตามขอบข่ายการบริหารงานที่เป็นจุดอ่อน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงมาก คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่อย่างหนึ่งของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ส่วนใหญ่มีปัญหา

ขาดแคลนครู หลายโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้น ครูคนเดียวต้องสอนหลายระดับและหลายกลุ่มสาระ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด โพธิ์จุมพล และพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2558) ที่สรุปว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านการขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติหลายด้าน เป็นจุดอ่อนของโรงเรียนขนาดเล็ก จึงนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารงานบุคคลมาสนับสนุนการพัฒนาจุดแข็งด้านการพัฒนาครู เพื่อลดจุดอ่อนด้านการขาดแคลนครู การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจะเป็นหนทางในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะการที่มีครูที่มีคุณภาพย่อมส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) นำไปสู่กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การ**พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา**

กลยุทธ์นี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาครูที่มีอยู่ให้มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนได้เต็มตามศักยภาพ และพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนครูน้อยไม่ควรให้ครูทิ้งห้องเรียนไปเข้ารับการอบรม การพัฒนาครูในโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องหารูปแบบและวิธีการที่แตกต่างจากโรงเรียนขนาดอื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) ผู้บริหารใช้โอกาสจากปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและกฎหมาย โดยการนำนโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดอบรมออนไลน์ ใช้โอกาสจากปัจจัยด้านสังคมและชุมชนในการขอความร่วมมือวิทยากร ในท้องถิ่น เช่น ราษฎรชาวนบ้าน ครูภูมิปัญญา มาให้ความรู้ ผู้บริหารประสานขอนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นมาช่วยในการฝึกอบรมพัฒนาครู โดย ระบบผู้ฝึกสอนงาน (Coaching) ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring)

4) การบริหารทั่วไป

สภาพการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดเป็นอันดับ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด โพธิ์จุมพล และพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2558) มีระดับปฏิบัติมาก และมีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด จัดเป็นจุดแข็งในการบริหารงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณางานตามขอบข่ายการบริหารทั่วไป พบว่าการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดและมีความต้องการจำเป็นสูงสุดจัดเป็นจุดอ่อนของการบริหารทั่วไป ส่วนงานที่มีระดับการปฏิบัติมากและเป็นจุดแข็ง คือ การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียน

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไป พบว่า ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมายและ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม มีสภาพการปฏิบัติมาก มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำ จัดเป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารทั่วไป ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยีและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีค่าความต้องการจำเป็นสูง จัดเป็นภาวะคุกคาม โดยด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมการบริหารทั่วไปมีระดับการปฏิบัติที่มาก เป็นจุดแข็งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารงานถึง 2 ปัจจัย ดังนั้นการกำหนดกลยุทธ์จึงใช้โอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการบริหารงานทั่วไปมาสนับสนุนการพัฒนาจุดแข็งด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ลดจุดอ่อนด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) นำไปสู่กลยุทธ์ **การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา** ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ห้องสมุด ลานธรรม ลานกีฬา สวนป่า แปลงเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุดร อรรถกุล (ม.ป.ป.) ที่เสนอรูปแบบนวัตกรรมของการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการนำเอาเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ว่าหมายถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน ให้มีประสิทธิภาพ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ห้องสมุด มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยการประสานความร่วมมือกับชุมชนร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพราะปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นจุดแข็งต่อการบริหารงาน และใช้โอกาสจากปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย โดยการขอรับงบประมาณสนับสนุนตามนโยบาย ด้านนโยบายของรัฐด้านที่ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น นโยบายการจัดการเรียนการสอนแบบ BBL ต้องมีการจัดห้องเรียนแบบ BBL สนามเด็กเล่นแบบ BBL นโยบายการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในโรงเรียน จัดทำป้ายสุภาพิต คำพังเพย พุทธวจน ลานธรรม ดำเนินการตามนโยบาย สถานศึกษาพอเพียง จัดทำแหล่งเรียนรู้ตามองค์ประกอบโดยการดำเนินการต้องอาศัยจุดแข็งทางสังคมและวัฒนธรรมประสานขอความร่วมมือจากชุมชนสนับสนุนด้านแรงงานและงบประมาณ

5.2.3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

มีการพัฒนากลยุทธ์หลัก จำนวน 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์รองรวม 8 กลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กลยุทธ์เร่งพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์การเร่งพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นจุดแข็ง และมีปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและนโยบาย เป็นโอกาสเอื้อต่อการเร่งพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดแนวทางและให้การสนับสนุนพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก มาโดยตลอด เช่นการจัดการสอนแบบคละชั้น การใช้โรงเรียนตั้งศูนย์ โรงเรียนเฉพาะช่วงชั้น โรงเรียนเรียนร่วมกับโรงเรียนหลัก โรงเรียนสอนตามปกติ และหน่วยคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Mobile Teacher การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิญ อุปันนท์ (ม.ป.ป.) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วงชั้น โดยใช้กระบวนการ Active Learning สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นและส่งผลกระทบต่ออรรถะดับคุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก (เมธิญ อุปันนท์, สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2560, <https://www.gotoknow.org/posts/548292>) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนขนาดเล็กส่งผลกระทบต่ออรรถะดับคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำกลยุทธ์นี้ไปเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนเพื่ออรรถะดับคุณภาพต่อไป

2) กลยุทธ์พัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่ออรรถะดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารงบประมาณด้านการขยายเครือข่ายเป็นกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้สามารถจัดจุดอ่อนด้านการได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในการระดมทรัพยากรด้านบุคลากร และแหล่งเรียนรู้ เพราะทุนเดิมที่มีอยู่แล้ว คือ โรงเรียนขนาดเล็กมักมีความผูกพันกับชุมชน คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นจุดแข็งของชุมชน (อุตร อรกุล, ม.ป.ป.) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล รวากลาง และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านการระดมทรัพยากรแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรกฤษณ์ พวงนิล (2553) ที่สรุปไว้ว่าการระดมทรัพยากรด้านบุคคลและด้านแหล่งเรียนรู้ มีสภาพปฏิบัติระดับมากและมีปัญหาน้อย แต่ความเป็นไปได้ในการระดมทรัพยากรด้านงบประมาณมีความ

เป็นไปได้ไม่น้อยกว่าด้านบุคคลและด้านแหล่งเรียนรู้เนื่องจากชาวบ้าน ผู้ปกครอง ชุมชน มีฐานะยากจน ทำให้การระดมทรัพยากรทำได้ยาก (พัทธนันท์ ทรรษาภิรมย์โชค และจิราภรณ์ กาแก้ว, 2557) แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยพบว่าการระดมทรัพยากรเป็นจุดแข็งต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก และนโยบายรัฐบาลยังสนับสนุน เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น นโยบายโรงเรียนประชารัฐ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำกลยุทธ์นี้ไปใช้โดยเลือกวิธีดำเนินการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

3) กลยุทธ์พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพของบุคลากร เป็นกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาครูและการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เป็นจุดแข็งต่อการบริหารงานบุคคล ดังนั้นหากพัฒนาครู ให้สัมพันธ์กับการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานจะทำให้สามารถดึงศักยภาพของครูที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างเต็มที่ สามารถทดแทนหรือลดปัญหาด้านการขาดแคลนอัตรากำลังครูได้เพราะการพัฒนาครูจะเป็นหนทางในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้นบุคคลสำคัญที่สุดใน กระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (McKinsey, 2007; วรากรณ์ สามโกเศศ, 2553; ดิเรก พรสีมา, 2554) ดังนั้นการจะยกระดับคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์พัฒนาการบริหารงานบุคคลด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรจึงมีความเหมาะสมอย่างมาก และมีความเป็นไปได้สูงเพราะมีปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นโอกาสเอื้อต่อการพัฒนาครู โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานด้านนโยบายทางการศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาครู โดยเฉพาะครูในโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องได้รับการพัฒนาในรูปแบบที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป จึงได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยทำการวิจัยครอบคลุมทุกภูมิภาค ครูและผู้บริหารสามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เช่น รูปแบบการฝึกอบรมโดยตรง รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน รูปแบบการเรียนรู้นอกโรงเรียนผ่านเครือข่ายทางสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาครู และความก้าวหน้าทางวิชาชีพจึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาครูให้เชื่อมโยงกับการเลื่อนวิทยฐานะ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมโดยครูไม่ทิ้งห้องเรียนปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนา ครูและบุคลากร

ทางการศึกษา ในรูปแบบใหม่เป็น "การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดภารกิจและพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นฐานด้วยระบบออนไลน์ (Teachers and Educational Personnel Enhancement Based on Mission and Functional Areas as Majors : TEPE Online)" ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบของการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลาตามความต้องการและความสนใจของตนเอง อีกทั้งยังช่วยประหยัดงบประมาณของทางราชการ ซึ่งเป็นประโยชน์เชื่อมต่อครูโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูน้อยจะได้อบรมได้โดยไม่ทิ้งห้องเรียน จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้กลยุทธ์นี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2560, สืบค้นจาก <https://www.tepeonline.org/objectiveFile.php>)

4. กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อม เป็นจุดแข็งต่อการบริหารทั่วไป อีกทั้งยังมีปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นโอกาสต่อการบริหารงาน และแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ กล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครูคณาจารย์ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548: 3-9) สอดคล้องกับแนวคิดของ เกียรติศักดิ์ จารัตน์ (2557) ที่กล่าวว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดี จะช่วยเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่มีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน (Joyette Fabien, 2014) จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กมีจุดแข็งด้านแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน (อุดร อรุณกุล, ม.ป.ป.) สอดคล้องกับ สมพิศ ไข่เอื้อง (2554) ที่สรุปว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสในการบริหารจัดการทรัพยากรของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก คือ ชุมชนมีทรัพยากรในท้องถิ่น ได้แก่ องค์ความรู้ของชุมชน การมีส่วนร่วมของภูมิปัญญา

ท้องถิ่นในการสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่ผลการวิจัยพบว่าด้านการระดมทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด (อำพล รวากลาง และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2556) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญและโรงเรียนขนาดเล็กมีจุดแข็งและโอกาสเอื้อต่อการดำเนินการกลยุทธ์นี้จึงมีความเหมาะสมและเป็นไปได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) รัฐบาลควรพิจารณาปรับระบบการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน คำนึงถึงปัจจัยที่หลากหลาย เช่น จัดด้านปัจจัยพื้นฐาน จัดตามรายหัว จัดเพิ่มตามความต้องการพิเศษ เป็นต้น และควรคำนึงถึงบริบท สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นพิเศษของโรงเรียนในแต่ละพื้นที่

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงบประมาณในด้านการจัดสรรงบประมาณมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด เป็นอันดับ 1 ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา(จากการเรียงลำดับตามขอข่ายการบริหารงานย่อย) เป็นจุดอ่อนต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา และอยู่นอกเหนืออำนาจของผู้อำนวยการโรงเรียน ในการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความเห็นตรงกันว่าควรนำมาเป็นข้อเสนอในเชิงนโยบาย

2) กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดนโยบายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควบคู่กับด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่ควรให้ความสำคัญเฉพาะผลสัมฤทธิ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมด้านคุณภาพการศึกษาทั้ง 2 ด้าน มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็นไม่แตกต่างกันมากนัก ถึงแม้ว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่า

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรพิจารณาปรับเกณฑ์การจัดสรรอัตรากำลังใหม่ โดยใช้ตัวแปรอื่นๆมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรร

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นด้านการวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 2 ของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก (จากการเรียงลำดับตามขอข่ายการบริหารงานย่อย) เป็นจุดอ่อนต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพราะครูต้องสอนในรายวิชาที่ตนเองไม่ถนัดและต้องรับผิดชอบสอนหลายวิชา หลายระดับชั้น จึงทำให้ครูมีภาระงานมาก ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้เต็มตามศักยภาพ (สมคิด โพธิ์จุมพล และพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, 2558) ดังนั้นถ้าจะยกระดับคุณภาพผู้เรียนหน่วยงานที่มีอำนาจควรปรับเปลี่ยนระบบการจัดสรรครู โดยจัดให้ครบชั้น

4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ให้มีเสถียรภาพ ทัวถึงและใช้งานได้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรเป็นศูนย์แม่ข่ายในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยี กระจายให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นศูนย์ในการจัดทำฐานข้อมูลคลังความรู้ เช่น เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสอนคละชั้น คลังข้อสอบ คลังความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร และครูโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มีความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เป็นอันดับ 2 (จากการเรียงลำดับตามขอข่ายการบริหารงานย่อย) เป็นจุดอ่อนในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยียังเป็นภาวะคุกคามต่อโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ยังเป็นด้านที่ผู้บริหารและครูต้องการนำมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก แต่โรงเรียนไม่มีศักยภาพจะดำเนินการให้สำเร็จได้ จากการอภิปรายกลุ่มสนทนาแบบเจาะจง ผู้ทรงคุณวุฒิบางส่วนได้เสนอว่าควรเป็นหน้าที่ของเขตพื้นที่ดำเนินการ

5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเทคนิคที่จำเป็นสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น เทคนิคในการจูงใจ เทคนิคการประสานงาน เทคนิคการระดมทรัพยากร ภาวะผู้นำ สำหรับผู้บริหาร เทคนิคการสอนคละชั้น เทคนิคการสอนแบบบูรณาการ เทคนิคการใช้สื่อและเทคโนโลยี สำหรับครูโรงเรียนขนาดเล็ก โดยอยู่บนเงื่อนไข ว่าต้องเป็นการอบรมแบบออนไลน์ หรือระบบพี่เลี้ยง หรือการอบรมในวันเสาร์อาทิตย์

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลเป็นจุดแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนาครูก็เป็นจุดแข็งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นควรมีการพัฒนาต่อยอดให้ครูหรือผู้บริหารใช้ศักยภาพให้สูงสุด

6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการเป็นอันดับแรก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการ มีความต้องการจำเป็นสูงสุดและถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา และเป็นงานที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Hoy, W.K, & Miskel, C.G , 2007)

7) ผู้บริหารและครูควรประสานความร่วมมือด้านบุคลากร และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กับชุมชน เช่น ศึกษาหาผู้มีอิทธิพลทางความคิดต่อคนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ครูภูมิปัญญา เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการสร้างจุดเด่น พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรเป็นนักประสานสืบทอดความร่วมมือจากชุมชนมาร่วมกันพัฒนาโรงเรียน

8) ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะชีวิตแก่ผู้เรียน ทักษะชีวิตเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพการศึกษา ด้านที่เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นจุดอ่อนและมีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านทักษะชีวิต

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำวิจัยด้านข้อเสนอเชิงนโยบายด้านแนวทางในการจัดสรรงบประมาณสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดสรรงบประมาณเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดรัฐควรปรับแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก

2) ควรทำวิจัยด้านการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการเป็นด้านที่เป็นจุดอ่อนเป็นอันดับ 1 และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้ที่จะขับเคลื่อนได้ดีที่สุด คือ ผู้บริหารเพราะผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปฏิรูปการศึกษาระดับสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : คำนำ) และผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็น

แบบอย่างของผู้บริหารเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : น.4)

3) ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นโอกาสเอื้อต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงควรศึกษาว่าจะมีรูปแบบและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

4) ควรทำวิจัยด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลเป็นจุดแข็งต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ครูในโรงเรียนขนาดเล็กต้องรับผิดชอบงานและการจัดการเรียนการสอนจำนวนมาก ทำอย่างไรจะสามารถรักษาครูให้รักและผูกพันกับองค์กร ไม่ย้ายไปโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ทำอย่างไรครูในโรงเรียนเล็กจะนำศักยภาพออกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

5) ควรทำวิจัยเรื่องแนวทางการเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าคุณภาพด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านทักษะชีวิตยังมีระดับการปฏิบัติที่ต่ำ มีความต้องการจำเป็นสูง ถ้าจะยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านทักษะชีวิตก็เป็นเรื่องที่สำคัญที่ควรเสริมสร้างให้กับนักเรียน

6) ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพด้านการศึกษาและสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงทุกด้าน และโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถอยู่รอดได้ต้องสร้างจุดเด่นและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลวรรณ รอดจ่าย. (2552). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำ ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ**

บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก วันที่ 16 พฤษภาคม 2550. หน้า 29

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552ก). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552ข). **มติ ค.ร.ม. 27 ตุลาคม 2552.** สืบค้นจาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13267&Key=news6>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.**

2555-2559). กรุงเทพมหานคร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559ก). **ควบรวม ร.ร.เล็กนํารองกว่าหมื่นแห่ง สพฐ.ยันไม่ใช้การยุบเลิก-**

เน้นมีครูครบชั้น. สืบค้นจาก

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45565&Key=hotnews>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559ข). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการกำหนดมาตรฐานการศึกษา**

ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน. ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของ สำนักงานคณะกรรมการ**

การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

เกียรติศักดิ์ จารัตน์. (2557). **หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม การพัฒนาอาคารสถานที่และ**

สิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข. สืบค้นจาก

<http://www.kroobannok.com/blog/65953>

ชัตติยา ดวงสำราญ. (2552). **รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.** วิทยานิพนธ์

ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คัมภีร์ สุดแท้, สมชาย วงศ์เกษม, และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงาน**

วิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร.,

4(2), 127-136.

จันทร์จิรา จุมพลหล้า, พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ, และ พรทิพา หล้าศักดิ์. (2557). **กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** (รายงานการวิจัย). อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.

จรรยา จีบบัง. (2554). **รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จรรุวรรณ นาดัน และ นพดล เจนอักษร. (2556). **นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(3) กันยายน-ธันวาคม 2556, 729-746.

ดิเรก พรสีมา. (2554). **แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู**. (เอกสารอัดสำเนา).

ทวี วาจาสัตย์. (2555). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธีระ รุณเจริญ. (2550). **ความเป็นครุมีอาชีพในการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทข้าวฟ่างจำกัด, 2550.

ธีระพร आयวัฒน์. (2552). **แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นครชัย ชาญอุไร. (2554). **การพัฒนารูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การประยุกต์ใช้แนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2542). **การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหา = A synthesis of research in education using meta-analysis and content analysis**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารและการพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2548). **การวางแผนกลยุทธ์: แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์**. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- เผชิญ อุปันนท์. (ม.ป.ป.). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วงชั้น โดยใช้
กระบวนการ Active Learning สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นเรียน**. สืบค้น
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/548292>
- พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค และจิราภรณ์ กาแก้ว. (2557). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
ขนาดเล็กในชุมชน**. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์), 6(12), 95-108.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2544). **การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และคนอื่นๆ. (2550). **รายงานการวิจัยโครงการกลยุทธ์การยกระดับ
คุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พัชรกฤษฏี พวงนิล. (2553). **กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิธาน พื้นทอง. (2548). **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). **การพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มะลิวรรณ ภูแถมติ. (2553). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่ง
การเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- มยุรี แพร์หลาย. (2554). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2556). ระบบการเรียนรู้ : การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. เอกสารการสังเคราะห์ “Best Practice”. [Online], แหล่งที่มา <http://www.sesa24.go.th/ks/?name=research&file=readresearch&id=41>[2556, สิงหาคม 7]
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. ในประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 11 หน้า 1-85. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2546). **หลัก TQM และการประยุกต์ใช้**. วารสารดำรงราชานุภาพ. (เมษายน – มิถุนายน 2549) : หน้า 19 – 50.
- วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ. (2553). **ข้อเสนอระบบการศึกษาทางเลือกที่เหมาะสมกับสุขภาวะคนไทย**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- วัชรีย์ เทพพุทธานุกร. (2554). **การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ, กรม. (2540). **คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การนิเทศ**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- ศิริพร ธนะสมบูรณ์. (2552). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพิศ ใช้เฮง. (2554). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตเมืองและชนบท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สิ้นธวัชเวทย์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

- สิรินันท์ ศรีวีระสกุล. (2553). **ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ 2544**. (สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 175/2545). กรุงเทพมหานคร : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ**. ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559). กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **นวัตกรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. สืบค้นจาก <http://plan.phatthalung1.go.th/plandata/km/montessori.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **นวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2550**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **โรงเรียนขนาดเล็ก**. [ระบบออนไลน์]. 2550 แหล่งที่มา <http://smallschool.obec.go.th/> (25 สิงหาคม 2556).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปี 2551-2553**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการดำเนินงานรวมโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2554 – 2561**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่จำเป็นต้องดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). **การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดถือภารกิจและพื้นที่ในการปฏิบัติงานเป็นฐาน**. สืบค้นจาก <https://www.tepeonline.org/objectiveFile.php>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 -2559)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.**

2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.**

2552 – 2559). กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ**

สังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ: บริษัทพริก
หวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษา : ระเบียบ
วาระแห่งชาติ (พ.ศ.2551 -2555).** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-
2561).** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2553). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.**
กรุงเทพฯ : บริษัท ธนาเพรส จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **การใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นเครื่องมือใน
การยกระดับคุณภาพการศึกษา : บทเรียนจาก 4 ประเทศ.** กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556ก). **รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและ
ผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะที่ 2 (ฉบับสรุป).**
กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556ข). **สภาการณศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2556.**
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557ก). **รายงานการวิจัยและพัฒนาเรื่องรูปแบบการบริหาร
จัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557ข). **สภาการณศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2557.**
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). **รายงาน
ประจำปี 2554.** กรุงเทพฯ : แพลน พรินท์ติ้ง จำกัด.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). **คู่มือการ
ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับ
สถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554).** กรุงเทพฯ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). **รายงานประจำปี 2558**. กรุงเทพฯ : แพลน พรินท์ติ้ง จำกัด.
- สำนักงานสถิติและสังคมแห่งชาติ. (2553). **รายงานสถิติประชากรและเคหะ**. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/population.html>
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (2554-2558) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554**.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2541). **ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2558). **แนวทางการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก**. สืบค้นจาก <http://www.tdri.or.th>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). **สรุปผลการวิจัยโครงการ TIMSS 2011**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2559). **สรุปผลการวิจัย PISA 2015**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. (2555). **ระบบการบริหารและการเงินเพื่อสร้างความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา**. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการประจำปี 2554 เรื่อง การยกเครื่องการศึกษาไทยสู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ บี โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ จัดโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยและเครือข่าย.
- สมคิด โพธิ์จุมพล และพันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย**. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 38(1), 143-150.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิมล ว่องวานิช และคนอื่นๆ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพ
การศึกษาโดยเครือข่ายวิจัย: ภาคกลางตอนล่าง กลุ่ม 2 กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิเชษฐ์ ฉิมพลีสวรรค์. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของคุณภาพการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็น
ผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพรรณ ตูจินดา. (2553). **ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหาร
การศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อำพล รวากลาง และเสาวณี ตริพุทธิรัตน์. (2556). แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา
เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. **วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 7(1), มกราคม - มีนาคม 2556, 245-252.
- อำรุง จันทวานิช. (2547). **แนวทางการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาสู่สถานศึกษาคุณภาพ.**
กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อาทิตยา ปัญญา, อมรรัตน์ วัฒนารุ, และ ปกรณ์ ประจัญบาน. (2556). การพัฒนารูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**,
15(4), ตุลาคม-ธันวาคม 2556, 96-104.
- อุตร อรุณ. (ม.ป.ป.). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก มิติใหม่ของการจัด
การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น.** สืบค้นจาก
<http://www.emld-rmu.com/index.php/article1>
- อีโตชิ คูเมะ. (2540). **การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ).** กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น), 2540.
- DR.BORWORN. (ม.ป.ป.). **สรุปนโยบายเด่นด้านการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำของ
พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.** สืบค้นจาก
<http://www.drborworn.com/articledetail.asp?id=15644>

ภาษาอังกฤษ

- Armand V. Feigenbaum. (1983). **Total quality control**, 3rd edn., McGraw-Hill, New York.
- Cheng, Y.C. and Tam, W.M. (1979). Multi-Model of quality in education. **Quality Assurance in Education**.
- Cronbach, L.J. (1970). **Essentials of psychological testing**. (3rd.ed.). New York; Harpen & Row.
- Crosby, P.B., (1979). **Quality is Free: The Art of Making Quality Certain**, New American Library.
- Deming, W.E. (1993). **The New Economics**. Cambridge, MA: MIT Press.
- Deming, W.E. (1986). **Out of the crisis**. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology.
- Fayol, H. (1916). **Five Funtions of Management**. [Online]. Available from: <http://www.provenmodels.com/3> [2012, August 10]
- Gulick, L. and Urwick, L. (1936). Paper on the Science of Administration, **Notes on the Theory of Organization**. New York: Institute of Public Administration.
- Hartly, J.H. (2004). **Educational Planning Programming Budgeting: A system Approach**. Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall.
- Hayward, R.P.D. (1998). Action Research on total quality education in South African primary school. Doctoral dissertation, University of South Africa. **Dissertation Abstracts International**. 59(1999): 4019 A.
- Hoy, Wayne K., and Miskel, Cecil G. (2001). **Educational administration: Theory, Research and Practice**. 6th ed. Singapore: McGraw-Hill.
- Hunger, J.D. and Wheelen, T.L. (2004). **Strategic Management**. (7th ed.), Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hunger, J.D. and Wheelen, T.L. (2008). **Strategic Management and Business Policy**. (11th ed.), Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice-Hall.
- Ishikawa, Kaoru. (1968). **Guide to Quality Control**. Tokyo: JUSE.
- J.M. Juran and Frank M, Gyna. (1993). **Quality Planning and Analysis**. Third Education. Me Grew- Hill, Inc.

- Joyette Fabien. (2014). Motivation: factors affecting student motivation. Retrieved 18 November, 2014, from <http://joyettefabien.hubpages.com/hub/Selfmotivationforsuccess>
- Krejcie. R.V. and Morgan. D.V. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), pp. 607-610.
- Koontz, Harold and Wehrich, Heinz. (1990). **Essentials of Management**. New York : Mc Graw Hill Publishing Company, 1990.
- McKinsey. (2007). **McKinsey Report on Education**. (2014, March 1). Retrieved from <http://www.mckinsey.com>.
- Murgantroyd,S and Morgan,C. (1994). **Total quality management and the school**. Buckingham; The Open University Press.
- Nicholls, J. Customer value in four steps. (1993). **TQM Management**. (5) (6): 50-52.
- PESTLE**. 2013. [Online]. Available from: <http://rapidbi.com/pestle>. [2013, August 15]
- Ribchester, & William J. Edwards. (2007). **Co-operation in the countryside: Small primary School Clusters**. Retrieved April 30, 2007, from <http://www.ebscohost.com/ehost/Detail?vid=13&hid=3b84db3b-45f9>
- Robinson, B.M. (1996). **Total quality management in education: The empowerment of a school community (Australia)**. [CD-ROM]. Abstract from : Dissertation Abstract International Item : 19628249.
- Sallis, Edward. (2002). **Total Quality Management in Education**. London: Kogan page, 2002.
- Sears, J.B. (1950). **The Nature of the Administrative Process**. New York: McGraw Hill.
- Sergiovanni, Thomas J. (1999). **Educational Governance and Administration**. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Shannon, G.S. & Bylsma, P. (2004). **Characteristics of Improved School Districts: Themes from Research**. Office of Superintendent of Public Instruction. Olympia, WA.
- Sillapaanan S. (2543). **The reform school is effective**. Bangkok: Teachers Trade Organization; B.E. (Inthai)

- Taguchi, G. et. al. (2005). Taguchi's Quality Engineering Handbook. **"Part III : Quality Loss Function."** John Wiley & Sons, NJ. p 171 -98.
- Frick, T. (2012). **Dimensions of Educational Quality.** Bloomington, IN: Monograph in Four Parts. Retrieved February 25, 2012, from http://www.academia.edu/download/30862354/Dimensions_of_Educational_Quality.pdf
- UNICEF., (2000). **Defining Quality in Education.** New York: UNICEF.
- Wehrich, Heinz. and Koontz, Harold. (2005). **Management: a global perspective.** 11th ed. Singapore: McGraw-Hill, 2005.
- Whatmough, R. (1994). The listening school : Sixth formers and staff as customers of each other. In C. Parson (ed), **Quality improvement in education: Case studies in schools, colleges and universities.** London: David Fulton, p.92.
- Wheelen, T. L. and Hunger D. J. (2012). **Strategic Management and Business Policy.** 13th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson. 2012.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์

บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)

และรายนามผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ร่างกลยุทธ์การบริหาร

โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย
และตรวจสอบเครื่องมือวิจัย**

ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย

ลำดับที่	รายนาม	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	ที่ปรึกษาพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้บริหารการศึกษา

ลำดับที่	รายนาม	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.พิเชษฐ โพธิ์ภักดี	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	รายนาม	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	รศ.ดร.ธูปทอง กว้างสวัสดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2.	ผศ.ดร.วราพร เอรารวรรณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้บริหารสถานศึกษา

ลำดับที่	รายนาม	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.มยุรีย์ แพร์หลาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะอ่างทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5
2.	ดร.จำปา จันทะสอน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)**

กลุ่มนโยบาย / ผู้ปฏิบัติงานระดับกระทรวง/ระดับกรม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	ที่ปรึกษาพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2.	ดร.สะอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง	นักวิชาการสำนักนโยบายและแผน สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา
3.	ดร.ชนาธิป ทั้ยแป	ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินคุณภาพทางการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา
4.	ดร.กนกวรรณ ชูชีพ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

กลุ่มนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	รศ.ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์	อาจารย์พิเศษประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.	รศ.ดร.ชูปทอง กว้างสวาสดี	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3.	ดร.ดวงพร อุ่นจิตต์	กรรมการและเลขานุการประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง

ผู้บริหารการศึกษา / ผู้ปฏิบัติงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	นายสมศักดิ์ ชอบทำดี	ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2.	ดร.พิเชฐ โพธิ์ภักดี	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3.	ดร.สุมาลี สุธีกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
4.	นางปลาทอง อัยวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน/ครู

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.ธัญญรัตน์ บัวพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอีสร้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
2.	ดร.ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรับร่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3.	ดร.สุรดา ไชยสงคราม	ผู้อำนวยการโรงเรียนประยูรวงศาवास สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
4.	ดร.สมพิศ ไข่เอื้อง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าจาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
5.	ดร.จันทน์ ต้นสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน/ครู

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
6.	ดร.จำปา จันทะสอน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
7.	นายเมธาพันธ์ กระสังข์สรสิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะแบงสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
8.	นางหิซมภรณ์ กาวไรสง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
9.	นายเตียง บุญรับ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบุปผาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ร่างกลยุทธ์การบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 2)

กลุ่มนโยบาย / ผู้บริหารการศึกษา/ผู้ปฏิบัติงานระดับกระทรวง/เขตพื้นที่การศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	ที่ปรึกษาพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2.	ดร.สุมาลี สุธีกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

กลุ่มนักวิชาการ/อาจารย์มหาวิทยาลัย

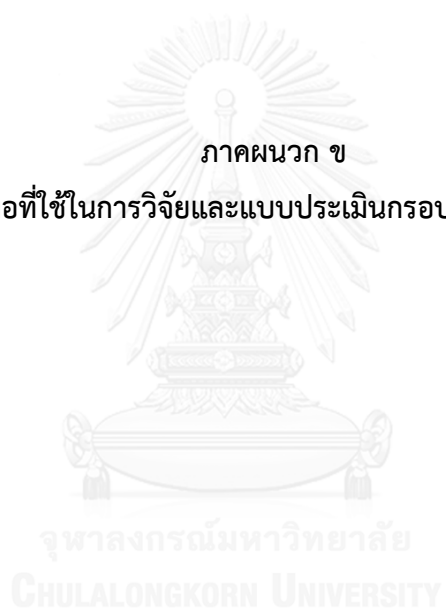
ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	รศ.ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์	อาจารย์พิเศษประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.	ดร.ดวงพร อุ่นจิตต์	กรรมการและเลขานุการประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน/ครู

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งปัจจุบัน
1.	ดร.ธัญญรัตน์ บัวพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอีสร้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
2.	ดร.ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านรับร่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3.	ดร.สุรดา ไชยสงคราม	ผู้อำนวยการโรงเรียนประยูรวงศาवास สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
4.	ดร.สมพิศ ไข่เอ็ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าจาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแบบประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย

แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง : การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

PROPOSED SMALL SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY

ENHANCEMENT

คำชี้แจง :

1. แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินการวิจัยเรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา” ด้วยความคิดเห็นของท่านที่จะช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาบทบาทการบริหารโรงเรียนให้ส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดประเมินกรอบแนวคิดการวิจัยในแบบประเมินฉบับนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยขออนุญาตประสานงานมายังท่านและขอรับคืนภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2559 เพื่อนำไปประมวล และปรับปรุงกรอบแนวคิดสำหรับใช้ในการจัดทำเครื่องมือ สำหรับจัดเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป (รายละเอียดคำอธิบายกรอบแนวคิด ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้)

ผู้วิจัยตระหนักดีว่า ท่านมีภารกิจต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก แต่ด้วยความจำเป็นของงานวิจัยครั้งนี้ที่จะต้องได้รับความคิดเห็นจากท่าน ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานวิจัยให้บรรลุผล และเกิดประโยชน์ ผู้วิจัยใคร่ขอเวลาท่านในการประเมิน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นางสาวทัศนีย์ ปุ่มสีดา

นิสิตหลักสูตรดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง : การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

PROPOSED SMALL SCHOOL MANAGEMENT STRATEGIES FOR
EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

คำชี้แจง : ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณากรอบแนวคิดการวิจัย และโปรดทำการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัยกับหัวข้อการวิจัย เรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา” และโปรดให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมตามที่ท่านเห็นสมควร

ส่วนที่ 1 ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัย

โปรดทำการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัยกับหัวข้อวิจัย เรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา” โดยทำเครื่องหมาย

✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีค่าการประเมิน ดังนี้

[1 หมายถึง น้อยที่สุด] [2 หมายถึง น้อย] [3 หมายถึง ปานกลาง]

[4 หมายถึง มาก] [5 หมายถึง มากที่สุด]

ความสอดคล้อง หมายถึง (กรอบแนวคิดสอดคล้องกับบริบทที่วิจัย วัตถุประสงค์)

ความเหมาะสม หมายถึง (กรอบแนวคิดเหมาะสมกับการศึกษาในหัวข้อเรื่องที่วิจัย)

กรอบแนวคิด	ความสอดคล้อง					ความเหมาะสม					ความคิดเห็น	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
2. คุณภาพการศึกษา												
2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน												
2.1.1 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)												
2.1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)												
2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์												
2.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม												
2.2.2 ด้านทักษะชีวิต												
2.2.3 ด้านสุขภาพกาย												
3. แนวคิดการพัฒนากลยุทธ์												
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม												
การกำหนดกลยุทธ์												
การประเมินและตรวจสอบกลยุทธ์												
การปรับปรุงกลยุทธ์												

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

โปรดให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง “การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา” หรือมุมมองที่ท่านเห็นว่าจะเป็นการประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ
(.....)

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามสภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

แบบสอบถาม

สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง

การสอบถามครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลจากแบบสอบถามจะนำไปวิเคราะห์สภาพการบริหารในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นรายบุคคลทั้งสิ้น ดังนั้นการได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน ส่งผลให้งานวิจัยพบความจริง มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้อ้างอิงและพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวทัศนีย์ ปุ่มสีดา

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นียมศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. **สภาพแวดล้อมภายใน** หมายถึง สภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามขอบข่ายการบริหารงานดังนี้
 - 1) การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
 - 2) การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ การใช้งบประมาณ และการติดตาม ตรวจสอบและรายงานผลการใช้งบประมาณ
 - 3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา การพัฒนาครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
 - 4) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการพัฒนางานกิจการนักเรียน
2. **สภาพแวดล้อมภายนอก** หมายถึง ปัจจัยภายนอก 1) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors) 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) 3) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors) 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
3. **การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก** หมายถึง การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป
4. **โรงเรียนขนาดเล็ก** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
5. **คุณภาพการศึกษา** หมายถึง ผลของการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยวัดจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน
6. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
7. **ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรายวิชาใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของผู้เรียน คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3
8. **ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของผู้เรียน คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ เท่ากับหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
9. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านสุขภาพกาย
10. **ด้านคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที ความมีสติ และความประหยัด
11. **ด้านทักษะชีวิต** หมายถึง ทักษะในการคิดและแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี ทักษะด้านการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
12. **ด้านสุขภาพกาย** หมายถึง น้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถนะทางกายเป็นไปตามเกณฑ์ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและการออกกำลังกาย

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่ง

☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน	☐ รองผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ ครูศึกษาราชการแทน	☐ อื่นๆ ระบุ.....
2. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
3. อายุ (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปนับเป็น 1 ปี)

☐ ไม่เกิน 30 ปี	☐ 31 – 35 ปี	☐ 36 – 40 ปี
☐ 41 – 45 ปี	☐ 46 – 50 ปี	☐ 51 – 55 ปี
☐ 56 ปีขึ้นไป		
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี	☐ ป.บัณฑิต
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก	
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้ (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป นับเป็น 1 ปี)

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1 – 5 ปี	☐ 6 – 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี	☐ 16 - 20 ปี	☐ มากกว่า 20 ปี
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน (เศษของปีตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป นับเป็น 1 ปี)

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1 – 5 ปี	☐ 6 – 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี	☐ 16 – 20 ปี	☐ มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2

สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับการปฏิบัติในปัจจุบัน และระดับการปฏิบัติที่พึงประสงค์ในอนาคตเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2559)

สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ มากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ มาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับ มากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับ มาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับ ปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับ น้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในระดับ น้อยที่สุด

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การบริหารงานวิชาการ										
1.1 การพัฒนาหลักสูตร										
1.1.1 โรงเรียนของท่านมีการ ออกแบบและจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คุณลักษณะของผู้เรียน และสภาพปัญหาของโรงเรียน เช่น หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรบูรณาการ หลักสูตรการสอนคละชั้น ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
1.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
1.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
1.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
1.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย										
1.1.2 ผู้บริหาร กำกับติดตามให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการยกระดับ คุณภาพการศึกษาในด้านต่อไปนี้										
1.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
1.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
1.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
1.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
1.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย										
1.1.3. โรงเรียนของท่านมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนา หลักสูตรที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.1.3.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
1.1.3.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
1.1.3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.1.3.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
1.1.3.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
1.1.3.2.3 ด้านสุขภาพกาย										

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2 การจัดการเรียนการสอน										
1.2.1. ผู้บริหารวางแผนและจัดครูเข้าสอนตามความสามารถและความถนัด ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3 ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.3.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.3.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.3.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.4 การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.4.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.4.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.4.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.4.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.4.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ครูจัดการเรียนการสอนตามความสามารถและความถนัดของนักเรียนรายบุคคล ที่ส่งผลต่อการยกระดับ 1.2.5 คุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.5.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.5.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.5.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.5.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.5.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.5.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.6 การจัดให้มีวิทยากรภายนอก เช่น ราษฎ์ชาวบ้าน นักวิชาการจากหน่วยงานอื่น มาให้ความรู้แก่ผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.6.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.6.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.6.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.6.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.6.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.6.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.7 การจัดให้มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.7.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.7.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.7.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.7.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.7.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.7.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.7.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.8. โรงเรียนของท่านมีการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.8.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.8.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.8.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.8.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.8.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.8.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.8.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.9 ครุณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.9.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.9.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.9.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.9.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.9.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.9.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.9.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.10 ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัดหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.10.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.10.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.10.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐาน (O-NET)										
1.2.10.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.10.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.10.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.10.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.11 ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.2.11.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.11.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.11.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.11.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.11.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.11.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.11.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3 การวัดและประเมินผล										
1.3.1 ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
1.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. การบริหารงานงบประมาณ										
2.1 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา										
2.1.1 โรงเรียนของท่านมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2 โรงเรียนของท่านมีการขอความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกมาช่วยจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่ ขาดแคลนครู ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2 การจัดสรรงบประมาณ										
2.2.1 โรงเรียนของท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนอย่างเพียงพอ ที่ส่งผลต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.2 โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.2.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.2.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3 การใช้งบประมาณ										
2.3.1 โรงเรียนของท่านมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.2 โรงเรียนของท่านมีการใช้จ่ายงบประมาณตามแผน ที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.3.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.3.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการใช้งบประมาณ										
2.4.1 โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
2.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.4.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.4.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. การบริหารงานบุคคล										
3.1 การวางแผนอัตรากำลังและการสรรหา										
3.1.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความสามารถและวิชาเอก ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2 ผู้บริหาร มีการวางแผนการกำหนดอัตรากำลังและการสรรหาครูตามความขาดแคลน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2 การพัฒนาครู										
3.2.1 โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
3.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้										
ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
3.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
3.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
3.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย										
3.2.2 โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.2.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
3.2.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้										
ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
3.2.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.2.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
3.2.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
3.2.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย										
3.3 การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน										
3.3.1 โรงเรียนของท่านมีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลกับครูที่มีผลงานดีเด่น เช่น ครูที่สอนในรายวิชาหรือระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่น ในระดับเขต ระดับภาค ระดับประเทศ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)										
3.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้										
ขั้นพื้นฐาน (O-NET)										
3.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม										
3.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต										
3.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย										

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.2 โรงเรียนของท่านมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
3.3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.3.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.3.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. การบริหารงานทั่วไป										
4.1 การพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม										
4.1.1 โรงเรียนของท่านมีการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้ เพียงพอ สะอาด ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการยกระดับ 4.1.2 คุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)										
4.2.1 โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อใช้ในการบริหาร การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.2 โรงเรียนของท่านมีระบบเครือข่าย internet ที่มีประสิทธิภาพสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทาง วิชาการกับหน่วยงานอื่นได้อย่างหลากหลาย ที่ส่งผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.2.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.2.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3 การพัฒนางานกิจการนักเรียน										
4.3.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดและ สนใจ ที่ส่งผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.2 โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังด้านระเบียบวินัย และการพัฒนาบุคลิกภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่อไปนี้										
4.3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.3.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.3.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การบริหารงานวิชาการ										
1.1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)										
1.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง เช่น นโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมือง นโยบายของรัฐ ด้านการศึกษา และนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
1.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2 ปัจจัยด้านกฎหมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติการศึกษา การปรับปรุงหลักสูตร การศึกษา และระเบียบต่างๆด้านการศึกษา มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
1.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)										
1.2.1 สภาพเศรษฐกิจในบริเวณชุมชน เช่น รายได้ และ อาชีพของผู้ปกครองและคนในชุมชน มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
1.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors)										
1.3.1 สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ การเอาใจใส่บุตรหลานของผู้ปกครอง ความปลอดภัย ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
1.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)										
1.4.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้สอย การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี จากหน่วยงานต่างๆ เช่น รัฐบาล สพฐ. อปท. มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
1.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
1.4.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
1.4.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.4.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. การบริหารงานงบประมาณ										
2.1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)										
2.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง เช่น นโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล การจัดสรรงบประมาณ ด้านการศึกษา และนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
2.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2 ปัจจัยด้านกฎหมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติการศึกษา การปรับปรุงหลักการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา และระเบียบต่างๆด้านการศึกษา มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
2.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ)Economic Factors)										
2.2.1 สภาพเศรษฐกิจในบริเวณชุมชน เช่น รายได้ และ อาชีพของผู้ปกครองและคนในชุมชน การสนับสนุนงบประมาณจาก อปท มีผลต่อ การบริหารงานงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังนี้.										
2.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม)Social-Culture Factors)										
2.3.1 สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ การเอาใจใส่บุคลากรของผู้ปกครอง ความปลอดภัย ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน มีผลต่อ การบริหารงานงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
2.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี)Technological Factors)										
2.4.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้สอย การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี จากหน่วยงานต่างๆ เช่น รัฐบาล สพฐ .อปท . มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
2.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
2.4.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาต ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
2.4.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. การบริหารงานบุคคล										
3.1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors)										
3.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง เช่น นโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมือง นโยบายของรัฐ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู นโยบายการพัฒนาครู และนโยบายการจัดสรรและวางแผน อัตรากำลังครู มีผลต่อการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
3.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2 ปัจจัยด้านกฎหมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และระเบียบต่างๆเกี่ยวกับครู มีผลต่อการ บริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
3.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)										
3.2.1 สภาพเศรษฐกิจในบริเวณชุมชน เช่น รายได้ และ อาชีพของผู้ปกครองและคนในชุมชน การสนับสนุน บุคลากรจาก อปท มีผลต่อ การบริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้.										
3.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม)Social-Culture Factors)										
3.3.1 สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ การเอาใจใส่บุคลากรของผู้ปกครอง ความปลอดภัย ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน ความร่วมมือของชุมชนกับโรงเรียน มีผลต่อ การบริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
3.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี)Technological Factors)										
3.4.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ tablet การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีผลต่อการบริหารงานบุคคล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
3.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
3.4.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
3.4.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.4.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. การบริหารงานทั่วไป										
4.1 ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย)Political and Legal Factors)										
4.1.1 ปัจจัยด้านการเมือง เช่น นโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมือง นโยบายของรัฐ ด้านการศึกษา และนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลต่อการบริหารงานทั่วไป เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
4.1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.1.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.1.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2 ปัจจัยด้านกฎหมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมาย พระราชบัญญัติการศึกษา และระเบียบต่างๆด้าน การศึกษา มีผลต่อการบริหารงานทั่วไป เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้										
4.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.1.2.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.1.2.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ)Economic Factors)										
2.2.1 สภาพเศรษฐกิจในบริเวณชุมชน เช่น รายได้ และ อาชีพของผู้ปกครองและคนในชุมชน การสนับสนุน งบประมาณจาก อปท มีผลต่อ การบริหารงานทั่วไป เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้.										
4.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.2.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.2.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม)Social-Culture Factors)										
4.3.1 สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ การเอาใจใส่บุคลากรของผู้ปกครอง ความปลอดภัย ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน มีผลต่อ การบริหารงานทั่วไป เพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
4.3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.3.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.3.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี)Technological Factors)										
4.4.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น การเปลี่ยนแปลง การพัฒนา และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้สอย การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี จากหน่วยงานต่างๆ เช่น รัฐบาล สพฐ .อปท . มีผลต่อการบริหารงานทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้										
4.4.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4.4.1.1.1 ด้านผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.1.1.2 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์										
4.4.1.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.1.2.2 ด้านทักษะชีวิต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.1.2.3 ด้านสุขภาพกาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้บริหารโรงเรียนและคุณครูทุกท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้
ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ภาคผนวก ง
แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
(ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

(ร่าง) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1)

คำชี้แจง :

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยแบบประเมิน ที่จัดทำขึ้น แบ่ง ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง) กลยุทธ์หลัก

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง) กลยุทธ์รอง

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของวิธีดำเนินการ

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

3. ในการประเมินครั้งนี้ ความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ จึงขอความกรุณาท่านประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวทัศนพร ปุมสีดา

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์รอง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4. พัฒนาการบริหารทั่วไปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา											
4.1 พัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการ ยกระดับคุณภาพการศึกษา											
4.2 พัฒนาระบบเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา											
4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน											

ตอนที่ 3 วิธีดำเนินการตามกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์รอง จำนวน 42 วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ปฏิรูปการบริหารวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา											
1.1 ปฏิรูปหลักสูตร											
1.1.1 ผู้บริหารใช้โอกาสจาก ปัจจัยด้านการเมืองและ กฎหมายผลักดันให้มีการ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน คุณลักษณะของ ผู้เรียน และสภาพปัญหา ของโรงเรียนเพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านทักษะชีวิต											

วิธีดำเนินการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4.3 พัฒนางานกิจการนักเรียน											
4.3.1 โรงเรียนมีการจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ตามความถนัดและสนใจ											
4.3.2 โรงเรียนมีการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝัง ด้านระเบียบวินัย และการ พัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน											

ลงชื่อ.....

(.....)

...../...../.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้า ชื่อ นางสาวทัศนพร ปุ่มสีดา เกิดวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2520 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (กศ.บ.) (เกียรตินิยมอันดับ 2) (นักเรียนทุนโครงการครู ทายาท) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปี พ.ศ. 2539-2542 ระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ประยุกต์ (ศศ.ม.) ในปีการศึกษา 2554 เข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าคา จังหวัดบุรีรัมย์

